

SAN JUAN

Maach peerdʌ haaujem Jesucristo higwia jöoi Juanau p'ā platarr

Chi p'ātarr. Heem k'ɻlnau jaauwai m̄ag Hiek Hiiur Jesucristoou jaaut'urtarr Juanau p'ātarra tagam k'ɻln k'āajā hēudeecha p'ājim haajem. Juanan hich Jesús dāicha n̄lrrarr haawai, hirua jaau siman hichdēucha Jesuu hiek'amatarr hūrwi hirua nem waumatarrjā hich daúacha hootarrta jaau sim (21:24). Mag Juan jöoi Zebedeo hiewaa hajim, Santiago dāi k'od hābam, Jesuu hārcha daupii haajerr (13:23).

Jöoi Juanau jaauwai Jesucristo chadcha Hēwandam Hiewaa harrta wounag pawi hōor hee hōor dāi k'apeerk'a n̄lrrajim haajem, hōor k'iir t'egwia (1:1, 14). Mag hich dāicha n̄lrraajerrau haawai warm k'ɻlnau jaautarrjā t'um jaau sim; mama hīchab hamau jaauba harrpa jaau sim hich libro gaai. Hajapcha heerpa n̄la hak'iin, chadcha m̄ag libro tagam dau t'ārjup na n̄lm k'āai b̄chk'un k'iet'u sim.

K'an jawaag hajī. Juanau m̄ag Jesús higwi p'ātarra, hichdēu jaautarrjō, Jesuun chadcha Hēwandamau hich Hiewaa hichdēucha jar hauwia warrgarwe pāiju jaaujerrjō pāitarr k'ap hamk'iir hajim; mag k'ap'lnaa hi hiek hāk'a p'ōbaadeewai m̄ag hatag pawiajā hi dāi hich mag k'apeerk'a n̄lm gaaimua hiiu wēn̄rraju k'ap hamk'iir (20:31). ¿Pari k'an gaaimua hirua hōrag dawaa Cristo chadcha Hēwandam Hiewaa hajim ha k'ap hapi sī? Warm k'ɻlnau jaau n̄lmjō Jesuu chadcha nem k'iir pogk'e hag na hōrau hooba haajerr waumatarr jaauamuama. Mama Juanau mag k'apan jaauju k'āai, seispai jar hauwi mak'ɻnta wajapp'a jaaujim (2:1-12; 4:43-54; 5:1-15; 6:1-13; 9:1-12; 11:1-44). Juanau hīchab jaau sim, warm k'ɻlnau jaaubam hee, Jesuu hich higwi siete veces "Mālta..." ha hiek'atarr (6:35; 8:12; 10:7,9; 10:11; 11:25; 14:6; 15:1).

Mag hirua "Mālta" ha sim haig, judionaanau warre k'ap'l naajim, hirua "Māln Hēwandamau" ha sim. ¿Jāgwi? Hich Hēwandam chi Hayaujā Moiseeg hich t'ār jaauwai "Mālta" ha hiek'atarr haawaima. Maguata Juanau m̄ag libro gaai jaauwai, Jesuu hāiba hich Hēwandamk'a sim jaaujeejim, hōrag hich k'augpieg. Magua hirua "Mā m̄lch Haai dāin maran hich hābampaiu" hanaa (10:30), hīchab "Chi m̄a hoojemuan ya m̄a Haaijā hoowi sīebahab" hajim (14:9).

Hēwandum Hiewaata wounag pawi hōor hee n̄rrarr

1 ¹Warrgar b̄llrjā nem hompaaba n̄we Hēwandum sim d̄i chi Hiewaajā s̄ejim haajem. Hich mag chi Hiewaapai h̄chab Hēwandomau. ²Mag, hich warrgarwe Hēwandum d̄i hāba sierrajim haajem. ³Hēwandomau hi d̄imuata nem t̄lplmjā t̄um hompaajim hanaabá. Mag hamach numiim k'ɻn̄l jua haawai b̄llrjā hirua nem wauba harr chan chuk'um. ⁴Hichdēuta maach hak'aarjā hiiupi haajem. Maagwai hi gaaimuata hararag b̄lg hoo n̄lmjō maadēu k'ap'l n̄m, jāga sierrá hich Hēwandum chi Haaijā, mag k'ap'l hapiet hich chi Hiewaata t̄umaam k'ɻn̄l hat'ee hōtdau paa d̄lplmjō s̄ewai. ⁵Mag hichdēuta hich Haai k'ap hapiet hōtdau paa d̄lplmjō s̄ewai m̄g durr hich k'aibagau s̄i hedau k'iejō simuajā pōd hi t̄ōo hauba haajem.

⁶Hich mag jaar h̄chab woun hāb Juan ha t̄ār sim s̄ejim haajem, Hēwandomau j̄r hautarr. ⁷Maguan s̄i hich hēudee deeum woun hāb b̄eejuuta jaau n̄rrajim haajem, mag wounta k'ichag hee hōt paa d̄lplmjō sim ha jaaubaawai hōor t̄umaam k'ɻn̄nag mag hiekta hāk'amk'iir. ⁸Hich Juan chan mag woun hichdēu b̄eeju ha jaau n̄rrarr k'aba, s̄i mag hōtdaujō sim b̄eeju jaaumk'iirpai j̄r hautarr hajim hanaabá. ⁹Magtarr haawaita chadcha mag hirua jaaujerr woun hi hēudee b̄ebajieb, Hēwandum Hiewaa. Hichdēuta hich gaaimuapai t̄umaam k'ɻn̄nag Hēwandum jāga sierrá ha k'ap hapiet.

¹⁰Mag b̄ewia m̄g durr hichdēu hompaatarr gaai s̄eichējim. Pari m̄g durr gaai jooba n̄m k'ɻn̄nau hi k'aug hauba, s̄i parhoobam k'ɻn̄npi hajierram. ¹¹Hich durr gaai b̄etarra, mag hamach hee pierrumjā hōrau hi higbajierram. ¹²Pari hi hisegba hāu warag hi hiek hāk'a n̄muwa warag hirigta hamach peerd̄pitarr k'ɻn̄nan hichdēujā warag Hēwandum chaainag paap̄limajim. ¹³Mag hi chaaink'a n̄m chan s̄i m̄g heegarm k'ɻn̄jō chaai paarpam k'öchgau k'apse hawia paarpa hautarr k'abam. Mag hi chaaink'a n̄m, s̄i Hēwandomau hich garmuata hich hiiu haawai hich chaaink'a hau n̄mli.

¹⁴Mag, Hēwandum Hiewaata wounag pawia m̄lig heegar s̄eichējim. Hichta Hēwandum Chaai hābpai k'itamuata hich hiiu haawai hich Haai hipierraa nem k'ir pogk'e wau n̄rrarr marau hoojim. Magta hi gaaimua marau k'ap'l n̄lisijim, jāga Hēwandum chi Hayaujā maach jāsene sierrá. ¹⁵Hi jaauwiata mag Juan hōor pōr choomie k'ararrau hōrag, “M̄ hēudee hurumta m̄ k'āaijā hiek t̄eeg hārpai simgui” haajeejim, hichta hi t̄aabaju nawe sierr haawai.

¹⁶Hichta Hēwandum Hiewaa maach d̄i wajap'a k'itaawai maachdēu nem hig n̄mjā hōo k'augbata hich mag dedee haajem. ¹⁷Hēwandomau Moiseeg ley p̄apiewai s̄i jāga wēn̄rraju haai n̄ ha k'ap hamk'iirpai p̄ap̄ijim. Pari jūrr Hēwandomau hich Hiewaa Jesucristo pääiwai, hichta hich Chaai chaar haawai, warre hich gaaimuata hi jāga chitā ha k'ap'l naa h̄chab maach hichdēu k'osi simjā k'ap hamk'iirta p̄lijim. ¹⁸Häbmuajā Hēwandum chi Haai chan b̄llrjā hooba haajem. Pari hich chi Chaai hābpai k'itamjā hich Haai

däi hābam Hēwandamk'anaa hi däi hāba sīejewai hi hoo nām gaaimuata chi Haaijā warag maadēu k'ap'Λ paauk'amam, hí jāga sīerrá.

Juan chi pör choomie chan hōrau nλ narr k'abajim
(Mt. 3:11-12; Mr. 1:7-8; Lc. 3:15-17)

19 Mag Hēwandamau pāiju jaaujerr bēeu hanλm hich hēudee hurum Juanau jaau nλrrarr hed gaai Jerusalén p'öbör heemua judionaan chi pörk'a narr k'λλnau p'adnaan pāijierram, Levinaan ha t'λλrjerr k'λλn däi, mak'λλnau chi Juan haar wētvia hirig, “¿Pλ k'aíuma? ¿Pλta nawe Hēwandamau pāiju ha jaaujerrá?” ha k'ap jēeumk'īir. **20** Chadcha mag wētvia hichig jēeubaaimaawai Juanau hamag, —Mλ chan nawe Hēwandamau pāiju ha jaaujerr k'abamgui hajim.

21 Magbaawai deeu hamachdēupai, —Magan c̄pλ k'aíuma? ¿Pλ Elías k'abá? habaawai, jūrr hichdēu, —Mλ chan Elías k'abamgui hajim hamag.

Magbaa deeu hamachdēupai, —c̄Wa pλ warrgarwe hich Hēwandamaucha hich hi jaaumk'īir jλr hauju ha jaaujerráwa? ha jēeubaawai, jūrr hamag, —Hλhλ, mλ majā k'abamgui hajim.

22 Pari magλmjā pλaba, —¿Pλ k'aíuma? hajierram. Pua marag pλch jaaubam, c̄marau k'an ha jaubaaimagauma maach pāitarr k'λλnag? hajierram hirig.

23 Magbaawai Juanau hamag magjim:
—Mλλn warrgar Hēwandam hi jaauumie Isaías k'ararrau jaautarrjö, hajappai hōor barba haajem haar chiraajemλugui hajim. Mλλn sīi, “Maach Pör bēeimλλ sīewai hi bēeu nawe pāach t'āar k'īir k'augbat t'āraucha k'ōsi hi hiek hāk'aag” ha jaaujemλugui hajim.

24 Pari mag k'ap haag hirig jēawaan bēetarr k'λλnjā Moiseeu p'ā pλarr hiek wajapcha hλλrk'aajerr k'λλnau pāitarr k'λλn hajim, fariseonaan. Maguata hamachta chi t'ierrnaan hawia hirig mag nλrrapimap'apaim hiek'au hirig, **25** —Pλ hiek mag warrgarwe hich Hēwandamau pāiju ha jaaujerrjā k'aba, Eliajā k'aba, Hēwandam hi jaaujerrjā k'abam hanλmta, magan c̄jāgwi pua hōor pör choo simma? hajierram hirig.

26 Magbaawai Juanau, —Muan sīi dödamaupaita hōor pör choo chitλmgui hajim. Pari pāach hee woun hāb sim, hichta hich Hēwandamaucha pāiju ha jaaujerrau. Ma hagt'a pārau k'augba naabahab, mamaλ hi barcheewai k'īir k'aug naamk'īirta hag nawe mua hōor pör choo chitλmgui hajim. **27** Maata mλ hēudee hurum. Mλ chan sīi hi chogk'a chitaagpajā serbiiba chirλmgui hajim, Jesús higwia.

28 Mag hi k'ap haag hirig jēeuchētarr t'um hi hiek'amarrpa dōjā Jordán hanλm higaau p'öbördam Betania hanλm hee hajim, hich Juan k'ararrau hōor pör choo sierr haig.

Jesús corderojö Hēwandamau pāitarr

29 Mag hichig jēeuchētarr k'λλn däi hiyāλ sierr noram Juanau hoowai, mag hirua hamag jaau sierr Jesuuta hi haig hur nλrrajim. Mag hich haig

hurum hoo hat'aawai hich haig narr k'ɻɻnag, —Pāadē hoobat hajim: Hēwandamau pāitarr har hur k'itɻm. Jāguata corderodamjō hɻdɻraa hich t'ōopibarmua hōor t'umaam k'ɻɻn pekau chugpaa haujugui hajim. ³⁰Jāg higwiata norr mua pārag, “MΛ hēudee hāb hurumta mΛ k'āaijā hiek t'eeg hɻrpainaa hichta mΛ k'āyaujā warrgarwe hich mag sīerramgui” hajim Juan chi hōor pōr choomieu. ³¹Mag jaaumamua, Mλchdēujā k'augba chirajimgui hajim, hiita hich Hēwandamaucha pāitarr. Pari hīsin chad mua k'ap'ɻ chiramgui hajim, hich k'abahab maachdēu nΛ narr. MamΛ mΛg maach israelnaanag hi k'ap hamk'īirta muan jäg hōor pōr choo chitamgui hajim.

³²Maimua mag jajawagmamua, hīchab hewag pawi hichdēu hootarr higwiajā Juan chi hōor pōr choomieu, —Muan mΛch daúacha Hēwandam Hak'aarta duburjō k'itɻmta hāgt'armua bēewia Jesús gaai jupbaichēmjā hoojimgui hajim. ³³Hag nawe chan mua k'augba chirajimgui hajim, hiita warrgarwe Hēwandamau pāiju ha jaaujerrk'a sim. MamΛ mΛg hōor pōr choomk'īir mΛch pāitarrauta mΛchigcha, “Har pach dak'īraa chi Hak'aar hāgt'armua bēewia woun hāb sim gaai jupbaicheewai pua k'ap'ɻ haju, mag wounauta hich Hēwandam Hak'aarcha hōrag deemaju” ha jaautarr haawai, ³⁴hīsin chadau mua hi k'ap'ɻ chiramgui hajim, mag mΛchig jaautarrjō bēewi hi gaaita jupbaichēm mΛch daúacha hootarr haawai. Maguata hīchab mua k'ap'ɻ chiramgui hajim Juanau Jesús higwia, hi chadchata Hēwandam Hiewau.

Jesuu hich dāi hogdāba wēnɻramk'īir nacha jār hautarr k'ɻɻn

³⁵Maimua hag noram hagt'a mag p'ōbördam Betania hanɻm haig mΛ chirajim, mΛch k'apeen dāi, maach maestro Juan k'ararrpa hāba. ³⁶Mag maig maar nɻmpta, Jesús dich nɻrrl̄m hoobaawai maar maestroou, —Pāadē hoobat: Jāata Hēwandamau pāitarrauwai hajim, corderodamjō hɻdɻraa hich t'ōopibarmua hōor peerdΛ haumk'īir pāitarr.

³⁷Maach jäg daar maach maestro Juanau mag hiek'abarm hūrbaawai Jesús hēudee maar wētjim. ³⁸Mag dichmamua hewag hoowai, maar hich hēudee wētum k'aug hat'aawai marag, —¿Pāar k'anta jār wēnɻram? hajim.

Magbaawai marau jūrr hirig, —Maestro, ¿pā jam chiraajē? hajim.

³⁹Magbaawai Jesuu marag, —Magan mΛ dāi wēttarau hajim, mΛ chiraajem haar k'augaan.

Magbaa chadcha hi dāi wētwi hi sīerr haar maar barimajim. MamΛ ya maagwai k'eeuragam las cuatrojō sīerr haawai warag hich maig k'ēujim.

⁴⁰Mag Juanau Jesús jaau sim hūrwia hāb hagjō mΛ dāi hēudee matarr Andrés hajim, Simón Pedro dāi k'od hābam. ⁴¹Mag Andrés hanɻmua hich naam Simón jāraan mawia hoobaimaawai hirig, —Ya hīsin chadau maran warrgarwe Hēwandamau Mesías pāiju ha jaaujerr dāita hoobarmgui hajim hanɻm. (Mag Mesías haawai griego meúa Cristo haawai.)

⁴²Maimua chadcha chi Simón hich dāi haibēejim, maar Jesús dāi narr haig. Mag hich haig waipierrwai Jesuu chi Simonag, —PΛ Simón k'abahab hajim,

Jonás hiewaa. Pari hīsmua hatag pλ Cefas ha t'λrjugui hajim. (Mag Cefas haawai griegonaan meúa Pedro haawaiu. Mag Pedro ha sim haig mokpör haawaiu.)

Hich däi wēnλrramk'iiř Jesuu Felipe däi Natanael p'ë harrtarr

⁴³ Hag noram Jesúš jūrr Galilea durr maju haadějim. Mag nλm hee Felipe däi hoojim. Mag hoobaawai hirig, —Felipe, mλ däi marrau hajim.

⁴⁴ Mag woundam Felipe hanλm p'öbördam Betsaida hanλm heem hajim, Andrés däi Pedropa hāba naajerr p'öbör heem. ⁴⁵ Maimua jūrr Felipeeu deeum woun Natanael hanλm jλraan mawia, hirig maguimajim haajem:

—Natanael, maran ya Jesúš däita wēnλrramgui hajim hanλm, har Nazaret p'öbör hee woun hāb José haajem hag hiewaa däi. Hich jāg higwiata Moisés k'ararrau hēsap p'ā pλarr gaaijā jāg jaaunaa, Hēwandam hi jaaumienaujā jāg jaauba haajeejieba haimajim haajem Felipeeu.

⁴⁶ Magbaawai chi Natanaelau Felipeeg, —Häk'abamgui hajim hanλm. ¿K'aíu pλrlag jaauwai mag Nazaret p'öbör heemuata hōor chi t'et'emk'a hōbérju ha jaaujī? hajim hanλm.

Mamaλ magbaawai chi Felipeeu, —Magan hoobahur hajim hanλm, k'ap haag.

⁴⁷ Magbaawai chadcha hi däi bēejim. Mag bēewia ya hich haig pabaicheewai Jesuu hirig —Hachá k'itaichém israel chaardam. Mλg woundaman chadchata hō hak'aar wajap'ata chirabpama hajim hichigcha.

⁴⁸ Jesuu hichig mag hiek'abarm hūrbaawai Natanaelau hirig, —¿Jāga pua mag mλ hō hak'aar hajap'a chirλm k'ap'λ chirá? hajim.

Magbaa Jesuu hirig, —Felipeeu pλ mawag hēeurruj nawe, har pλch dik'u gaau higo bā heegar siewai, mua pλ hoobajieb hajim.

⁴⁹ Magbaa Natanaelau, —Maestro, pλλn chadchata Hēwandam Hiewaau. Pλch k'abahab hajim, israelnaan Rey marau nλ narr.

⁵⁰ Magbaa Jesuu hirig, —¿Higo bā heegar mλchdēu pλch hootarr ha jaaubaawaita pua mλrlag mag chirá? Hīsta pua hag k'āyaujā nem wajapcharam hoogpabahab hajim.

⁵¹ Maimua hich Jesuupai hīchab maach t'um hich däi k'apeerk'a haumarr k'λλnag, —Mua pārag jaauk'imgui hajim: Cha hiek'a chirλm hiek'au chadcha mλch chi Hemk'ooi Hiewaa haigta Hēwandam chognaan hāgt'armua heegjā bēenaa deeu hāgt'aa waaidλtk'ak'ak'am hoojugui hajim.

Hōor jua pλr nλm hee Jesuu dō vinoog paatarr

2 ¹ Magtarr k'ur k'āai t'ārjup nλm hee, Galilea durr p'öbördam Caná hanλm hee hōor jua pλr naajim. Maig Jesúš hādjā däi sīejim. ² Mag jua pλr nλm hee, hich Jesujā t'λrpāiwia haig sīerr haawai hi hādau hirigta, ³ —Vino t'umaa höbaadēmwai hajim.

⁴ Magbaa chi chaairau hirig, —¿Pua k'ant'ee mλrlag mag sī? Mλch nem wau chitλm gaaimua hagt'a hōrag mλch k'augpiju hora k'aba siebahab hajim hich hādag.

⁵Pari hich hiewaau hichig magbaawai chi p'iejāb wau narr k'ɻɻnagta warag hich hūan Mariaau,—Hirua pāachig nem mag haawai hi hipierraahabat hajim.

⁶Judionaan hamach hi haawai Hēwandum na hamach wajap'a nəm haag juu dāi bāpa hāpāpāi haajeejim. Magua, magaag hat'ee dōjā hiigjerr haawai mag p'iesta hee t'ür mokdau dēn därrcha k'it'ëem seis wai naajim. Mak'ɻɻn t'ür hee de cincuenta a setenta litros därr haajeejim, dō. ⁷Maimua Jesuu mag chi p'iejāb wau narr k'ɻɻnag mak'ɻɻn t'ür döou hipiirk'api jaaujim. Mag chadcha hich hipierr hipiirk'abapääiwai hamag, ⁸—Jäimua hag heem jöi harrwia chi p'iesta hee nəm k'ɻɻn pork'a simag dō hoopibamit hajim.

Magbaa chadcha hichdēu jaautarrijö hi hipierr dō hoopijerram. ⁹Pari mag chi p'iesta hee nəm k'ɻɻn porkö mag dō hatarrta vinoog paa simjā k'augbata dō sīejim. Hāba chi p'iejāb wau narr k'ɻɻnaupaita k'ap'l naajim, hamach dak'ür harr haawai. Mag dō hoowi chi pork'a sīerrau chi juu par chirarr woundam t'är hauwi ¹⁰hirig magjim:

—T'umaam k'ɻɻnau vino chi wajapcharamta nacha hōrag jiigjerram; maimua mag dō nəl hawiata jūrr parhoobam vino jiigjerramgui hajim. Pari pua magba hewaata chi wajapcharam jigaagpamgui hajim hirig, mag dō hatarrta vinoog paa simjā k'augba.

(Jn 2.7-9)

¹¹ Mag Galilea durr p'öbördam Caná hanłm hee dö vinoog paatarrta warrpem hōrau nem hooba haajem Jesuu wautarr hajim, mag wau sim gaaimua hich jua t'eeg hoopieg. Mag, maach hi däi wënlrraajerr k'łłnpaujā warag wajapcha hi k'ap'l nłisijim, chadcha Hēwandamau warrgarwe päiju ha jaaujerr däita maach wënlrram. Magta marau warag hi hiek häk'a nłisijim.

¹² Maimua magtarr k'ur hich hag Galilea durr heepai deeum p'öbördam Capernaum hanłmąg maar p'ë harrijim, hich häd däi hich heeugpeenpa. Mag p'öbördam hee k'läaidam k'apanaa maar naaimajim.

Haai hi jëeujem degmua Jesuu hőor järk'łłitarr

(Mt. 21:12-13; Mr. 11:15-18; Lc. 19:45-46)

¹³ Judionaan p'iesta Pascua haajem burru gayaa harr haawai Jesús Jerusalenag majim. ¹⁴ Maimua hirua hooimaawai, Haai hi jëeujem degta sii p'akjā pérnaa, ovejajā pérnaa, duburjā pérnaa maimua sii hōrag p'atk'on cambie nłm k'łłnpata hohood t'łłm hooimajim. ¹⁵ Hichdëu mag hoobaimaawai maar dak'ira haig jāgad werba sisiid harr jääuplrrnaa haguia bobojog t'um hamach p'ak däi ovejapa dawag järk'łłipäjim. Magnaa chi p'atk'on cambie narr k'łłn mesjä jék'łt siék'łłipärläi k'abaadeewai ham p'atk'onjä sii parhooba k'uyiupläimajim.

¹⁶ Magnaa chi dubur pér narr k'łłnag, —Jöpk'aa pääch nemchaain mäigmua p'ë hat'aadët; mla Haai di chan sii pārau merrkaúg paapäaig k'abamgui hajim hamag.

¹⁷ Hirua mag hiek'abaawai maar k'íir hee dñhnäisijim, Hēwandum hiek p'ä sim gaai, "Hēwandum, plrlag jëeujem di kōitan mälln nem haneeme chitaawai hag gaaimua mälln hőor jua hāwatab k'aba hāwatju" ha p'ä sim.

¹⁸ Mag hamach dak'íir dawag hőor järk'łłibaräim hoobaawai judionaan chi pörnaanau hirig, —Pachdëu Hēwandum di kōit jāg chiräpí, pla hiek mag pläta Hēwandamau warrgarwe päiju ha jaaujerr hanaawai magan maar dak'íir hag na marau nem hooba haajem hich Hēwandum dënjo waubá hajierram hirig.

¹⁹ Magbaawai hich Jesuu warag hamag, —Pärau magta hoom k'ösi nłm k'ai, magan mla di chlyüebäpäit; magbaa k'äai t'ärjup nłm hee mua deeu hëu dñplälujugui hajim.

²⁰ Magbaawai chi judionaanau hirig, —Mla Haai hi jëeujem di hëu hawaag cuarenta y seis años p'ídik'atarrta, c'puata mag k'äai t'ärjuppaim hee deeu hëu dñplälujüün? hajierram.

²¹ Pari Jesuu mag hamag di ha simjä chi di chaar higwia k'aba, hich mor higwiata mag siejim. ²² Hi mag hiek'atarr haawaita, hamau hi t'öowia deeu hiiu p'iidlatarr k'urjä maach chi hi däi hogdlaa wënlrrarr k'łłnpaujä hi hiek'atarr k'íir heyaa naajim. Mag warag warrgarwe Hēwandum hiek p'ä sisiidäm gaai Jesús higwia p'ä sisiidämjä wajapcha k'ap'l naa hich Jesuu hich hiiucha maachig nem jaaujerrjä warag marau k'ap'l nłisijim.

Jesuu t'umaam k'ɻɻn k'ap'ɻ sierram

23 Mag Jerusalenag mawia ham p'iesta Pascua hee simua hich hiiu haawai hag na hōrau nem hooba haajempa wautarr hoowia hōor k'apanaam k'ɻɻnau hi hiek hāk'ajierram. 24 Pari mag hōrau hich hiek hāk'a nəm hanlmjā hichdēu wajap'a k'ap'ɻ sīejim, hōrau chadcha t'āraucha hich hiek hāk'aba nəm. 25 Pari mag k'aug haumamjā hōrau hichig jaaubamta sii hichdēupaita hōor t'umaam k'ɻɻn t'āar k'aug haumaajeejim.

Jesús Nicodemo dāi hiyāl harr

3 ¹Woun hāb sīejim, Moiseeu Hēwandum hiek pār p̄latarr wajapcha hārk'aajem k'ɻɻn heem, Nicodemo ha t'ār sīerr. Maan judionaan heem chi t'let'em hajim hīchab. ²Mag wounau hedhaar Jesú haig bēewia hirig, —Maestro, marau k'ap'ɻ nəmgui hajim, chadcha Hēwandamauta pār pājjim, hich hiek marag jaaumk'iir. Hí pār dāi siewai merag chuk'u simgui hajim, jāg hag na hōrau nem hooba haajempa pāchdēu wau sim gaaimua. Magba haawai ni hābmuajā jāg pua nem wau simjō wauba nəmogui hajim. Magua mār pār haigta bēejimgui hajim, Hēwandum chi Pörk'a sim haar jāga mār hi dāi chirsiju māchig k'ap jaaumk'iir.

³ Magbaawai Jesuu hirig, —Pādē hūrbarí, mua pārāg jaauk'imgui hajim: Chi deeu heeupemjö t'aababa sim chan pōd Hēwandum hichta chi Pörk'a sim haar hōbērbamgui hajim, hi chaai k'aba siewai.

⁴ Magbaawai Nicodemoou hirig jēeumamua, —¿Pari jāga ya māg maach chi jōoi chirām deeu t'aababarju? hajim. ¿Wa deeuta dich hād bi hee dubju haai sīwa hajim, hūwaai t'aababaag?

⁵ Magbaawai jūrr Jesuu deeu hūwaai, —Hālhā, mua chan sii t'aabaa chaar t'aaba nəm jaauba chirāmgui hajim. Mua mag heeupemjö t'aabaju ha chirāmla, Juanau pōr choo simua jaaujerrjō Hēwandum Hak'arag dich k'īrjug chi hiiurig paapāri pāmpta jaau chirāmgui hajim. Magbam chan pōd Hēwandum sim haar hōbērbam, hagt'a hi dēn k'aba siewai. ⁶Maach hādau maach t'aaba nəm sii māig heegarpai wēnārraagau. Pari Hēwandum Hak'aar hau nəmuata deeu t'aababarmjö nəm sii chadau jūrr hāgt'ar pawiajā hich mag wēnārraagau hajim. ⁷Pari mua mag pāach t'umaam k'ɻɻnta deeu t'aabaju haai nəm ha chirām hūrwia hoob hatcha jāgderra hamgui hajim. ⁸Hēwandum Hak'aar hau nəm pūr wē t'ānāmjtä simgui hajim. P'ūun parhooba hich wēm haig nem t'eeg juu hurum hūrjem, pari pōd k'augba haajem, jammuata hurú wa jamagta ma. Hich hagjöta simgui hajim, Hēwandum Hak'arjā hōor hee sīeicheewai. Chi Hak'aar bālājā hooba nəm, pari mag simuata hich hiiu haawai heeu t'aababarmjö maach k'īrjug chi hiiurig paapāijemgui hajim hirig.

⁹ Magbaawai deeu hich Nicodemooupai Jesuug, —Pua mag sim haig, ejāga haawaiuma? hajim hirig.

¹⁰ Magbaawai Jesuu hirig magjim:

—¿Pllata israelnaan hee maestro haawai hōrau hiigjemta m̄ag mua Hēwandum Hak'arauta k'īirjug hajaug paapäaijem jaau chirlm̄jā k'augbata chirab? ¹¹ Pldē hūrbarí, plaq jaauk'imgui hajim: Maraun chadcha maachdēu k'ap'ām nemta jaaunaa maach daúacha hootarrta jaaujem, mām pārau hāk'amap'a n̄lmgui hajim. ¹² Magnaa hirig, M̄lig heegarm nemdampai mua jaau chirlm̄jā pārau hāk'amap'a n̄lām, ejāga hāk'aagauma hajim, ya Hēwandum k'īirjugcha mua pāachig jaaubaadeewai?

¹³ 'Hagt'a hiwiir hābjā hāgt'ar Hēwandum sim haar maba sim, hi k'īirjug k'ap haag; hāba hi haarmua bēetarr wounaupaita Hēwandum k'īirjugan k'ap'ām simgui hajim, hōrag jawaag; wajapcharan m̄ach chi Hemk'ooi Hiewaama. M̄ach k'abahab hajim, Hēwandum haarmua bēetarr haawai deeu hi haar maju. ¹⁴ Pari magaag hat'eyan, israelnaan hōor maba haajem hee jäg Moiseeu p'ē wai n̄lrraawai Hēwandomau hirig bronce dēn nemk'ork'a waunaa pa gaai hāgt'aa jiirjoppi jaautarrijō, hich hagjöta hīchab m̄ach chi Hemk'ooi Hiewaajā pa gaai jiirjopju haai chirlm̄gui hajim, magbarmua hōor peerdaju hayaa hamk'īir. ¹⁵ Wajapcharan mag nemk'ork'a wau sim pa gaaí jiir wējorragta hoobaawai monaujerrjō, chi m̄alrga hich peerdā haupi sim k'ālān peerdāwia Hēwandum haarcha höbērwia hich mag hiiu sīrrajogui hajim.

Hēwandomau maach k'ōsi harr

¹⁶ 'Pari magaagta Hēwandomau hoowai m̄ag durr gaaim k'ālān t'um ya chi hok'oomta n̄lām k'ap'ām harr haawai, hich garmuata ham peerdā haum k'ōchgau m̄a hich Hiewaa hābpai k'itl̄mta ham kōit t'ōmk'īir pāijimgui hajim, magbarm gaaimua chi m̄alrga hamach peerdā haupi n̄lām k'ālān chan hok'ooba, m̄lig heegarwejā hich dēnk'anāa hich haar höbērwia hich mag hich dāi wēnārramk'īir. ¹⁷ Hēwandomau m̄a pāitarr chan, sīi hōor k'aibag waupi jaaumk'īir k'āba, sīi ham peerdā haumk'īirta m̄a pāijimgui hajim hirig.

¹⁸ 'M̄ach chi Hēwandum Hiewaa hiekta hāk'anāa m̄a hig sim woun chan Hēwandomau hisegwia k'īmie durr barpāibam. Pari har m̄a higba sim chan ya sīi barpāijupaita simgui hajim, hichdēu Hēwandum Hiewaa m̄achta hābpai chitl̄mta higba harr gaaimua hichdēupaita wir haig hich hisegpi jaau simjō sīewai. ¹⁹ Mag hamachdēupai wir haig hamach hisegpimjō n̄lām, nem k'aibgamta waum k'ōchgau Hēwandum Hiewaa higba n̄lām gaaimuau. Hamach mag n̄lām gaaimuata mag hōor peerdā hawaag hōtdau paa dānl̄mtjō chirlm̄ bēewajā m̄a higba n̄lmgui hajim, hich mag k'īchag heeta meraa nem wau n̄lām naam k'ōchgau. ²⁰ Maguata har t'um Hēwandum dau na nem k'aibga wau n̄lām k'ālānan jūrr mag hōtdau paa dānl̄mtjō chirlm̄ta hoomap'a haajemgui hajim. Mag m̄a hoomap'a naawaita m̄a higjā higba n̄lām, mag hamach meraa nem wau n̄lām k'augam hugua hawia. ²¹ Pari magba har jūrr nem wajap'ām happai waum k'ōsi haajem k'ālānau chan m̄a hisegba, warag mag hōtdau paa dānl̄mtjō chirlm̄ta hiigjerramgui hajim, Hēwandomau k'ōsi simjöta nem hagcha wauju k'ap'anāa hamachdēu mag wajap'a nem wau n̄lām bigaaum k'ālānagjā k'ap hamk'īir.

Magta Jesuu Nicodemoog, jāga Hēwandumta chi Pörk'a sim haar hijā chiraimaju haai chirál ha jaaujim.

Juan chi hōor pör choomieu deeu Jesús higwia hiek'atarr

22 Mag p'iesta Pascua dichtarr k'ur Jesuu maar p'ë harrijm Jerusalenmua chawag, hich hag Judea durr heepai. Maig nłmuua hōor pör choojeejim. **23-24** Hich mag jaar hīchab Juanaujā hagt'a hōor pör choo nłrrajim haajem, maagwaiwe chan hagt'a hi cárcel deg pläiba narr haawai. Mag hi hōor pör choo sierr haig Enón ha t'lär sim, Salim dak'a. Maigta dödam nap'a k'érarr haawai hōor pör choojeejim haajem.

25 Pari hōrau jaauwai mag nłm hee hīchab hāaur Juan däi wěnłrraajerr k'lłnl garmua jūrr judío hāb haig sierr däi chik'am hipeer hahauk'amua, "Magan ḥk'aíu pör choobarmta wajapcha sī, Jesuu pör choobarm wa maar maestroou choobarmwa?" hanaajim hanłm. **26** Mag hijéjeb nłl hawia warag hich Juan haarcha wětwia hichigcha, —Maestro, har chum Jordán higau hedau höbeerjem higar, płchdëucha marag jaauwai Hēwandumta räitarr ha sierr wounaujā hīchab hōor pör choo nłrram haajemgui hajim hanłm. Maagwai hōor póm hārcha hi haarta p'ēp'ēuk'am haimajierram haajem hirig.

27 Magbaawai Juanau hamag, —Hoob hiekk'ör waumiet hajim hanłm. Hēwandumta hichdēu k'ap hōrag jauba haajeeb, hichdēu k'ōsi simjöta nem waumk'üir. Mag siewai hichdēuta juau hirig jägpi sīebahab hajim hanłm. **28** Pāach jāglucha k'abá pārau hūr naajimgui hajim hanłm, har mua "Mł chan warrgarwe hich Hēwandumta pāiju ha jaaujerr k'aba, sīi hi bēeju na hi jaau chitłmlu" ha chiraawai. Magua mag hi haarta hārcha hōor p'ēp'ēeu hawiajā mł honee chirłmgui hajim hanłm. **29** Pārau hooba haajē hajim hanłm, juu par nłm k'lłnljā: chi hłli däi nawe hiek deewi simta chi jaya; pari chi mag heeu pa nłm k'lłnl paairink'a sim däi ham bigaau simjā hīchab honee haajem. Maarjā hich hagiöta naabahab Jesús däi. Hi jäg sim haig woun hāb heeu hłli hau simjöta sīebahab. Magua hamau jäg hi haarta p'ēp'ēuk'am haig, mļjā däi hīchab honee chirłmgui hajim hanłm, sīi hōrag hi jaau chitłmlua. **30** Hiita mł k'āajjā warag t'lärp'oo pamaawai mł jūrr hi k'āai heeg papagmam; pari mag nłm haig hāu sim ha hiek'amajim haajem, hich chi hōor pör choomieu Jesús higwi.

Hāgt'armuacha bęetarra chi juu t'ierriu

31 Maimua mag hiek'amamua hich Juan chi pör choomieupai Jesús higwia, 'Hiita hāgt'armuacha bęetarr haawai hichta chadcha maach t'umaam k'lłnl k'āyaujā hārlłcha sīebahab hajim hanłm. Pari mł magba sīi pāachjö mlaig heegarmpai haawai mļg heegarm k'lłnl dēnjöpaita jaau chirłmgui hajim haajem. **32** Mamł hirua magba, mł k'āajjā hāgt'armta hichdēucha hoowia hichdēucha hūrtarra jaau sīebahab hajim hanłm Jesús higwia. Mamł magłmja k'apancha k'aba nłm hi hiek hāk'a durrum k'lłnl. **33** Pari har hāu hi hiek hāk'a durrum k'lłnaun mag hāk'a nłmuua, "Hēwandumta chadchata hiek'a sierram"

hanam k'abahab hajim hanam, Jesús higwia hi Hiewaa ha hiek'aawai. ³⁴Hí chadcha hich Hēwandamauchata pāitarr haawai hich Hēwandam k'īirjuga jaau simgui hajim hanam, magamk'iirta hirig hich Hak'aarjā p'ēs dee siawai. ³⁵Chi Hayaujā hich Chaai jäsene wai siawai nem t'ΛnΛmja t'um hāba hirigta jaaubajieb. ³⁶Magtarr haawai chadcha chi Hēwandam Hiewaga hich peerdə haupi sim k'ΛΛn mla heegarwejā ya hich dēnk'a sīsimgui hajim hanam, hi haar höbērwia hi dāi hich mag nrraag. Pari Hēwandam Hiewaa hiekta hāk'aba habarm chan hi haarjā höbērba, warag hi gaaita Hēwandamau hich k'īir machag meeupāijugui hajim haajem, hich Juanau hich dāi wēnrraajerr k'ΛΛnag. Magta Juan chi hōor pōr choomieu Jesús t'ō hiek'amajim haajem.

Jesús Samariapie hllí dāi hiyāl harr

4 ¹Mag Juan chi hōor pōr choomie dak'a maach Pōr Jesuā sīerr haawai fariseonaanau k'aug hat'ajierram, Juan haar maju k'āai hārcha Jesús hēudeeta hōor pos haadēp'Λm. Mag nām dāi hīchab k'aug hat'ajierram, Juan haram k'āyaujā hārcha Jesuugta hōrau hamach pōr choopi nām. ²Mamə wajapcharan hich Jesuujā chooba, maach hi dāi wēnrraajerr k'ΛΛnauta hōran pōr choojeejim. ³Mag, fariseonaanau Jesús haarta hārcha hōor poposk'am k'ap'Λ hap'ōbaadēm hich Jesuujā k'aug hat'aawai Judea durrmua jūrr hichta warag Galileaag petajim. Magbaawai maar hi dāi wētjim.

⁴Mag wētumua hichiita Samaria durr dichab k'aba dichju hajim. ⁵Mag wētmaa hawia hich Samaria durrpai p'ōbördam Sicar ha t'Λr sīerr haig maar barjim, jōoi Jacob k'ararrau jēb pēr hauwia hich meeabaadeewai hich hiewaa José haajerrag werplatarr dak'a. ⁶Mag jēb hich chaairag werplatarr gaai posjā sīejim, hich jōoi Jacob k'ararrau k'ōrpitarr pos. Mag wēnrramua hich Jesús ya k'ajeeu sīerr haawai mag pos haar mawia hag hi dak'a jupimajim. Maagwai ya hedausiē paimal sīejim. ⁷⁻⁸Mag nām hee maar p'ōbōr hee wētjim, maach hat'ee k'ōju pēr hawaan. Mag maar hērēubaadeewai Jesús hich happai hoo chiram heeta, hi hiek Samariapie hllí hāb mag pos heem dō jöyaan bēejim haajem. Mag hich haig pierrwaita hirua,

—Mlrlag bāchkl'un dōdam doog jōi deebá ha chirajim haajem hirig.

⁹Mamə judionaan Samariapien dāi dau parii hiyāl haba haajerr haawai, mag hichig dō jēeubaawai chi hllirau hirig magjim haajem:

—Pāar judionaan chan maar Samariapien dāi hiek'ajā map'a haajem k'ΛΛnta, ḷk'ant'ee pua mlrlag dō jēeu siwi? hajim hanam.

¹⁰Magbaawai jūrr Jesuu hirig, —Hēwandamau plch hat'ee nem deeg wai sim k'ap'Λnaa k'aíuta plchig dō jēeu simjā k'ap'Λ hak'iin, plch garmuata pua mlrlag dō jēeuk'amgui hajim hanam. Magbaawai mua plrlag hōor hiiupiejem dōota deek'amgui hajim hanam.

¹¹Hichig magbaawai jūrr chi hllí garmua, —Señor, pari pua chi jōi haujujā chuk'u sim, mla pos jā naug sim heem pua pōd jōi haubamgui hajim hanam. ḷJamaam dō mag maach hiiupiejem hanam mlrlag deeg hagá? ¹²Jam pua mliguim k'āaijā dō wajapcharan bawaag hagá? hajim hanaabá. Nachgarwe

maar jöoi Jacob k'ararrauta mág pos marag werplajim. Hag heem hichdëujā döwia, hi chaainauijā döwia, hi nemchaainauijā döjierram. Magtarra, ćpuu hag k'āyaujā wajapcharam dö hig chir? hajim hanłm. ćWa płaata hi k'āaijā hārpai chiráwa hajim haajem, mág k'āai dö wajapcharam bawaag?

¹³ Magbaawaita Jesuu hirig magjim haajem:

—Cha mλ hiek'a chirłm hiek'au, mág pos heem dö dö nám k'łłnan t'um hichiita deeu höbisi hap'öbaadeewai hüwaii dö döm k'ōsi hajugui hajim hanłm. ¹⁴Pari mua dee chirłm dö k'īrta dö nám k'łłan chan bāłrjā höbichag chuk'u hich mag wěnłrraju. Mag hamachdēu döbarmpaita ham mor hee hich mag k'umdał höbér sīsimjō sīejugui hajim haajem, hich mag Hēwandam dēnk'a nłisieg.

¹⁵ Magbaawai jūrr chi hłłi garmua, —Señor, magan mag dö k'īr mławg deebá hajim hanłm, tag höbichag k'augba haadeewai mág pos heem döjä jöyaan béeba haag.

¹⁶ Magbaawaita Jesuu, —Magan płach jaai hat'amí ha hajim hanłm hirig.

¹⁷ Magbaa chi hłłirau, —Mλ chan jaai chuk'u hłamgui hajim hanłm.

Mag jaai chuk'u hłam habaawai Jesuu hirig, —Płchigan pλ jaai chuk'u hłabma hajim hanaabá. ¹⁸Pλ jaai haum cinco hauwia sim. Maimua cha płachdēu wai simjäh, magan jā chan pλ jaai k'abahabma. Płłan chadcha wajap'a k'īrjunaata hiek'a hłamgui hajim haajem.

¹⁹ Mag hich höbeerbapái hūrbaawaita hirig, —Mua hoowai pąjä dau błłmjöta simgui hajim hanłm, mλ mag hłarram k'ap haag. ²⁰Maimua hichdēupai, Maar jöoin Samariapienaun mág Gerasim durr gaaita Hēwandamag jēeujeejimgui hajim haajem chi durrsiğ juu hłanaa. Pari pāar judionaan hiek mag hāba Jerusalenam Haai hi jēeujem degpaita Hēwandamag jēeuju haai nám haajem. Pua hoowai, įjamta chadcha hirig jēeuju haai nawi? ha jēeujim haajem hirig.

²¹ Magbaawai Jesuu hirig, —Płdē mλ hiek hūrbarí hajim hanłm: Ya mág hatag paawai pārau k'īrjubaju, mág durrsi gaaita Hēwandamag jēeuju wa Jerusalén mawiata Hēwandamag jēeuju. Magbarm haigmua parhooba pāach nám haigmua hirig jēeuju haai hap'öbaadęjugui hajim hanłm. ²²Pāar Samariapienau chan Hēwandamag jēeu nám hanłmja wajap hi k'augba nłmta hirig jēeujem. Pari maar judionaanaun chadau, maach meeun heem hāb höbérbarm gaaimuata Hēwandamau hőor peerdatk'aju k'ap'l naawai, hirigta jēeujemgui hajim haajem. ²³Pari hīs hirig jēeu chaar jēeu nám k'łłnaun mág hatag paawai warag Hēwandam Hak'arau k'ōsi simjō jēeujugui hajim hanłm, ya hamau Hēwandam jāga sīerrá ha k'ap'l naawai. Hichig mag jēeu nám k'łłanta hich Hēwandamaujā hiigjemgui hajim haajem. ²⁴Hēwandam chan maachjō mág mor chuk'u sim, Hak'aar haawai. Maguata hāk'aa chaar hāk'a nłmuata hich Hēwandam Hak'arau k'ōsi simjöta hirig jēeuju haai naabahab ha chirajim haajem chi hłłirag.

²⁵ Magbaawai jūrr chi hłłirau hirig, —Hāłjā, mua k'ap'l hłamgui hajim hanłm, Cristo hanłm béeju, warrgarwe hich Hēwandamau płiju ha jaaujerr. Mag hich pierrum hedta hichdēucha t'umaa wajap'a jaauchęjugui hajim hanłm, jāga sīerrá Hēwandam.

²⁶ Magbaawai, —Mʌlta hag Cristo warrgarwe hich Hēwandamau p̄l̄ju ha jaaujerr k'abahab; hich hag wounta h̄is p̄l̄ d̄l̄ hiȳl̄ chirabahab hajim hanlm̄ Jesuu, warre hich jaauwia.

²⁷ Ham mag hiȳl̄ n̄lm̄ heeta maar bardatk'achéjim. Maimua mag Samariapie h̄ll̄i d̄l̄ita hiȳl̄ n̄lm̄ hoobaicheewai chadcha maar dauderraajim. Pari magl̄m̄jā hābmuajā hirig, “¿P̄l̄ k'anta hirig j̄eū s̄i, wa k'an hata p̄aār hiȳl̄ naajijā?” habajim.

²⁸ Mag Jesuu hichig, “Mʌlta Hēwandamau p̄l̄ju ha jaaujerr k'abahab” habaawai, hich döt'ür werplawia p̄öbörög k'ap̄igbaadéjim. Mag mawia barwia hōrag, ²⁹—Mau m̄l̄ daupierr hoobahut'ñ hajim hanlm̄, pos haar woun hāb simua, mua hichigjā jauba harrta, mua nem waaujem t'umaa k'ap̄l̄ m̄l̄rl̄g jaaubarm. Mua k'íirjuawai, j̄aata warrgarwe Hēwandamau p̄l̄ju ha jaaujerrjōo simgui haimajim haajem.

³⁰ Mag chi h̄ll̄irau hamach haar jaaubaimaawai chadcha p̄öbör heem k'łłnaujā Jesús hoon wētju hap'öbaadéjim haajem. ³¹ Pari mag chi h̄ll̄i p̄öbör hee n̄l̄rl̄m̄ich, ya maar deeu hi haig paauk'achéwi narr haawai marau hirig, —Maestro, t'achdam k'ö hat'á haajeejim.

Pari mag hichig t'ach k'öpi jaaubaawai jūrr, ³²—Mʌl̄ t'ach k'öju wai chirabahab, pari mag t'ach k'íir p̄aār k'augba n̄l̄mgui hajim hichdēu.

³³ Warag maachig magbaawai jūrr, —¿Wa hābmua hi hat'ee t'ach k'ömk'íir deet'urtarr haawaita mag s̄iwa? haajeejim marau.

³⁴ Pari maar mag hiek'a n̄lm̄ h̄urbawai Jesuu marag, —Mua mag t'ach k'öju wai chirlm̄ ha chirlm̄l̄, Hēwandamauta m̄l̄ p̄aitarr haawai hirua k'ös̄i simjöta nem wau chirlm̄augui hajim, m̄l̄chig p̄idag jaaup̄litarr t'umaa hōp̄lyag.

³⁵ P̄aār nemjiir p̄ierraag hagt'a hed jayap waaur n̄lm̄ haajeebma. Pari mua jūrr p̄aār, p̄aāch bigaau hōor p̄om trigo p̄ur wējöm̄jō t'łłnl̄mta hoobat ha chirlm̄. Jäg trigo p̄ur wējöm̄ hapuraa heeujemjō, jäk'łłnagta Hēwandam hiek jaaubat ha chirlm̄augui hajim, hamag hāk'amk'íir. ³⁶ Hōor jäg t'łłnl̄m̄g Hēwandam hiek jaau n̄l̄mta nemjiir p̄ierr n̄l̄mjō p̄idk'a n̄lm̄ k'łłnag chan Hēwandamau p̄agab k'aba p̄agjugui hajim. Mag hamau hi hat'ee hōor gan haumam k'łłnan hich mag hi d̄l̄ wēnłłraagau. Ya mag n̄l̄sim̄ haig chi nacha hi hiek jaautarrjā honee hawia hēudee jaauamua hāk'api hat'am k'łłnjā chi nacha jaautarr d̄l̄ hāba honee hajugui hajim. ³⁷ Har hōrau, “Chi nemjiir jūr simuan s̄i jūrm̄am, pari k'ar chan p̄od hichdēupai heeuba haajem” haawain chadcharauwai hajim. ³⁸ Hiin chadcha deeum k'łłnauta nacha chi p̄idagan hēudl̄ haujierram; pari magtarcta jūrr p̄aāchta ham p̄idag gaaimua wajapcha haju. P̄aāch chi bălrjā p̄it'urg hauba narrta nemjiir p̄ierramk'íirjöta mua p̄aār p̄l̄ chirlm̄ ha jaaumajim marag, maachdēu hich hiek jaau wēnłłraamua hōrag hāk'api haumaju higwia.

³⁹ Mag chadcha h̄ll̄i d̄l̄ jöyaan k'itawia, “Jesuu bălrjā hichig jaaubamta mua nem waaujem t'umaa k'aug hat'ajim” ha jaaubaimaawai, mag Samaria durr p̄öbördam sierr hee hōor k'apank'am k'łłnauta hi hiek hāk'a n̄lm̄ hiek'au, “Magan chadcha hich Hēwandamaucha p̄l̄ju

haajerrau” hawia chi Jesús hoon bëejierram. ⁴⁰Maimua chadcha mag bëewi chi Jesús haig barchëjierram, chi p'öbör heemua bëetarr k'ɻɻn. Mag hi haig paauk'achëwia hirig, —Mäig maar haig k'äibajë hajierram.

Hichig magbaawai chadcha t'abawia k'ääi numí siejim ham p'öbör hee. ⁴¹Mag k'ääi numiim hee hichdëucha jaau sim hürwia, warag k'apanaacharam k'ɻɻnauta hi hiek hæk'ajierram. ⁴²Mag hamachdëucha Jesuu jaau sim hürwia hæk'atarr k'ɻɻnau chi hälriag, —Ya his chan sii pua jaau sim hürwiapai k'aba, maach jäglucha hi hiek hürwiata marau hæk'a n流氓 haajeejim. Ya chadcha marau k'ap'l nám, jäguata chadcha durrpierr hich hiek hæk'a nám k'ɻɻn t'um peerdə hauju k'abahab haajeejim jürram k'ɻɻnau.

Chaai pödba k'ärarr warpmua Jesuu monaaupäitarr

⁴³⁻⁴⁴Jesús mag Jerusalenmua mawi, Samaria p'öbördam hee k'ääi numí siejimawi, warag hich maa harrag petajim, Galileaag. Mamə mag p'iesta dichtarr k'ur Jerusalén t'ababa harran, hag na hichdëu hiek'atarrjö, chi Hēwandam hiek jaaujem k'ɻɻn chan hähjä hamach durr hee hääba naajem k'ɻɻnupaïjä k'a k'öchk'aba haajewai hajim. Magta hich t'aabatarr durrmuwa warag Galileaag petajim, hich bääutarr durr. ⁴⁵Mag maa hawia Galilea durr barbaimaawai, mamaam k'ɻɻnau häu hi wajap'a hamach hee barpijerram, hi däi hääba Jerusalén p'iesta Pascua hanám hee naawai hirua nem wautarrjä t'um hamach daúa hoo narr haawai.

⁴⁶Mag Galilea durr paimawia deeu Canaag majim, hag na hichdëu dö hatarrta vinoog paatarr p'öbörög. Maagwai hīchab Capernaum p'öbör hee siejim woun hääb rey däi p'idl'kaajem, chi t'et'em. Mag dën chaai mor mas siejim haajem. ⁴⁷Mag chi t'et'emuia Jesús Judeamua bëewia jürr Galilea barbaichëm ha hürbaawai hi haar mawia hirig chaigpamamua, —Mä chaai ya pödba k'ärämta hoo rläjim; mä hap chitäm mä di haar marrau haichëjim, mä chaai monaaupäain.

⁴⁸Pari magbaawai Jesuu hirig, —Pärau chan pääch daúacha hag na hõrrou nem hooba haajem wau nám hoobam haigjä Hēwandam juu t'eeeg mä gaai sim hæk'aba sïerrjëemgui hajim.

⁴⁹Pari magbaawai chi t'et'em garmua warag hirig, —Señor, mä hap chitäm jöpai mä chaai hoomierrau, meeju nawe. Ya parba k'ärämta mua hoo rlabajieb hajim.

⁵⁰Magbaa, —Hoob hatcha k'üirjum, pə chaaidam nauwe monaaubajup hajim Jesuu.

Hichig magbaawai hich chaai meejujä k'üirjuba, Jesuu hich chaai monaaupäijuuta hääba k'üirjumamua hich diig petajim. ⁵¹Mag hich diig mam hee hi chognaan hi k'üirp'ee bëewia hi däi hoobaicheewai hirig, —Pä chaaidam monak'a k'ärämta hajierram hanaabá.

⁵²Magbaa hichdëu hamag jéeujim haajem, k'an hora chaai deeu k'üirdam hinaa haadëjí. Mag hamachig jéeubaawai, —Norr k'eeurag la una naawia warre k'ɻɻlumie meeuba k'ërsijimgui hajierram haajem.

⁵³Magbaawai chi hayau hich hödegpai, “Magan mag horata Jesuu ሙላግ ‘Hoob hatcha k'iiрjum, ወልደ chaai monaaubajup’ ha hiek'ajiebma” hajim haajem. Mag hich chaaidam monaaubapläim hoobaawai hichdëuјā häl'anaa hi deg däi häba naajerr k'ለላኑንያ t'um chadcha Jesuuta Hēwandam Hiewaa warrgarwe hichdëu рüju haajerrau hawia hi hiek häl'ka ብሉማንያ haajem. ⁵⁴Mag chaai parba k'éräm warppaimua monaaupläitarrta Judeamua bëewi Jesuu Galilea durr biék numiim hőor dak'iiр hag na hamau mag hooba haajem wautarr hajim, mag chaai monaautarr gaaimua hichta Hēwandamau pätarr ha hörág k'ap hamk'iiр.

Jesuu k'a chläk'አ k'itäm monaautarr

5 ¹Magtarr k'ur Jerusalén p'öbör hee judionaan p'iesta wai narr haawai, Jesús deeu hagläg petajim. ²Mag Jerusalén p'öbör hee dubaag “Ovejanaan Puertdi” ha t'är sim dak'a t'ärrdö juau wautarr estanque hanäm sim. Mag t'ärrdö t'är hebreonaan meúa Betesda haajem. Mag t'ärrdö higaaau pórticos hanäm cinco naajim. ³Ma, sii jaserg heegar harr haawai mor masim k'ለላን k'apan t'üp'äau t'ለኑንያjeejim: dau k'īsu k'it'ëem k'ለላን, bë wëđl wëđl k'it'ëem k'ለላን, maimua sii juadam wa mor hënter k'äijä k'a chläk'አ k'it'ëem k'ለላኑ. [Maig ነሙナ dö waaurëwaata ብሉኑንያ, ⁴k'arii Hēwandam chog hägt'armua bëewia mag dö waaurëu ለላባጅም hee chi nacha dubbaimamta monaajerr haawai hag hee dubaag. Mag dö waaurëu ለላባጅም hee chi nacha dubbaimamta parhoobam k'amor machag wai sierr k'äijä monaaub k'aba monaajeejim haajem.] ⁵Mag mor masim k'ለላን pöm t'üp'äau wëjöm hee sëejim hichab woun häb treinta y ocho años, sii k'a chläk'አ haawai pöd hich happajä p'iidäba k'itäm. ⁶Mag werba k'éräm Jesuu hoobaimawia mag año k'apan dau hap'ለ k'érämjä k'aug hat'aawai hirig, —*የለ monaum k'osi chiráwi?* hajim.

⁷Magbaawai chi mor masi k'érarau, —Señor, መላዢ monaum k'ochag chiräm; pari chi dö waaurëu sīubaawai hag hee መል jiirpläju k'ለላን chuk'u haawaita pöd monaauba chirämgui hajim. Maadëu hag hee dubaag hék'aawai maach nawe häbmua hag hee paajemgui hajim.

⁸Magbaawai Jesuu hirig, —Magan p'iidämia därdär habá; maimua ለኢትዮጵያ put juurwia hat'aad hajim.

⁹Hichig magbarm bärre chadcha warrjä hich mag monak'a sierijsota p'iidä ደንብሪስዎች ፌደራል k'abaadëjim. Maimua hich put juur hauwia hag däi petajim. Pari mag hi monaautarr hed juua häl'ijem hed harr haawai, ¹⁰Moiseeu p'ä ለላባጅမ hajim. Maadëu hag hee dubaag pua jäg put chlägag jiir wai ነጥሩን አባ simgui hanaabá.

¹¹Pari hichig magbaawai chi woundamau hamag, —Pari chi መል monaaupläitarrauta ሙላግ “ለኢትዮጵያ put juurwia hat'aad” hatarr haawaita mua Harrubahab hajim haajem.

¹²Magbaawai hamachdëu, —*ቃሮንጻ ለኢትዮጵያ የለመ ስይታ?* hajieram haajem.

¹³Pari mag hi monaaupläiwia hich Jesujiä sii hőor k'apanag hee dubbaaderr haawai pöd hi k'augpäiba harr gaaimua, hīs mag t'är t'ärnaa

mag wounauta m̄lrag mag jaaujimjā habajim haajem. ¹⁴ Maimua hag k'ur Jesuu hich hag woundamcha Haai hi jēeujem deg hoobaimaawaita hirig,—Ya häu r̄a jāg monaau chirispí, hoob tag pekau wau chitam. Heeu magbamlañ jürr r̄ach gaai hag k'āai hatcha k'āijā haduk'am hajim.

¹⁵ Jesuu hichig magbaawai judionaan chi pörnaan haar mawia hamag jaauwimajim haajem, Jesuuta chadcha hich monaautarr. ¹⁶ Mag gaaimua judionaan chi pörnaanau chan warag Jesús k'ōchk'aba haajeejim, mag hamach dak'iir jua hālijem hedam magwe hōor monaaujerr haawai. Hamagan mag n̄lmdampai p'idx'a n̄lm d̄ai hāba s̄ierr haawai jua hāi n̄lm hed p̄d magju k'aba s̄ejim. ¹⁷ Pari Jesuu mag chi judionaanau k'īirju n̄lmjā k'ap'la s̄ierr haawai hamag,—Jua hālijem hedam magwe m̄l Hayaujā hōor dau haug k'aaugjeeawai muajā hich hagjöta chiram k'abahab hajim hamag.

¹⁸ Jesuu hamach jāg daar mag hiek'abaawai chará waragta hi t'ōorläim k'ōchk'a p'ōbaadëjierram. Pari wajapcharan hamach dēnjo jua hālijem hedjā hālrk'aba sim gaaimuapaijā k'aba, ham jāg daar Hēwandam higwia hi Haai ha hiek'aawaita mag hi t'ōom hiigjeejim, mag sim haig magan hiita Hēwandam d̄ai hāba chirabma hawia.

Hēwandam Hiewaa hiek t'eeg

¹⁹ Pari Jesuu warag,—M̄ach chi Chaairaujā m̄ach Hayau nem waupim k'ōsi sim k'augba hak'l'in, muajā m̄ach k'īrau chan waubajugui hajim. Magba hirua nem waupim k'ōsi sim m̄achdēu k'ap'la chiraawaita muajā chadcha waaujemgui hajim Jesuu chi judionaanag. ²⁰ Mag hich m̄l Hayaujā m̄l k'ōsi haajeeawai hichdēu nem waupim k'ōsim t'um m̄lrag k'ap hapiejemgui hajim. Maagjeeawai hismua hatagta mua nem wau chiram gaaimua pārau hi jua hoogpamgui hajim. Hante m̄ag woun monaautarr k'āajā hālrlcha mua nem waumaju. Mag hoowiata pāar dauderra hajugui hajim. ²¹ Hich jāg chi Hayaujā hōor mee n̄lm k'ālnejā p'iriutk'a hauwia hich mag hich d̄ai wai s̄ejemjö, m̄ach chi Chaairaujā m̄achdēu magam k'ōsim k'āln d̄ai hich hagjö hajugui hajim. ²² Hich Hēwandam chi Hayaujā hichdēu chan jaauba, m̄ach chi Chaairagta jaaupiejem, hōor hich haar hauju wa hauba hisegju, ²³ mag gaaimua hich jāg m̄l Haai t'ō hiyāl haajemjö m̄ach chi Chaaijā hagjö t'umaam k'ālnag t'ō hiek'amk'īir. Mag s̄iewai m̄ach chi Chaairagjā heenaa wajap'a m̄l t'ō hiek'aba n̄lm k'ālnau chan magan m̄l Haaijā t'ōba n̄lmgui hajim, hichdēu m̄l p̄iitarrta m̄l m̄ag chitamjā higba naawai.

²⁴ M̄a cha hiek'a chiram hiek'au chi m̄ag mua jaaau chitam hiekta hūrwia hāk'a simuan Hēwandam hiekta hāk'a simgui hajim, chadcha hichdēuta m̄l p̄iitarrhaawai mag hich hiek jaaupitarr haawai. Mag hāk'abarm wounan Hēwandamau ya hich dēnk'a hauwia hich mag hi d̄ai s̄isim hiek'au. Magbarm wounan Hēwandamau hichdēu hōor hi hagk'a n̄lm hedjā mas habajugui hajim, warr hich k'aibag heepai chi t'ōmjö s̄ierrta hich mag hiiu n̄lraag ya chi peerdām haawai. ²⁵ Chadcha hīsta pāar mag chi t'ōmjö n̄lm k'ālnaujā m̄ach chi Hēwandam Hiewaa hiekcha hūrju hed pabaichēmgui hajim. Mag m̄l hiek hūrwia hāk'a

nlm k'llnan warre Hēwandam dēnk'anaa māg hatagjā hich mag hiiu nlisijgui hajim. ²⁶Hich jäg chi Hayaujā hichdēuta hōor hiiupiejemjō, hich dēnjo hamk'iir māch chi Chaairagjā hagjō hich juu t'eeeg deejiimgui hajim. ²⁷Mag nlm dāi hīchab mārlgta hōor hich haar hauju wa hauba hisegju ha jaaumk'iirjā hiek t'eeeg hapijimgui hajim, māchta Hemk'ooi Hiewaa haawai. ²⁸Mag muata hōrag hamach k'iircha jawaagjā hiek t'eeeg chirlm ha hūrwia hoob jägderra hamiet. Pari chadcha māchdēuta māg hatag hōtar k'llnagjā hamach bēptarr jēbdegmuu höbeerpi jaaubaawai deeu hiiu p'iidatk'ajugui hajim. ²⁹Chi nem wajap'a waaujerr k'llnan tag meeba hich mag Hēwandam dāi wēnrraagta p'iidatk'aju; pari nem k'aigbamta waaujerr k'llnan Hēwandamau hamach hisegwia k'īmie durrta bark'lliju habarm hūraagpaita p'iidatk'ajugui ha jaaumajim hich Jesuucha.

Jesuun chadcha hiek t'eeeg sim

³⁰Mā Hayauta mā pāitarr haawai hirigjā jēeuba sii māch k'irau chan pōd mua nem wauba chitlmgui hajim. Maguata, māch Hayau jaaubaawaita mua hagpierr nem waaujem; mag hichdēu jaau sīewai nem hagchata waaujemgui hajim. ³¹Mua māch higwia māchdēupaita mā hiek t'eeeg chirlm hak'iin, mua magju k'aba chirlmgui haju hōrāu, tag mā hipierr jaau nlm k'lln chuk'u haawai. ³²Pari hāb simgui hajim, ma mā Hayau. Hiruata mā kōit chadcha nem hagcha jaaujem. Mua k'ap'la chirlmgui hajim, mag hirua nem jaau sim chadcharau. ³³Pārau Juan haar hōor pājierramgui hajim, hiita Hēwandamau pāiju haajerrā ha k'ap jēeumk'iir. Magbaawai hirua, hí chan har k'abam, hāb hi hēudee hurumta haruugui hajim, mā higwia. Hichdēu mag pārag jaaupāitarr chadcha hajimgui hajim. ³⁴Pari mā chan mag sii hōraupaita jaauju haai nlmjā habam. Mua mag Juan higamjō chirlmān, hirua nem jaaujerr hālk'awia pāach peerdātk'amk'iir hajim. Mā wajapcha k'ap'lñaa jaauju haai sim chan mālig heegarm k'abamgui hajim. ³⁵Juanan chadcha lámpara dau wajaug p'uū dñnlmjō sīejim, muata hōor peerdā hauju haai chirlm ha jawaag. Mag hirua jaau nlrrarr hūrwai pāach jāgaagaa harr haawai k'ūchpain pāar honee hajierramgui hajim. ³⁶Pari Juanau sii hidamaupai jaau nlrrajerr k'āai mua wajapcharam wai chirlmgui hajim, haguata Hēwandamau māch pāijim ha k'ap hapiieg. Ma, hōrāu hag na nem mag hooba haajem waaujem hag juu t'eeegaugui hajim. Mag juu t'eeegau mā Hayau nem k'iir pogk'e waipi jaautarr haawai, hōor dak'iir mag waauwai, chadcha hichdēuta mā pāijim ha jaau sim k'abahab hajim. ³⁷Pārau hoojā hooba ni hi hiekjā hūrba naab mama, hich mā Haai mā pāitarraujā hagjō mā higar sim ha sim, hichdēuta warrgarwejā mā higwia hich hiek gaai p'āpitarr haawai. ³⁸Pari mag hichdēu mā pāiwiia mua jaau chitlmgjā pāachdēu hālk'aba naawai pōd hi hiekjā pārau pāach t'āar hee hauba nlmgui hajim. ³⁹Pāraun sii Hēwandam hiek p'ā sīsidlm gaai t'lñnaa hag gaai jaau sīsidlm hālk'a nlmuata pāach peerdājupii hawia t'lñljerram. Pari par mag hag gaai t'lñlwai mā higwia jaau sīsidlm hoo nlmta, pārau pāach t'āar t'eeeg nlm gaaimua ⁴⁰bāllrjā mā higba nlmgui hajim, hich mag hiiu wēnrram k'ōsi nlm hanlmta.

⁴¹ Mua chan mag pārag sii māchig hee hamk'īirta nem wauba chiramgui hajim. ⁴² Mua k'ap'la chiram, pārau chan t'āraucha Hēwandum k'ōchk'aba nālmta sii par hiiupai hi k'ōsi nām haajerram. ⁴³ Mālān hich mā Haai hiek'au pāwiata mag chitam; pari maglamjā mua mag jaauwai pārau mā hiek hāk'aba nālmgui hajim. Mamāl jūrr hāb sii hich k'īraupai bēewiata pārag magchék'iin, mag hiek'an chadau pārau hāk'ajugui hajim. ⁴⁴ ¿Jāga pārau mua nem jaau chiram hāk'abaru hajim, jāg Hēwandum hichta hābpai k'itālma pāachdēu nem wau nām gaaimua honee hapiju k'īrjubanaa hāba pāach k'apeenagpaita pāach t'ōpim k'ōsi t'ālām? ⁴⁵ Hoob pāach jāg nām paar muata Hēwandumag pāach k'aibag waumk'īir hirig nem hīgk'a t'ālāluju hamiet hajim hamag. Chi Hēwandumag pāar hīgk'ajuu Moiseeu Moiseeu pāar hīgk'abajup, sii hirua p'ā nārarr hiek wajap'a hālārk'a nālmuata pāach hāgt'ar hōbērpiju hanālmta chadcha hirua p'ā nārarr t'um hipierraajā k'aba naawai. ⁴⁶ Chadcha pārau Moiseeu p'ā nārattar t'umta hipierraa nām hak'lin, hichdēu Hēwandum hiek p'ā nārarr gaai mā higwia jaau nārarr haawai, pārau mā hiekjā hāk'a naak'amgui hajim. ⁴⁷ Pari hirua mā higwia mag p'ā nārarrjā pārau hāk'ab nām, ¿jāga hīs māchdēucha jaau chiramjā hāk'abaru? hajim hamag hamach k'īrcha.

Jesuu hōor cinco mil t'ach k'ōpitarr
(Mt. 14:13-21; Mr. 6:30-44; Lc. 9:10-17)

6 ¹ Magtarr k'ur deeu Jesús petajim, hag k'īirp'eepai t'ārrdō pōm Galilea ha t'ār sim hee. Hich hag t'ārrdōpai hīchab Tiberias ha t'ālārjem. ² Mag hi hag k'īirp'ee petaawai hōor pōm hi hēudee hērēubaadējim, hamachdēu mag hōor mor masim k'ālān pōoma monaumamua hi juu t'leeg hoojerr haawai. ³ Mag mawia maar na buchagdam gaai waaidlwia jupbaimaawai maarjā hi bigaau jupimajim. ⁴ Maagwai judionaan p'iesta Pascua haajem ya burru hārlāl sīejim. ⁵ Jesuu hoowai mag hich hēudee hōor pōoma bēewia pos haichēm hoobaawai Felipeegta, —Felipe, hōor pōm māg wējōm hat'ee ¿jamta maadēu k'ōju bawaagauma? hajim.

⁶ Pari hichdēu Felipeeg mag sierran, daau hirua k'an habarju k'ai hawiata mag sīejim. Mamāl hich Jesuu hichdēu k'ap nem wauju k'īirju sīejim. ⁷ Magbaa Felipeeu hirig, —Doscientos denarios wai nām hanaa sii pan happai hauk'iinjā, hagdaujō dau hāhābdōjā dārrk'abajugui hajim.

⁸ Magbaawai maar k'apeer hāb Simón Pedro heeeum Andrés ha t'ālārjerrau, ⁹ —Hāb mālāg chaaidam simuata pandam cinco wai nālālāmgui hajim, maimua hāwarrdam dau numí. Pari hōor pōm māg wējōm, ¿k'anii jāgpaimua dārr habarju? hajim.

¹⁰ Andreeu magbaawai Jesuu jūrr maragta, —Magan hamag t'um hohoodö hapi jaaubat hajim.

Mag jaaubaawai chadcha t'umaa p'ūak hee hohood hap'ōbaadējim. Mag hōor pōm wējōm hee hemk'ooin happai cinco miljō naajim. ¹¹ Maimua Jesuu mak'ālān pandam hich juu hee p'ē hauwia, Hēwandumag hāu hajim hanaa, jūrr marag hālāpāimajim, jūrr hōor pōm mag hohood wējōm mag jīgmamk'īir. Maimua jūrr

chi hāwarrdam paarjā hich hagjö Hēwandamag häu hajim hanaa hagjö jigpijim, hamachdēu k'öm haig k'ömk'iir. ¹² Maimua ya t'umaam k'ɻln biwaauwia tag k'ömap'a hap'öbaadeewai, siī barpäiju k'ääi, Jesuu marag p'ëpi jaaujim.

¹³ Maimua chadcha marau t'umaa p'ënaa hoowai, mag pandam cincopai narrta t'ɻbat doce hipirk'a haujim, chi sobau. ¹⁴ Hōor pöm mag t'ɻnarr k'ɻlnau hamach daúacha Jesuu hich hiiu haawai mag hag na hamau mag hooba haajerrta mag waubarm hoobaawai jürr hamach heepai, "Chadcha mág wounta hich Hēwandamaucha hich hi jaaumk'iir jar hauwi päiju ha jaaujerrauwai" haajeejim.

¹⁵ Mag n̄lmuwa warag hajués hich p̄ar harrwia hamach reik'apim hig n̄lm hichdēu k'aug hat'aawai warag durrsieg petajim, mam hich happai s̄ieimaag.

Jesús dō hār n̄larrarr (Mt. 14:22-27; Mr. 6:45-52)

¹⁶ Maimua ya hedau k'ëubaadeewai maar jerag bëewia, t'ɻrrdö hee burrdat̄k'achëwia, ¹⁷jürr jap hee paauk'abaadéjim, hag k'íirp'ee p'öbör Capernaum hanlmag wëtaag. Mag maar döjärr paauk'abaadém hee warag k'issu haadéjim. Maagwai hich Jesús hagt'a bëeba sierr haawai maar däi maba t'laa s̄isijim. ¹⁸ Mag ya maar döjärr wëtumta, p'ü t'eeeg wëbaadeewai siī p'üas baupa haadéjim. ¹⁹ Ya maagwai maar döjärr naajim. Cinco k'abamla seis kilómetros k'äjäa naajim, döhi haigmua chi warp'ag. Mag n̄lm heeta marau hoowai, Jesuuta döjä hār durramjö dldarg hurum hoop'öbaadéjim. Mag hoop'öbaadeewai maar jäp'ierr p'öbaadéjim. ²⁰ Pari mag maar jäp'ierr p'öbaadeewai hichdēu marag, —Hoob jäp'ierrmiet, m̄a k'abahab hajim.

²¹ Magbaawai warag marau maach jap hee hi t'ɻr haujim. Mag maar däi jap hee pabaadeewai sëuk'abarmjö habarm hee jöpchata ya maar maach maa harr haar naaimajim.

Hōrau Jesús järp'öö t'ɻnarr

²² Hag noram hāspau t'oom higar t'ɻbagk'atarr k'ɻlnau k'aug hat'ajierram haajem, jap hābpai haig sierr hee maar hëréubaadém. Mag maar weetwai chi Jesús maar däi maba harrjä k'ap'la naajim haajem híchab. ²³ Mag n̄lm hee hich hag t'ɻrrdö heepai p'öbör Tiberias hanlm haarmua bote bëewia, mag hag noram Jesuu pan cinco hich juu hee haunaa hag paar häu hajim hanaa hōrag k'öpitarr dak'a jopdlatk'achëjim haajem. ²⁴ Mag chadcha hamachdēu hoowai, Jesús haig k'aba ni maar hi däi wënlarraajem k'ɻlnjä haig k'aba n̄lm k'aug hat'aawai, mag bote jopdlatk'achëtarr hee jürr döjärr paauk'abaadéjim haajem Capernaumag, Jesús hëudee hi jar wëtumua.

Jesús, hōor hiiupiejem pan

²⁵ Maimua mag wëtwia chadcha hag k'íirp'ee Jesús sim hoobaimaawai hirig, —Maestro, ¿k'an horata p̄a mau pabaadéjima? hajierram.

²⁶ Magbaawai Jesuu hamag, —Chadcha pārau mλ jlr wēnλrrλmλn, sīi pāach t'ach biwaau k'öpitarr haawaita pārau mλ jlr wēnλrrλmgui hajim. Mamλ hīs mag mua jāg pāach dak'iir wautarr gaaimua mua jaau chitλm hāk'ak'imjā haba nλm. ²⁷ Jāg sīi biwaau t'ach k'ōm k'ōchgaupai mλ hēudee hēk'a wēnλrraju k'āyau, tag bλλrjā jāsöö hapiba hich mag pāach hiiupiejem pan k'īirta hat'at hajim hamag. Mλch chi Hemk'ooi Hiewaauta mag pan pāar hat'ee wai chirλm. Mλch Haai Hēwandamau pārau hag na mag nem hooba haajem waumk'iir juapá deetarrauta nem waaujeeawai pārau mλ hiek hāk'anaa hichdēuta mλ pāitarrjā k'ap'λ haju haai nλmgui hajim.

²⁸ Magbaawai hamach garmua jūrr hirig, —¿Marau k'ani wauju haai nλ hajierram, Hēwandamau nem waupim k'ōsi simjō haag?

²⁹ Magbaawai Jesuu hamag magjim:

—Hēwandamau pārag waupim k'ōsi simλn, mλlta warrgarwe hichdēu rāiju ha jaaujerr haawai mua nem jaau chitλmta pārag hāk'apim k'ōsi simgui hajim.

³⁰ Magbaawai deeu hamachdēu hirig, —Pua deeu maar dak'iir hag na marau hooba haajemta wauk'iin chadau marau chadcha pλ Hēwandamauta pāijim haju. ¿Mamλ k'ani pua wau nλ? hajierram. ³¹ Maimua hamachdēupai, Maar jöoin hōor chukag durr wēnλrraajeewai Moiseeu "maná" hanλm hāgt'armua k'lipitarrta k'ōjierramgui hajierram. Hich Hēwandam hiek p'ā sim gaai jaauwajā, "Hāgt'armua pan k'aipiwia hamag k'öpójim" ha sim. Maagwai puajāh, ¿k'ani wau nλ? hajierram deeu hirig.

³² Magbaawai Jesuu hamag, —Pari Moiseeu k'abajimgui hajim hamag pan deetarr; mλ Hayau k'abajieb hajim. Maimua hīsjā hagt'a hich mλ Hayauta hāgt'arm pan pārag dee sīebahab; pari hīsimλn warr pāar jöoinag deejerr k'āajjā chi wajapcharamλugui hajim. ³³ Magnaa hichdēupai hich higwi, Pari mag pan hich Hēwandamauta dee sīewai hāgt'armuachata bēejimgui hajim, hōor hiiupi hawaag.

³⁴ Magbaawai hamachdēu hirig, —Señor, magan mag pan marag hich mag dee chitá hajierram.

³⁵ Magbaa Jesuu, —Wajapcharan mλchpai k'abahab hajim, mag pan hōor hiiupiejem. Mλig heegarin par pāar t'ach pōm biwaau k'ōwiajā deeu jāsooju. Biwaau dō dōwiajā deeu höbisi haju. Mamλ chi mλ hiek hāk'anaa mλlta hau sim chan tag deeu higbajugui hajim, hich peerdλ haumk'iir. ³⁶ Mamλ chaig mλchdēu pārag jaau chirarrjō, pāraun mλ hoo naab mamλ, bλλrjā mλ hiek hāk'aba nλmgui hajim. ³⁷ T'um mλ Hayau mλ hiek hāk'api nλm k'λλnaun mλ hig nλm. Mag mλch hig nλm k'λλnan mua haub k'aba haujugui hajim. ³⁸ Mλ chan sīi mλchdēu ham haig nem wawaagjā hāgt'armua bēebajim. Mλlta mλch Hayau mλchig nem mag habaawai hi hipierr haagta bēejimgui hajim, hichdēuta mλ pāitarr haawai. ³⁹ Hich chi mλ pāitarr Jōoiraujā k'ōsi simλn, mag ya mλch hōork'a t'nlm k'λλn heem hābjā hok'oopiba, sīi mag durr hö nλm hedjā deeu p'iriutk'a haupim k'ōsita simgui hajim. ⁴⁰ Mλ Hayau, har mλ higwia "Jāata chadcha hi Hiewaau" hanaa mλ hiek hāk'a nλm k'λλnta mλg hatag pawiajā

hich mag hichjö hiiu wënlrrapim k'osi sim. Pari magaagan mág hatag mág durr hö nám hedjä mächdëuta ham p'iriutk'a haujugui hajim hich Jesuu.

⁴¹ Hirua magbarm hee chi judionaan sereu p'öbaadëjim, Jesuu hamach jägdaar "Mállta hág'tarmua bëetarr Panau" ha hiek'abaawai. ⁴² Mag sereu p'öbaadëwi hamach heepai, —Keena, pari čhamág Jesús maachdëu hoo bääutarr k'abáhanaajim, José hiewaa? Mag simta čjäga mag hiita hág'tarmua bëetarr habarju? Magan maadëuta hi dënnaan k'augba naab, hi mag hiek'a chirám hanaajim.

⁴³ Magbaawai jürr hichdëu hamag, —čK'ant'eeta päächig hiek'aawaijä pääar dén warag magta hiek'aajerráma? hajim. ⁴⁴ Chadcha hich mä Hayauta mä p'lätarr haawai hichdëuta mua hõrag jaau chitämjä hák'apibam chan ni hähmuajä pöd mä hiek hák'abamgui hajim. Hichdëu hák'apibaawai hák'abarm k'állnan chadau mág durr hö nám hedjä deeu mua ham p'iriutk'a haujugui hajim. ⁴⁵ Héwandam hi jaaujerr k'állnau hësap p'ä plarr gaai jaauwai, hich Héwandamauta hich hóork'a nám k'állnag jaauk'amaju ha sim, hich hiek k'augmamk'iir. Hichdëucha magtarr haawaita har t'um hi hiek hürnaa häu hi k'augp'ömam k'állnaun mäjä higjuraugui hajim. ⁴⁶ Mua mag chirám chan mag höräu hi hoojeewai haba chirám. Hábä hi hoowia hi k'ap'ä simän, mächta hi sim haarmua bëetarr haawai mächdëupaita hi hoojemgui hajim. ⁴⁷ Magnaa, Mua mag chirämgui hajim: Chi mä hiek hich t'äraucha hák'a simän mág hatagjä hich mag Héwandam dën'k'a sísim hiek'au. ⁴⁸ Mállta chadcha hőor hich mag hiiu wënlrrapiejem Panaugui hajim deeu Jesuu, hich higwia. ⁴⁹ Pääar jöoinaun chadcha hőor chukag hee durr p'älr wënlrraawai maná k'öjierram. Hamau mag maná k'öjierrab mama, hichiita k'échjierramgui hajim. ⁵⁰ Mama mua jaau chirám pan chan mag maná k'iir k'abam. Mua mag hág'tarmua bëetarr pan ha chirämän, mäch jaauwiata mag chirämgui hajim. Chi mag panta k'öbarm wounan hich magta hiiu sísim hiek'au. ⁵¹ Mächta mag pan hág'tarmua bëetarr hőor hiiupiejem k'abahab hajim. Mag panta k'ö simän hich magta hiiu sísiju. Mama mag panjö mua pärag deedu ha chirämän, t'umaam k'álln hiiu wënlrraju haai hamk'iir ham kóit hädlaara mäch t'öopijuuta jaau chirämgui hajim.

⁵² Hamach pem haawai, Jesuu mag hiek'abapäim hürwia, deeu sereu p'öbaadëwia hamach heepai, "Jäga jäg simua maachig hichta pank'a k'öpibarju?" haajeejm. ⁵³ Jürram k'állnau mamagk'am hürwia Jesuu hamag magjim:

—Mä cha hiek'a chirám hiek'au har mäch chi Hemk'ooi Hiewaa modta k'öwia mä bagjä döba sim chan pöd hich mag hiiu nàrrabamgui hajim. ⁵⁴ Magarrau chadcha chi mä mod k'öwia mä bagjä dö sim k'álln chadau meewiajä deeu hiiu p'iidwia hich mag hiiu sísim hiek'au hajim. Pari magaagan mág hatag mág durr hö nám hedjä mächdëuta deeu hüwaai hi p'iriutk'a haujugui hajim. ⁵⁵ Mua mag chirämän, mä modouta mä bag härbarm däimua chadcha hőor hiiupi hauju haawaita mag chirämgui hajim. ⁵⁶ Chi mä mod k'önaa mä bagjä dö simän mä däi k'apeerk'am hiekta k'apeerk'a sísiju. Maagwai mäch garmuajä hi däi hich mag k'apeerk'a chirsijugui hajim. ⁵⁷ Ma Haai mä päitarrjä mee k'augba sierraawai mächjä hi gaaimuata hich mag hiiu chitäm. Maagwai híchab chi mä modta

t'achjö wajap k'ö sim k'llan, hich jāg mļā mļch Haai gaaimuata hich mag hiiu chitaajemjö, mag wounjä hīchab mla gaaimuata mlg hatag pawiajä hich mag hiiu sisijugui hajim. ⁵⁸ Muan pāragan mag pāar jōoinau maná k'oojerr k'ür k'aba, hīgt'armua bēetarr panta k'öpi jaau chirłamgui hajim. Mag maná hōor hich mag hiiupiejem k'ür k'aba harr haawai par hamau k'ö durrajieb pari mag k'ö nlm gaaimuata Hēwandamau ham hauju habajim. Mamla cha mua pan jaau chirłamta k'öbarmn chadau Hēwandamau hauwi hich mag hich däi wai sisijugui hajim.

⁵⁹ Jesuu hamag mag hiek'atarran Capernaum p'öbör hee judionaan Hēwandam hiek jaaujem di wai narr heeta mag jaaumajim.

Hōor hiiupiejem hiek

⁶⁰ Jesuu mag jajawagmam hūrwia hōor pōm hi hēudee wēnłrraajerr k'llan hee hāaur k'llnau, “Keena, mlg wounan dau lōkta nem jaau nlrram, ćk'aíu hi hipierr habarju?” haajeejim. ⁶¹ Pari hamach heepai mamagk'am hich Jesuu k'aug hat'aawai hamag magjim:

—¿Mua mag jaau chirłam hūrwia pāar t'āar hee k'aigba nla? hajim. ⁶² Magan pāach dak'ür Hemk'ooi Hiewaa deeu hūwaai warr hich sierr haar sīeimaag hīgt'aa papagmam hook'iinjä, pārau ćjäga k'ürjuk'ajima? Mag hook'iinjä ćmł chadcha hīgt'armua bēebajim hajupä? hajim. ⁶³ Magnaa warre hamag, Mua mag mļch mod k'öpi jaau chirłam chan mļch mod chaarta jauba chirłamgui hajim. Mla modon chadcha pārau k'öwiajä jāgua chan błłrjä pāar peerdla haubajugui hajim, Hēwandam Hak'arauta hōor hiiupiejewai. Mag mla mod chaarta k'öju k'ürjuju k'ääai, cha mua pāach kōit hłdlraa mļch t'ōopiju jaau chirłamta hāk'api chirłamgui hajim, chi mag hāk'a nlm k'llnauta Hēwandam Hak'aar hōor hiiupiejem wai naisiju haawai. ⁶⁴ Pari mua mag jaau chirłam hee pāar hee hāaur k'llnau mla hiek hāk'aba t'łnplamgui ha hiek'amajim.

Jesuu hamag mag hiek'atarran, warrgarwejä chijä k'llnauta hi hiek chadcha hāk'aba naaju ha k'ap'lnaa chijäguata wir haig hi hoomap'am k'llnagjä hich pļr deeju ha k'ap'l sierr haawaita mag hiek'apäijim.

⁶⁵ Maguata mag hiek'amamua, —Chadcha hich mla Hayauta mua hōrag jaau chitłmjä hāk'apibam chan, pōd hābmuajä hāk'abamgui hajim.

⁶⁶ Jesuu mag hiek'atarr haigmua hōor pōm hi däi wēnłrraajerr k'llan heem k'llnaujä hi k'a hogdla plawia ya tag hi däi k'aba naisijim. ⁶⁷ Mag hōor pōm hich haigmua hērēu t'łnlam hoobaawai maach hichdēucha hich däi doce hogdla wēnłrramk'ür t'łrk'a hautarr k'llnagjä, —¿Pāarjä warm k'llnöjö wētam k'ōsi nawi? hajim marag.

⁶⁸ Magbaawai Simón Pedroou hirig, —Señor, mag wētviajä, ćk'ai haar maar hērēubaadéju? Hāba pļchdēupaita hōor hiiupiejem hiek wai sīebahab hajim.

⁶⁹ Maguata marau pļ hiek hāk'ajim. Maimua marau k'ap'l nlm, pļ chadcha Hēwandam Hiewaa pekau chuk'u k'itłm k'abahab hajim, hichdēu pļiju ha jaaujerr.

⁷⁰ Simón Pedroou hichig magbaawai Jesuu jūrr, —Chadcha māchdēuta mua pāar doce t'ärk'a haujimgui hajim, māch dāi hogdaba wēnłrramk'īir. Magjieg mama l pāar hee hāb meperau pōr meu simgui hajim.

⁷¹ Jesuu mag sīerran, Simón Iscariote hiewaa Judas haajerr higwiata mag sīejim. Mag Judas chadcha hīchab hichdēucha maar doce t'ärk'a hautarr heem hajim. Pari magua hi k'a huk'urm k'łlnag hich pār deeju k'ap'l sīerr haawaita mag hiek'ajim marag.

Hich Jesús heeugpeenaupaijā hi hiek hāk'aba haajerr

7 ¹ Magtarr k'ur hich Jesús Galilea durr p'öbödam nənlidłampierr p'łłrda nərrajim. Hich tag Judea durr mamap'a sīejim, judionaan chi pörnaanau hich t'ōog hēk'ajerr haawai. ² Pari mag hi p'łłr nərram hee, judionaan p'iesta Las Enramadas hanłm burru k'āai k'apan k'aba waaur narr haawai, ³ hich heeugpeenaupai hirig, —Mlig Galileapai sīeba Judeaagta petá hajierram, jamjā rłachig hee haajem k'łlnag rłachdēu nem wau sim hoomk'īir. ⁴ Maadēu t'umaam k'łlnag dich k'ap'l hapim k'ōsi chirłm chan, sīi dich happaita meraa nem wauba haajem. Jāg rłach nem wau sim t'umaam k'łlnag k'ap hamk'īirta waubá hajierram hirig.

⁵ Mama l hich heeugpeenaupai hirig mag narran, hirua hamach dak'īir mag nem wau sim hoo nəmjā hamach paarmua hich Hēwandamau pāiju ha jaaujerr k'abam haajerr haawaita juau hogt'om hirig mag naajim. ⁶ Hich heeugpeenaupai hichig magbaawai Jesuu hamag, —Pāragan hora t'um wajap'amgui hajim, p'iesta hee maag. Pari hagt'a māch maju hora k'aba sīewai młłgwaiwe chan māl mabamgui hajim. ⁷ Pāar chan pōd hōrau hoomap'a habam, pāachjā ham higar naawai. Magarrau māl chadau hamau hoomap'a wai nəmgui hajim, hamachdēu nem k'aigba wau nəm mua hamach k'īircha jaaujeeawai. ⁸ Magnaa hamag, Pāachta pāach p'iesta hee wētjurauma hajim. Mama l hagt'a māch maju hora k'aba haawai młłgwaiwe chan māl mabamgui hajim hich heeugpeenag.

⁹ Hamag mag hiek'apłiwiia hich chan maba, chadcha Galilea sīsijim.

Jesús judionaan p'iesta Las Enramadas hanłm hee

¹⁰ Pari mag hich heeugpeen wëttarr k'ur nəl hawia hōk'arta ham hēudee petajim, hich Jesús. Pari mag matarrjā hōrag hich mam k'augpiba meraata petajim. ¹¹ Maagwai judionaan chi pörnaanau chi p'iesta hee hi jłrpł'ōo t'łnlamua, “Jamta simta jāg hoobáma?” haajeejim.

¹² Mag nəm dāi hīchab sīi bigaaum k'łlnaujā hi higwia, “Jāg wounan hāba nem wajap'ampaita wau k'itaajem” ha hiyāl haawai, jūrr hāaur k'łlnau, “Hālħā, ḥjāga hōor wajap'am habarju jāg sīi hōor k'ūgur nərraajem?” haajeejim haajem jūrram k'łlnau. ¹³ Pari mag hiek'a nəmjā sīi parhooba t'umaam k'łlnag hūrmk'īir k'aba, hamach happaita mamag haajeejim hanaabá, magłm gaaimua judionaan chi pörnaanau jūrr hamach dāita k'aigbaju k'īirjuwia.

¹⁴ Pari jūrram k'ɻlnau mamagk'am hee, mag nɻm dāi hīchab chi p'iestajā seman jārr pamam heeta barwia, Haai hi jēeujem deg dubwia, hōrag Hēwandam hiek jaau sīejim. ¹⁵ Mag hirua nem jaaumam hūrwia judionaan chi pörnaan jāgderraal nɻmu, “¿Jāga jāg estudiantarrjā chuk'u sīerramta maglm nemjā jaau k'aauga sīma?” haajeejim.

¹⁶ Hamau mag hiek'a nɻm hūrwia jūrr hich Jesuu hamag, —Mua nem jaau chirlm chan sīi mɻch hiekpai k'abamgui hajim. Mua nem jaau chirlmn mɻch p̄itarr wounau mɻchig jaaupitarra jaau chirlmgui hajim. ¹⁷ Hābmua Hēwandam hipierr nem waum k'ōsi sim k'ai, magua k'ap'l hajugui hajim, chadcha mua Hēwandam hiekta jaau chirl wa sīi mɻch hiekpaita jaau chirl. ¹⁸ Sīi har hamach k'īrjug heemuapai hiek'a nɻm k'ɻlnan sīi hōrag hamach tō hiek'amk'iirta hiek'aajerramgui hajim. Pari magba har sīi dich chogp̄itarrta wajap'a hig hiyāl hamk'īr nem jaau nɻm k'ɻlnan, chadcha hichdēu jaaupitarra hiekta hich hagpierrpai jaaujemgui hajim.

¹⁹ Magnaa hichdēupai hamag, ¿Moisheeu chadcha p̄aar hat'eeta ley p'ā plabajī? hajim. Magtarrjā p̄arau hiwiram hābmuajā hag gaai jaau sim hiperraahaba haajemgui hajim. ¿Hag gaai hīchab hōorjā tōopiba jaau sīebā? hajim. Mag simta, ¿jāgwia p̄arau mla tōom hig nɻmma? hajim judionaan chi pörnaanag.

²⁰ Magbaawai chi hūr narr k'ɻlnau hirig, —Plln chadcha dōsātauta pōr meu simgui hajierram. ¿K'aíu p̄a tōom hig nɻmta pua mag sī? hajierram.

²¹ Magbaa Jesuu hamag magjim:
—Chadcha p̄aar t'umaam k'ɻln dak'īir juu h̄llijem hedta mua hōor monaujim. Magtarr haawai hāba maata p̄arau hig naabma hajim. ²² Pāach garmuan p̄arau mɻlag mag naabma, pari k'īir heeya habat: Moisheeu jaauju nawe ya pāach jōoinau hich maaggerr haawai, ¿warag Moisheeujā p̄arag chaain mehēudam hich mag p'ɻlrbcip̄i jaau plabajī? Magtarr haawai ¿jua h̄llijem hedam magwe p̄arau hag hipier haba haajē pāach chaain dāi? ¿Pari jāg nɻm haigjā p'idx'a nɻm k'abā? hajim. ²³ Mam hich jāg Moisheeu jaau plarr hichaaur hamaaugau sabarhedam magwe pāachdēun chaain mehēu p'ɻlrbcip̄ nɻmta, ¿jāgwia mua sīi sabarhed woun monaautarr hoowiapai p̄aar mla dāi meeuk'a nɻ? hajim, mua sabarhedjā h̄lrlk'aba chirlm hawia. ²⁴ Magnaa hamag, Chik'am jaauju nɻm k'ai, wajap'a k'īirjunaata nem hagcha jaaubat; pari hoob jāg sīi pāach k'ōchagpierrta nem jaaumiet hajim.

¿K'aíuta Jesús p̄ajī?

²⁵ Mag k'apanag dak'īir Haai hi jēeujem deg hijējēbk'am hoowia chi Jerusalenpien chi pōrk'a narr k'ɻln hee hāaur k'ɻlnau jūrr hamach k'apeenag,

—¿Chamá har hamau tōopāaig p̄ar hauju hēk'a nɻm woun k'abā cha hijējēbk'am? haajeejim. ²⁶ ¿Jāga jāg hōor pōm t'lnam dak'īir hamachigcha mag hiek'amamjā b̄lrljā hi chig haba nɻmma? ¿Wa ya chi t'et'echaram k'ɻlnaujā, “Jāata chadcha warrgarwe hich Hēwandamaucha p̄āju jaaujerr” ha nɻwa? haajeejim. ²⁷ Pari mag k'ai, maadēu k'ap'l nɻmgui haajeejim, jam hagá

hi durr. Mamλ chadcha hich Hēwandamau pāiju ha jaaujerrcha bēewai chan hābmuajā k'augbaju, jammuata bēju k'ai. Magua jā har k'abamgui haajeejim jūrram k'λλnau, chadcha hich Galileapierrk'a sim k'ap'λ narr haawai.

²⁸ Mamλ jūrram k'λλnau mamagk'am hūrwia mag Haai hi jēeujem deg hichdēu jaau sierr haigmua hich Jesuu k'iesir hiek'amamua, —Magan pāraun mλch chi wounjā k'ap'λnaa hīchab mλ durrjā k'ap'λ naabma hajim. Pari mλ chan pārau k'īrju nλmjo sīi mλch k'īrau bēetarr k'abam. Mλλn hāb pārau k'augba naab mama, bālrgā sēu chuk'u sīerramuata pāijimgui hajim. Ma pārau k'augba nλmgui hajim, k'ai hagá. ²⁹ Mλchdēun mua hi k'ap'λ chirλmgui hajim, hi haar chirawia bēetarr haawai. Hichdēuta mλ pāijimgui hajim.

³⁰ Hamachig magbapāaiwai warag hi pλr hauju k'īrjujierram. Pari hagt'a Hēwandamau hi pλr haupiju hora k'aba harr haawai ni hābmuajā hi pλr hauba, sīi hich magpai sīujierram. ³¹ Hāaur k'λλnau hi dāi mag nλm hee, hāaur k'λλn k'apan haig narr k'λλnau hāk'a nλm hiek'au, —Daau mag nλm hich Hēwandamaucha pāiju ha jaaujerr pierrwaijā, mλg Jesuu nem wau nλrrλm k'āaijā hārlλcha hag na hōrau nem hooba haajem waubarju ha hiek'a naajim.

Chi pörnaanaau Jesús pλr hauju hēk'atarr

³² Moiseeu p'ā pλarr hiek wajapcha hλλrk'aajem k'λλnau hūrwai hōrau Jesús higar hiek'a nλm hūrbaawai hamach garmua p'adnaan chi pörk'a narr k'λλn dāimua guardianaan chi Haai hi jēeujem di t'λajerr k'λλn pāijierram, hi pλr haumk'īir. ³³ Pari mag hich pλr haumk'īir hich haer hōor pāi nλmjā hich Jesuu k'ap'λ sierr haawai hamag, —K'ūchpaita pāar dāi mλ mλig heegar chitabahab. Mλλn deeu mλch pāitarr haar maju chirλmλugui hajim. ³⁴ Mag mλ petaawai pārau mλ jλrju, pari pōd mλ baau haubajugui hajim, mag mλ chiraimaju haar pāar barju k'aba naawai.

³⁵ Jesuu mag hiek'abapāim hūrwia, chi judionaan sereu p'öbaadēwia, jūrr hamach wir haigpai, “Jamag maju jaau simta mag pōd maadēu hi baaubaju hanλm? Wa deeum durr mawia jūrr parhoobam k'λλnag jawaan maju higwiata mag siwa?” haajeejim. ³⁶ “K'an ha simλu mag maadēu hi jλrwiabajā pōd hi sim haar chan barbaju hanλm?” haajeejim hamach heepai.

Hōor hiiupiejem dō

³⁷ Ya hābmiecha chi p'iesta hö nλm heda chi wajapcharam hajim. Mag hed Jesuu dλnλlluna t'et hiek'amamua hōrag, —Hāb k'āijā hōbisi sim k'ai, mua wai chirλm dō k'īirta dōbā hajim. ³⁸ Hich Hēwandam hiek p'ā sim gaai jaau simjō, chi mλ hiekta hāk'a sim t'āarbā heemuan hich mag sīi hōor hiiupiejem dōota k'umda hōbēr sīsimjō sīeju hajim.

³⁹ Mag sim haiguin Jesuu hi hiek hāk'abarm k'λλnaun Hēwandam Hak'aarta hauju ha sim hajim. Pari maagwai chan hagt'a chi Hēwandam Hak'aar bēeba sīejim, hich Jesujā hagt'a hich Haai haar hāgt'ar maba sierr haawai.

Hääur k'łłnau Jesús higar naawai hääur k'łłnau hi k'ōchk'aba harr

⁴⁰ Jesuu mag hiek'abarm hürbaawai hääur haig narr k'łłnau, “Mäg wounan chadcha Hēwandamau hich hi jaauumk'fir jar hautarrta jäg nłrräm” haajeejim. ⁴¹ Maagwai hääur k'łłnau jūrr, “Keena, jääan warrgarwe hich Hēwandamau päiju haajerr wounauwai” hanłm hee, tagam k'łłnau, “Hłñł, mag k'abam; jäg woun chadcha cha jaau nłmjo warrgarwe hich Hēwandamau päiju jaaujerr hak'iin, Galileapierr k'abak'am” haajeejim. ⁴² Hēwandam hiek p'ā sim gaai jaauwai, Mesías mag warrgarwe hich Hēwandamau päiju jaautarran rey David k'ararr k'od haju haajem, hi chaain hewagam k'łłn bi heem haju haawai. Maimua hi t'aabaawaijä Belén p'öbör heeta hauju ha sim, hich Davijä Belenpierr harr haawai. Magua mäg woun chan hag Mesías k'ababam” k'ajierram jūrram k'łłnau.

⁴³ Mag Jesús higwia jūrram k'łłnau pogk'a jaaup'oo t'łłnlam gaaimua, hääur k'łłn hi higar naawai hääur k'łłnau hi k'ōchk'aba hiek'a nłrrjée hajim. ⁴⁴ Hääur k'łłnaun hich Jesuuta warag preso pər harraag hēk'a naajim, pari mag nłmta hābmuajä hi pər hauba sii sīujierram.

Chi t'et'em k'łłnau chan Jesús higar k'aba naajim

⁴⁵ Mag hamachig jaubaawai chadcha chi Haai hi jëeujem di t'lajerr k'łłn wëtwia, deeū bëewia, jūrr fariseonaan p'adnaan chi pörnaan däi hāba narr haar wëtjierram haajem. Magbaawai mak'łłnau hamag, —¿Jägwia pāraru hi pər haibëebají? hajierram hanłm.

⁴⁶ Magbaa chi guardianaanau hamag magjierram haajem:
—Marau chadcha hi pər haubëeba harran, maachdēu hūurwai sii parhoobam k'łłn hiek'aajemjö k'abata nem jaau sīerr haawaita pər haubëebajimgui hajierram haajem hamag.
⁴⁷ Magbaawai chi fariseonaanau chi guardianaanag, —¿Pāachpata hədəraa k'ügurpi nə hajierram haajem, mag hiek'aag? ⁴⁸ Maach meeun judionaan chi pörnaanaun k'ap'łnaa maach chi fariseonaanaujä k'ap'ł nłmgui hajierram haajem, jäg woun chan Hēwandamau päiju jaaujerr Mesías k'aba sim. ⁴⁹ Sii p'öbör hee parhoobam k'łłnaun chadcha harpii naama. ¿Pari k'ani jāk'łłnau Moiseeu p'ä pər ley k'ap nə? Jāk'łłn Hēwandamau higbaju k'łłn haawai sii chi maldisiem k'łłn k'abahab hajierram hanłm.

⁵⁰ Magbaawaita tagam k'łłnau mag nłm hee, hag na biek hāb hedaar hich Jesús däi hiyäll hat'urtarr hag fariseo Nicodemo haaejerrau hich k'apeen hijürr magjim hanłm:

⁵¹ —Keena, pari Moiseeu maachig ley werplatarr gaai jaauwai, k'an gaaimuata mag woun k'aibag wawaagpá ha k'ap haag wajap'a hi hiek hür hauba chan pöd hőor hābjä k'aibag waupi jaauju k'aba nłm ha simta, çjäga pāar mag hiek'a nə? hajim hanaabá.

⁵² Magbaa warm k'łłnau hirig, —¿Płchjä hagjö Galileapierrä hi kōit mag hiek'aag? Mag chirabnaa, pədē Hēwandam hiek p'ā sim gaai jarbarí

hajim hanam. ¿K'aíu jaauwai mag Galileamuata Hēwandam hi jaaujem hāb k'āijā höbérju ha sī? hajierram hanam hirig.

[53 Mag, chi p'iestajā höbaadeewai warag t'um hagdaujō hamach diig hēréubaadéjim.

Halli deeum däi sim hooimawia Jesús haig haibëetarr

8 ¹Mag hamach diig hēréubaadeewai hich Jesús jūrr Olivo durrsiig petajim. ²Maimua hag noram hedp'erre deeu bëewi Haai hi jéeujem deg sīeichëjim. Mag hi maig sīeichém k'aug hat'aawai hi haig hōor bëe t'ñplisijim. Magbaawai k'at yupwi Hēwandam hiek jawaagpajim.

³Pari mag ya hirua jaubaadém heeta, Hēwandam hiek jawaag chi machnaanau fariseonaan däimua hi haig **halli** waibëejierram. Mag **halli** hich jaai k'abamuata wau wai sim hooimawia mag hi haig waibëejierram. Mag waibëewia t'umaam k'ñllan jāg daar ⁴Jesuug magjierram:

—Maestro, mág **halli** hich jaai k'abamuata wau wai sim hooimajierramgui hajierram. ⁵Moiseeu ley p'á prarr gaai jaauwai, mágam **halli**nan mokou bar wai námua warreta t'óopäipi jaau sim. ¿Pua hoowai jāga haju haai sī? hajierram hirig.

⁶Pari hamau mag hirig jéeu narran, jūrr chaauraapai k'āijā jaubaawai juau hogt'om hich magam gaaimuapai hi k'aibag wawaag hajima. Pari hichig mag jéeu námja hürbamjö, chi Jesús warag heeg hñt'ñnaa jígk'léúapai jēb gaai p'äräi p'äräi hoo siejim. ⁷Pari magamjä praba mag hichig p'ñrrba jéjéeu k'aawaita dñpllunaa hamag, —Päächdëu k'ap'ñ jaau naawai pääch hee har bñlrjä pekau chuk'u nám k'ñllnauta nacha hi barjurauma hajim.

⁸Mag hiek'aprlíwia, deeu heeg hñt'ñ hoo sisiwi, hüwaai jēb gaai jígk'léúa p'äräi p'äräi hoo sísijim. ⁹Mag chi **halli** waiberr k'ñllnau Jesuu hamachig mag hiek'abapläim hürbaawai jöoirachaaram k'ñllnta nacha hök'ar hähäbdö wët hahaugmamua tagam k'ñllnjä k'írab hēréudubjierram. Håba chi **halli** happaita maba haig sísijim. Mag ya hamach numpai haadeewaita ¹⁰deeu dñpllunaa chi **halli**ragta, —¿Jam ná pñ haiberr k'ñlln? ¿Håbmuajä pñ mokou barba hēréubaadéjí? hajim.

¹¹Magbaawai chi **halli**, —Hñhñ, ni håbmuajä mñ chig habajimgui hajim. Magbaa deeu hich Jesuupai hirig, —Muajä pñ chig habam. Petá, pari jäämuua hoob tag pñch jaai k'abam däi k'apes hamgui hajim hirig.]

Jesuuta maach hat'eem hõtdauu

¹²Mag k'ur deeu haig hōor narr k'ñllnag Jesuu magjim:

—Mállta mág durr gaai wënlrram k'ñlln hat'eem hõtdauu; chi mñ däita nñrram chan tag bñlrjä k'íchag hee nñrrabamgui hajim, mñchdëuta hi hiiupinaa Hēwandam k'íirjugjä k'augpi chiraawai.

¹³Magbaawai chi fariseonaanau hirig magjierram:

—Puan pñchdëupaita wir haig pñch jaau sim. Jāg pua jaau sim chan bñlrjä baleeba simgui hajierram, pñchdëupaita pñch jaau sñewai.

¹⁴ Magbaawai Jesuu hamag magjim:

—Muan mλchdëupaita mλch jaau chirab mamaλ, mua nem jaau chiramλn chadcha balee simgui hajim. ¿K'an jāgwi mag chirá? Mua mλch bëetarr k'ap'λnaa mλigmua petaau mλch chiraimajujā mua k'ap'λ chirawaaita mag chiramgui hajim. Pari pāach hiek'ōoin pāachdëun chad mλ k'augba nλmta mag mλ jaau naabma hajim jūrr hamag. ¹⁵ Pāraun pāachdëu hoowai magjöö habaawaaita sii pāach k'ürjug heemuapaita mag chik'am jaaujemgui hajim. Pari mua pāar dēnjö sii mag hōor jaauuba chitamgui hajim. ¹⁶ Muata hōor jaau chirak'iin, sii mλch happaimuata jaau chiram k'aba haawai muan chadcha nem hagchata jaaujogui hajim, hich mλ räitärrauta mλ hipierr jaau siewai; hajapcharan hich mλ Hayauma. ¹⁷ Pārag Moiseeu ley p'ā prarr gaai jaauwai, “Destignaan numiim k'λλnauta chadcha nem hāba jaau nλmλn, mak'λλnau jaau nλm chadcha balee sim” ha sim. ¹⁸ Mag ley gaai destignaan numiim k'λλnauta hāba jaauju haai nλm ha siewai, maar chi jaau nλm k'λλnja numí naabahab: Dau hāb, mλchpau; maimua hābak'ai, mλ Hayaugui hajim, chi mλ räitarr. Magua mua mλch higwia mλltat mλg durr gaai wēnλrram k'λλn hat'ee hōtdauu haawaijā chadcha balee simgui hajim, mλch Haai dāimuata mag jaau chiraawai.

¹⁹ Magbaawai chi fariseonaanau, —Magan čjam sī pλ haai? hajierram hirig.

Magbaawai Jesuu, —Pārau chan mλjā k'augba, ni mλ Haaijā k'augba nλmgui hajim. Pārau mλ hoo naawai mλ k'ap'λ naak'iin, hīchab mλ Haaijā k'ap'λ naak'amgui hajim, hi jäga sierrá.

²⁰ Jesuu mag hiek'amarr, Haai hi jēeujem deg ofrenda p'ëwi hag hāk'aajem haigta mag hiek'amajim, hichpai jaau simua. Pari hagt'a hi pλr hauju hed k'aba harr haawai mag hichpai jaau sierr gaaimua hi pλr haum hig narrjā hābmuajā hi pλr haubajim.

“Pāach pekau hee nλm chan mλ chiram haar pöd barbam”

²¹ Maimua hag k'ur nλprai hawi deeu hich Jesuupai haig narr k'λλnag magjim:

—Mλ petaawai pārau mλ jalju, pari hābmuajā mλ baaubamgui hajim. Pāarta pekau hee wēnλrramλn, hich hag heepai pāar k'ëchwi mλ mam haarjā pāar pöd barbamgui hajim.

²² Mamλ hirua mag simjā k'augba, chi judionaanau warag hamach k'apeenagta, —¿Wa juau hichdëupai hich t'õopäiju k'ürju siewaita mag hi siemam haar pöd maach barbaju ha sīwa? haajeejim.

²³ Pari sii warag mag k'augbata jaau nλm hūrwia Jesuu hamag magjim:

—Mua pārag mag chiramλn, pāar mλig heegarm k'λλn haawai hich mλig heegarpai nλisijuuta jaau chiram. Pari mλ hāgt'arm haawai deeu mλch chirarr haar majugui hajim. Magnaa hamag, Pāar mλg jēb gayam k'λλn k'abahab, pari mλ chan pāarjö mλg jēb gayam k'abamgui hajim.

²⁴ Maguata pārau mλltat hich Hēwandamau räiju ha jaaujerr k'abampii hawia mλ higbam chan, chaig mλchdëu jaau chirarrijö, pāach pekau heepai k'ëchwi mλ mam haarjā pāar pöd barbamgui hajim hamag.

²⁵ Mag hūrwia chi judionaanau hichigcha, —¿Magan pΛ k'aíuma? habaawai, hich Jesuupai deeu hamag hiek'amamua magjim:

—Ya mua pārag mΛch jaaujeewai, Ʉk'an hatcha tag mua jaaubarju? hajim.

²⁶ MΛch garmuan mua pāar jaauju hak'iin, jaauju pōoma chirλm. Mamλ magλmta jaauba, hāba chi mΛ pāitarrau jaaupitarrpierrpaita jaaau chitλmgui hajim. Pārau mΛ hiek hāk'amap'a naab mamaλ, mua jaaau chirλmλn t'um chadcharaugui hajim, chi mΛ pāi simjā chadchata hiek'aajeewai.

²⁷ Pari mag hich Haai higwia par jajaauk'amjā pōd k'augbajierram. Mag hichdēu jajaauk'amjā k'augba habaawaita ²⁸hamag magjim:

—Jāg pΛλ hawia ya pāachdēucha mΛch chi Hemk'ooi Hiewaa pakuls gaicha meerp'ēnaa jiirjop sīubaawaita pārau mΛ higwia, “Jāgan chadchata hich Hēwandamau pāiju haajerr hajiebma, jāguata jāg sīi hich k'īrau nem wauba haajeejim” hajurau. Maiguin chadau pārau k'ap'Λ hajugui hajim, mua hāba mΛch Hayau mΛchig jaaupimampaita hōragjā jaaujerr. ²⁹Hich chi mΛ rāi sim mΛ dāi sīewai, mua mΛch Hayau nem k'ōsimpaita waaujeewai hirua sīi mΛrlag hoobamjōo haba haajemgui hajim.

³⁰Jesuu mag hiek'abarm hūrwia hōor pōm hi hiek hāk'ajierram.

Hēwandam chaain k'abamλn sīi pekau chognaanau

³¹Maimua hich Jesuupai judionaan mag hich hiek hāk'atarr k'λλnag magjim:

—Pāarta jāg cha mua jaaau chirλm hiek pāachdēu hāk'abarmta hogdλba hich mag mΛ hipierr wēnλrrλmλ, magan chadcha pāar mΛ k'apeenaugui hajim.

³²Mag hamλn magan chadchararam hiekta pārau k'augju. Mag chadam hiek pāachdēu hāk'abarmua ya tag pāar chik'am chogk'aba nāisijugui hajim hamag.

³³Magbaawaita jūrr tagam k'λλn hagjō haig narr k'λλnau, —Maran jōoi Abrán chaain hewagam k'λλnau; maar mag sīi chik'am chognaanjā k'aba nλmgui hajierram. Mag pΛmta, ējāga pΛ hiek mag pΛ hiek hāk'abarmuata tag chik'am chogk'aba nāisiju ha sī? hajierram hirig.

³⁴Magbaawai Jesuu jūrr hamag, —Har pekau waaujem k'λλnan chadcha t'um pekau chognaanaugui hajim. ³⁵Pārau k'ap'Λ pΛm, sīi chik'am chogk'a p'ídka sim chan, hich p'ídka sim degam k'λλn chaai k'aba haawai, ham dāi sīerram hiek sīrraba haajem. Pari chi dik'λ chaai magba, t'aabarwe ham chaaik'a sīsierr hich mag ham dāi sīsijemgui hajim. ³⁶Pekaúa pāar hich chognaanjō wai simta mΛch chi Hēwandam Hiewauta mag pekau jua heemua pāar höbeer hat'amλn, ya tag hi chog k'aba, chadcha höberm hiekta höber nāisijugui hajim. ³⁷Magnaa, Mua k'ap'Λ chirλmgui hajim, pāar Abrán chaaink'a nλm. Pari mag hi chaain hanλmta pāachdēu mΛ hiek hūrmap'a nλm gaaimua warag mΛ t'ōopλāimjā k'ōsi nλm. ³⁸Muan mΛch Haai dāi chiraawai hi dāi k'augtarra pārag jaaujem. Maagwai pāraujā hich hagjō pāach hayau pāachig jajaauk'amta waaujemgui hajim.

³⁹Magbaawai deeu hamachdēu, —Maar hayan Abranaugui hajierram.

Mamλ magbaawai hich Jesuu hamag, —Pāachdēu jaaau nλmjō pāar chadcha Abrán chaain hak'iin, hich Abranau haajerrjōta pāraujā haajeek'amgui hajim.

⁴⁰Pari magba haawai hich Hēwandamaucha mλchig jaautarrta meerba jaau chitaawajā pārau warag mλ t'ōopäim k'ōsita haajemgui hajim. Abranau chan jāg pāar dēnjo chik'am t'ōoju hēk'aba haajeejimgui hajim. ⁴¹Magnaa, Pāar chan Abrán chaain k'abamjöta nλmgui hajim. Maguata jāg pāach haai chi hābak'aíu nem waaujemjöta pāachdēujā haajemgui hajim.

Magbaawai hamachdēu sereu p'ōbaadëwi, —Maar chan noo chaain k'abam. Maran haai hābpaita wai nλmgui hajierram: Hēwandam. Hēwandamta maar Haai charaugui hajierram.

⁴²Magbaawai Jesuu magjim:

—Chadcha Hēwandamta pāar Haai hak'iin, pārau mλjā daupii wai naak'amgui hajim, hich Hēwandamau pλiwiata cha pāar dāi mag hiek'a hoo chiraawai. Mλ chan sīi mλch k'irau bēetarr k'abam; mλln hich Hēwandamaucha hich haarmua pλiwiata mλg chitλmgui hajim. ⁴³Mag hijējebagmamua hich Jesuupai hamag, Mua k'ap'λ chirλmgui hajim, jāgwi pārau pōd mua jaau chitλm hiek k'augba nλ. Jāg k'augba nλmln, pāachdēu hūrmap'amjö hūr naawaiugui hajim. ⁴⁴Magnaa hamag, Pāar haai mepeer k'abahab hajim. Maguata pāar hi dēnk'a naawai hirua nem jajaauk'amta waum k'ōch'k'ajerram. Mepeer warrrgarwe hōor t'ōomie k'abahab hajim. Hirua nem jaau sim chan bλlrjā chadam hiek k'abamta jaau sīerram. Hirua chadcha nem jaautarr chuk'um. Jāg hirua sēuk'a nem jaauwai hich k'apta jaauhaa jaaueeb hajim, sēunem sīerraawai. Magua hichta sēu paraam k'λln haaik'a sīerrabahab hajim hamag. ⁴⁵Pāach mag hi chaalink'a naawaита mua chadcha nem jaau chitλmjā pārau hēk'aba nλmgui hajim. ⁴⁶Pāar mλg t'λnlm hee, c̄k'aíu bλlrjā sēuk'aba mλrag, "Pλ pekau wai sim" haju haai sī? hajim hamag. Mλ chan bλlrjā pekau chuk'u chitλmgui hajim. Mag chitaawai muan chadcha nem hagchata jaau chitλm. Pari magləmjā c̄jāgwi pārau hēk'aba haajemma? hajim. ⁴⁷Har chadcha Hēwandam chaalink'a nλm k'λnnaun hi hiek hōrau jaau nλm hūrwajā hēk'am k'ōsi hēk'ajerram. Pari pāar Hēwandam chaain k'aba haawai pārau hi hiek hēk'aba nλmgui hajim.

Cristo Abrán t'aabaju nawe sīrrajim

⁴⁸Mag hamachig, "pāar chan Hēwandam chaain k'abamgui" habaawai, chi judionaanaau hirig, —Chadchata pλln jāgan Samariapierrau, maimua dösātauta pλ pōr meu sīebahab hajierram hichigcha.

⁴⁹Magbaawai Jesuu, —Mλ dösātau pōr meu ba chirλmgui hajim. Mag chitλm haiguin mλln sīi mλch Haaita t'ō hiek'a chitλm. Pari maagwai jūrr pārau mλ Haaijā högk'aba, warag mλchta dösātaujā pōr meu chirλm haajemgui hajim. ⁵⁰Mλ Hayaun chadcha hōraujā mλrlgtā hee hapim k'ōsi sīeb māml, mλchdēu chan mλrlgtā hee habat haba chitλmgui hajim. Pari jāg pārau mλ hiseg nλm paran hichdēuta pāar dāi hichdēu k'ap' hajugui hajim. ⁵¹Magnaa, Hīs mua chadcha chi mua jaau chirλm hipierraasim woun chan t'ōbaju ha chirλmgui hajim hich Jesuu.

⁵²Pari magbaawai chará chi judionaanaau, —Hīsta chadcha marau wajap'a pλ k'ap'λ nλm: Pλln chadcha pōr hee dösāt wai simuata mag

hiek'api simgui hajierram. ¿K'ani Abranjā meewia maimua tagam k'ɻɻn hagjö Hēwandam hi jaaujerr k'ɻɻnjā t'umaa hötarrta mag pə hipierraas nəm k'ɻɻn chan k'ēchbaju ha nə? ⁵³ ¿Wa pəlta maar haai Abrán k'ararr k'āaijā hatcha chiráwa? hajierram. ¿Pua k'augbata sī hajierram, Abrán meewia tagam k'ɻɻn chi Hēwandam hiek jaaujerr k'ɻɻnjā t'um hötarr? Magtarrta, ḡpə k'ai hagá hajierram hirig, məig maar hee mag pəch t'ō hiek'acheeg?

⁵⁴ Magbaa Jesuu, —Mua məchdēupaita məch t'ō hiek'ak'iin, mua mag məch t'ō chirəmjā bəllrjā baleeba simgui hajim. Pari chadcha chi mə t'ō hiek'anaa məchta t'umaam k'ɻɻn k'āaijā hərpai hapi simn hich mə Hayaugui hajim. Wajapcharan har pārau hi higwia pāar Hēwandam haajemma, jāguata t'umaam k'ɻɻn k'āaijā məchta hərpai hapi simgui hajim. ⁵⁵ Mag pāachdēun, hiita pāach Hēwandam hanaab mama, pārau hi k'augba nəmgui hajim. Muan chad hi k'ap'ɻ chirəm. Mua chadcha hi k'ap'ɻ chirəmta hi k'augbam hak'iin, maiguin mən səunem pāar dəi hābata chirəm. Pari mua chadcha hi k'ap'ɻ chitəm; magua mua hi hipierraata nem waaujemgui hajim. ⁵⁶ Pāar jöoi Abrán honee hajim, Hēwandamau hichig chaai deebarmua jūrr chaain hiiubaadeeu hewag paawai mə bēejujā k'ap'ɻ sīerr haawai. Maimua ya chadcha mə pierrum hoobaawajā hi honee hajimgui hajim hamag.

⁵⁷ Magbaawai chi judionaanau hich Jesuug, —Mag hiek'a sim chan hagt'a cincuenta añañā k'aba sim. Mag simta, ¿mag pua Abrán hoojim ha sī? hajierram hirig.

⁵⁸ Magbaa hich garmua, —Mən Abrán t'aabaju nawe hich mag chirajimgui hajim hamag.

⁵⁹ Hamachig magbaawai chará ya mokou hi baraag hēk'a naajim. Pari mag nəm hee, sī hich hiiu haawai, hōor hee t'eerbabag warag hichta daaupabaadējim, Haai hi jēeujem degmua.

Bi heewe dau k'isu t'aabatarr Jesuu monaautarr

- 9**
- ¹ Mag hich mokou baraag hēk'a nəm hee, Haai hi jēeujem degmua hōbērwia Jesuu woun hāb bi heewe dau k'isu t'aabatarr hooimajim.
 - ² Mag hoobaimaawai maach hi dəi hogdəba wēnllrraajerr k'ɻɻnauchata marau maach Maestroog jēeujim, hajapcharan hich Jesuugma, jāgwi mag woun dau k'isu t'aabajī: ¿hich dēnnaan pekau gaaimua hajī, wa hichdēucha pekau wautarr gaaimua hajī? ³ Mag hichig jēeubaawai Jesuu magjim marag:

—Jā chan hich pekau gaaimua k'aba, ni hich dēnnaan pekau gaaimuajā k'abajimgui hajim. Jāg t'aabatarran, jāan jāg dau k'isu sim gaaimua Hēwandamau hich jua t'eeg hōrag hoopiegtā jāg t'aabapijimgui hajim.

 - ⁴ Magnaa marag, Pārau k'ap'ɻ nəmgui hajim, hāsdaaupaita p'ikd'ajem. Hedau k'ēubaadeewai tag p'ikd'aba haajem. Hich hagjōta simgui hajim, Hēwandamau nem waupi sim wawaagjā. Magua muajā məch meebar haig chan jua hālrijem hed hawiajā məch pāitarrau jaauplītarr p'idaq pəlava hich mag wau chitajugui hajim. Magbamən məg chitawi mə meebaraadeewai ya

tag magλm p'itag wauju k'aba haadējogui hajim. 5 Mλlta mλig heegar mag jēb gaai chirλm haiguin mλchta hōor hat'eem hararagaugui hajim.

6 Maimua mag hiek'anaa, jēb gaai hichö t'unaa, mag hichö heepai jēb wāwak'a waunaa, hagua chi dau k'īsu k'itarr dau p'uurpāijim. 7 Mag p'uurpāinaa hirig, —Jāimua Siloé hee mawia pλch dau sūgbapāimí hajim.

Mag tλrrdö Siloé hanλm maach meúan “päitarr” ha simλu. Hichig mag jaaubaawai chadcha chi dau k'īsu k'itλmu mawia hich dau sūgbapāiwal daujā wajaug haadējim hanaabá. Mag, hag na dau k'īsu k'aba sīerrjö dau monakk'a hich di haar barjim haajem. 8 Mag daujā wajaug sīsim hoobaawai hi dīi di dak'a naajerr k'λλnau maimua hag nave sīi dich nām k'λλnag hi nem hinagdam jēeu sim hoojerr k'λλn dāimua hamach wir haigpai, “¿Ma, jā har dau k'īsu k'itarr sīi hōor dich nām k'λλnag dau hap'λλ nemdam jēejerr k'abamá?” haajeejim hanλm.

9 Magbaawai hāaur k'λλnau, “Chadcha, hichma” hanλm hee, jūrr bigaauum k'λλnau, “Hāhā, jā chan har k'abam, sīita harjöo simgui” haajeejim haajem.

Pari magbaawai hamau mag nλm hee, jūrr hichdēu, “Mλ hich har k'abahab” haajeejim hanλm.

10 Hamachig magbaawai, —¿Magan jāga jāg pλ daujā wajaug haadējima? ha jēejeejim hanλm hamach garmua.

(Jn 9.6)

¹¹ Magbaawai hichdëu, —Jāan woun hāb har Jesús haajemuata hichö hee jēb wāwak'a waunaa, hagua mλ dau p'uurnaa mλrlg, “Chum Siloé hee mawia pach dau sūgbapäimí” habaawai, chadcha mua hi hipierr mawia mλch dau sūgbapäaiwaita chadcha mλ daujā wajaug haadëjimgui haajeejim haajem hamag.

¹² Magbaawai deeu hamachdëu hirig jéeumamua, —¿Jam sī mag pλ dau monaautarr woun? habaawai, —Mua k'augbam jam sim k'ai haajeejim hanλm hichdëu.

Fariseonaanau mag chi dau k'isu k'itarrag jéeutarr

¹³⁻¹⁴ Pari Jesuu mag hichö jēb hee waaurëunaa woundam dau k'isu k'itarr monaautarr jua hāi k'eeujem hed harr haawai fariseonaan haar hi warrjierram haajem. ¹⁵ Mag hamach haar wai barbaimaawai hirig jéeumamua, —¿Jāga jāg pλ daujā wajap'a chirsiji? hajierram hanλm.

Magbaawai hi hiek hirua jaaubaadëwi, —Hichö hee jēb waaurëunaa mλ dau p'uurpäinaa, hλpi jaaubaawai, hi hipierr hawiata mua wajap'a hoo chirsijimgui hajim haajem.

¹⁶ Hirua magbaawai chi fariseonaan hee hāaur k'λλnau, —Chi pλ dāi magtarr woun chan magan Hēwandamau pāitarr k'abam; maguata mλg jua hλlījem hedjā hλlrk'aba simgui hajierram haajem.

Pari maagwai jūrr hāaur k'λλnau, —Pari hi Hēwandamau pāitarr k'aba hak'iin, ¿jāga hirua jāg Hēwandam jua t'eeegau hōor monaubarju? Pekau paraam k'λλnau chan pōd hi dēnjö jāgbamgui haajeejim hanλm.

Hamach magp'öbaadëm gaaimua warag hamach heepaijā hihāba hiek'aba nλm hiek'au ¹⁷warag chi dau k'isu k'itarragta, —Pua k'irjuuwai čk'anim woun hagá? Pλ dauta hirua monaautarr haawai puata hi jaauju haai chirλmgui haajeejim hanλm hirig.

Magbaawaita hichdëu, —Mua hoowai merag chuk'u sim, jāan hich Hēwandam jua t'eeegau nem wau nλrrλmta jāg nλrrλmgui hajim haajem.

¹⁸ Pari mag dau k'augba k'itarrta dau wajap'a monaau sīsimjā judionaan chi pörnaanau hλk'amap'a naajim hanaabá. Mag hλk'amaaugau, hi hiek warag hi dēnnaanta tλrk'a hauwi hamagta, ¹⁹—¿Chadcha mλg woun pāar chaairá? hajim hanλm. ¿Pāachdëujā pārau chadcha bi heeweta dau k'augba t'aabajim haná? Magtarrta ¿jāga hīs jāg dau wajap'a hoo simma? ha jēujierram haajem chi dēnnaanagcha.

²⁰ Magbaawai chi dēnnaanau, —Hi chadcha maar chaai k'abahab; haauwai chadcha bi heeweta dau k'isu k'itabajieb hajierram haajem. ²¹ Pari hi dau monaautarr chan marau k'augba nλm, jāga hawiata hīs jāg dau wajap'a sīsi, ni k'afuta hi dau monaubaarm k'ai. Hichigchata jēeubat hajierram hanλm. Ya hi chi jōoi haawai hichdëuta hirua pārag jaauju haai sīebá hajierram haajem hamag.

²² Pari hamau jaaumap'a magpai jaau narran, har Jesús higwiata chadcha hich warrgarwe pāiju haajerrta jāg nλrrλm ha hiek'a nλm k'λλnau judionaan chi t'et'lem k'λλnau Hēwandam hiek jaaujem degjā tag dubpiba

haag ya hibëp nłm k'ap'ł narr haawaita magpai jaau naajim hanaabá.

²³ Maguata hamau sii, "Hichigta jéeubat, ya hi chi jöoi k'abahab hichdëucha pārag k'ap jawaag" haajeejim haajem warag chi fariseonaanagta.

²⁴ Magbaawai hi hiek chi t'let'emaanau deeu hichchata t'łr haunaa, —Chadcha Hēwandam dak'ir meerba marag jaaubá hajierram hanłm. Hoob Jesuuta płch monaaujim ham. Marau k'ap'ł nłmgui hajierram hanłm, jääan pekau póm sīerram.

²⁵ Magbaawai hichdëu, —Mua chan k'augba chirłm, hí mag pekau póm sī wa pekau chuk'u sī ha chirajim haajem hirua. Hāba mua k'ap'ł chirłmłn, warr chadcha mŁ dau k'isu chirajim, pari magtarrta hīs mua wajap'a hoo chirłm. Maata mua k'ap'ł chirłmgui hajim hanłm hamag.

²⁶ Magbaawai hūwaai hamachdëu wajap'a jéjewagmamua, —¿Ma jāga hajima pŁ däi? ¿K'anta jāgjī pŁ dau heerdApieg? hajierram hanłm hirig.

²⁷ Magbaawai hichdëu, —Ya k'abá mua pārag jaaubarmgui hajim hanłm. Magłmјā pārau häk'ab nłm. Mag nłmta ¿k'an hatchata deeu hūwaai jaaupi nłmma? ¿Wa mag jaaubaawai hi hiek häk'awia pāachjā hi k'apeenk'aagwa? hajim haajem.

²⁸ Magbaawai hirig hich k'ircha hiek'a t'łplłluwia magjierram haajem:

—Płchin pŁ hi higar chirama; pari maran Moisés higarta nłm. ²⁹ Marau k'ap'ł nłmgui hajim hanłm, Moiseegan hich Hēwandamauchata hiek'ajim; pari jā chan marau k'augbamgui hajierram haajem, jammuata jāg nłrraichëjim k'ai.

³⁰ Magbaata hirua mag chirajim haajem:

—Häk'abam. Magan pārau chan k'augba naabma hajim hanłm, jammuata hi bęejj; pari mag simuata mŁ dau monaup'äjjim. ³¹ Maadëu k'ap'ł nłmgui hajim hanłm, sii parhooba pekau pómk'am k'łłn hiek Hēwandamau hürba haajem. Hirua hūurjemłn, hichig jéeunaa hich hipierra nem wau nłm k'łłn hiekta hūurjem. ³² Pāraujā k'ap'ł nłmgui hajim hanłm, błłrjā hag na hōrau mŁg majö bi heewe dau k'isu t'aabatarr k'łłn dau wajaug paa hau nłm hanłm hürba haajem. ³³ MŁg mŁ dau wajap'a hapitarr woun hich Hēwandamau pāitarr k'aba hak'iin, hirua jāgŁm nem pōd wauba haajeek'amgui hajim haajem hamag.

³⁴ Hamachig magbaawai sereu p'öbaadëwi hirig, —PŁ sii dau haug pekau póm t'aabatarra, ¿k'ani mag sīma? ¿Wa puata maar k'ääijā k'apcha sīwa hajierram hanaabá, marag jawaag?

Maimua tag Hēwandam hiek jaaujem degjā dubpiba, warag hamach haigmua hi jłrpäijierram haajem.

K'ap'ł nłm hanłmta dau k'isumjö nem waaujem k'łłn

³⁵ Chi judionaanau mag woundam däi magtarr Jesuu k'aug hat'ajim. Maimua hag k'ur chi woundam hoobaimaawai hich Jesuu hirig, —¿Pua chadcha Hemk'ooi Hiewaa hiek t'ärasha häk'a chirł? ha jéeujim.

³⁶ Magbaawai jürr hichdëu, —Señor, cima k'aiuma? Młrg wajap'a jaaubá hajim, mua k'ap'ł haadeewai hi hiek häk'aag.

³⁷Magbaawai, —Pari ya k'abá pua mλ hoo sima; mλchta pλ däi hiyäλ chirabahab hajim jürr hich Jesús garmua hirig.

³⁸Jesuu hichig magbaawai, hi k'iirp'ee t'λk'öonaa hirig, —Señor, hīsin mua chadcha k'ap'a chirλmgui hajim, pλata hich Hēwandamau pλitarrau.

³⁹Magbaawai Jesuu hirig magjim:

—Mλ bëetarran, k'áiuta chadcha Hēwandam hiek häk'a sī wa k'áiuta häk'aba sī ha k'ap hamk'ürtä bëejimgui hajim. Har dau k'īsu k'it'ëem k'λλnjo hamach k'aibag hee nλm k'ap'a nλm k'λλn peerdä haunaa hīchab har jürr wajap'a nλm hanλm k'λλnta hamach pekau gaaimua k'ichag heemjö nλm jawaanta bëejimgui hajim.

⁴⁰Jesuu magbarm hūrwia fariseonaan heem hāaur k'λλn haig narr k'λλnau hirig, —Pλrλgan magan maran dau k'īsuta naabma hajierram.

⁴¹Magbaawai Jesuu, —Päär chadcha dau k'īsu naawaita jäg naak'iin, päär pääch pekau gaaimua kulp pömcha k'aba naak'amgui hajim. Mäma magba päär hiek mag wajap'a k'ap'a nλm hanλmta juau jäg nem k'aigba waum k'öchgau mλ higbam gaaimuata, päär Hēwandam däi hiekk'ör pöoma nλmgui hajim Jesuu hamag.

Oveja t'λamie hich nemchaain däi

10

¹Maimua mag hiek'amamua Jesuu hamag mλ ejemplø jaaujim:

—Har oveja p'äark'a t'λnλm haar dubaag hēk'a simta puertdi garmua dubba sii chi t'uur p'λλrdä sim hārta waaidä dich sim wounan, maan sii nem jīgmie haawaita mag simgui hajim. ²Pari magba puertdi garmuata dub simλn, ma chi pastorräu, chi t'la. ³Magag mag chi oveja hierr p'äark'a t'λnλm puertdi haig simuajä hädλraa dubpижgui hajim. Mag dubwi chi pastor hamach hoo p'ë wai nλrraajemua haawai hamach t'λr gaai t'λrbaimaawai hamachdëujä hi k'aug haajerram. Mag warag dawag p'ë harrwia ⁴ya t'um daau paauk'abaadeewai, ham na dλnλsie hamachdëujä hi hēudee weetjemgui hajim, ya hamach hich mag p'ë wai nλrraajem däi haawai. ⁵Pari magba jürr hōor hamachdëu k'augbam k'λλnauta ham t'λrchék'iin, mag däi chan wētba, warag parhoobata k'ap'ig p'öbaadëjugui hajim, hi hökgau. Hamau hamachdëu hōor k'augbam k'λλn hiekjä k'ap'a haajemgui ha jaaumajim Jesuu.

⁶Jesuu mag hamag jaaumarran, jäg chi oveja t'λajemua hich nemchaain hoopaar p'ë wai nλrraajemjö hiruajä hich hiek häk'a nλm k'λλn däi hich hagjöta haajem ha sim hajim. Pari mag jaaumamta haig hi hiek hūr narr k'λλnau pöd k'aug hauba, sii oveja chaarta jaau simpii naajim.

Jesús chi Pastor chaar

⁷Maimua deeu hich hag hiekpai higwia Jesuu hamag, —Muan chadcha pärag, “Mλlta mak'λλn oveja duubjem puertdi” ha chirλmgui hajim, hōor hi hiek häk'a nλm k'λλnan hi gaaimuata hāgt'arjä hōberju higwia.

⁸Maimua chi fariseonaan k'ir hiek'amamua, ‘Har mλ bëeju nawe sëuk'a hamachdëupai hamauta Hēwandam hiek jaau nλm hawia sii hōor

k'ügurnaa hamachigta hee hapiejem k'llnan nem jígk'amienaugui hajim. Pari jäg oveja charau hamachdëu hőor k'augbam k'lln hiek hasekasba haajemjö, mlaq chadcha mla hiek häk'a nlam k'llnau chan par ham mag sëuk'a wënrrajieb mama, ham hiek hasekasbajierramgui hajim. ⁹Magnaa hamag, Mllta puertdi charau; chi mla hiek häk'a nlam gaaimuata peerdl nlam k'llnan chadcha mla dënk'am hiekta mla dënk'a nlisimgui hajim. Chi mag nlisim k'llnagan, jäg chi pastorräu hich nemchaain wajap'a hoopaar p'üak k'öpi wai nrrajemjö, muajä hïchab ham t'la wai chitajugui hajim.

¹⁰Pari magba har sëuk'a chik'am k'üguurjem k'llnan, chik'am hõorta jürr hamachig paa haumam gaaimua chik'amnaan ovejata jígk'a haumamjö sierrjéemgui hajim. Mag nlam pari sii hamach hiek häk'abarmuata chadcha peerdlju ha jaauwai warag hldlrl hlg'tarcha höbérpiejem hiekjä hürpiba, hőor k'üirjug härpäi nlmpta mag nlltjëe haajemgui hajim. Mama mla chan ham dënjo magaaga bëebajim. Mlln sii mächdëu Hëwandam hiek jaau chitamta häk'abarmal, hich mag hi dënk'a wënrranaa mlig heegarwejä honee hamk'iirta bëejimgui hajim. ¹¹Magnaa, Mllta Pastor chaar chi wajapcharamlugui hajim. Pastor chi wajap'am habarmal hich nemchaain peerdl hawaagjä hichta hldlraa t'oopiejemgui hajim. ¹²Pari magba har pastor hanlm k'llnjä sii p'atk'on hat'eepai t'lplam k'llnan, lobou nemchaain lraan hurum hoowaijä warag hamachta k'ap'igbaadeejem. Hamach nemchaain k'aba haawai bllrjä ham gaai mas k'aba sim. Mag warag parhooba nemchaain dau hap'laa haaidlrijejemgui hajim. ¹³Mag warag pastornaan hanlmta hamachdëupa högk'awia k'ap'ig p'öbaadeejemgui hajim, nemchaain t'lam k'öchgau k'aba sii p'atk'on hat'eepaita naawai.

¹⁴⁻¹⁵Maimua mag hiek'amamua deeu hichdëupai, 'Mllta Pastor chaar chi wajapcharamlugui hajim hich higwia. Hich jäg mla Hayau wajap'a mäch k'ap'lnaa muajä mäch Haai k'ap' chitamjö, mäch higar nlam k'llnjä mua k'ap' chitam; maagwai hamachdëujä mla k'ap' haajemgui hajim. Chadcha mäch dën haawai mua ham köit hldlraa mäch t'öopijugui hajim, ham peerdl hawaag. ¹⁶Pari hagiö deeum k'lln t'lplmgui hajim, mlaq israelnaan k'abam k'lln. Mak'llnjä mua hääbamä jlr p'le haujugui hajim, hamaujä mla hiek hürbaawai häk'amk'iir. Mag, israelnaan däi pap hääbam dënk'a nlisiewai mächt ham Pastork'a chitajugui hajim, hamach t'um hääba t'la wai chitaag.

¹⁷'Magua, mag pastor wajap'amjö hőor köit hldlraa mäch t'öopiju haawai mla Hayau mla daupii wai simgui hajim. Pari mag hldlraa mäch t'öopiwiajä deeu hiiu p'iidajugui hajim. ¹⁸Mag mäch t'öopiju ha chiram chan, hajués chik'amnauta mlarag magpi naawai k'aba, mäch k'ürauta hőor köit mäch t'öopijugui hajim, ham peerdl hawaag. Ma Hayau mlarag magta hapitarr haawai mua chadcha hldlrl mäch t'öopiju haai chiram. Pari deeu hüwaai mag hiiu p'iidlajä juu t'eeg chiramgui hajim ham jäg daar.

¹⁹Pari chi judionaan chi pörnaanan Jesuu mag hiek'abarm hürbaawai, hamach pem haawai, deeu hüwaai sii chum haap'ur hiyä hihäbajä k'aba nlisim hiek'au, ²⁰k'apank'am k'llnau warag hamach k'apeenag,

—¿K'ant'ee pārau hi hiek hūr n̄lma? Jā sīi hich pör hee dösät bēn wai simua lökōo siewaita mag hiek'a s̄iebahab haajeejim, chi Jesús higwia.

²¹Pari magbaawai hāaur k'llnau mag n̄lm hee, jūrr warm k'llnau, —Pāar dak pör hee dösät bēn paraam k'llnau hi dēnjō mag hiek'ajupa hanaajim.

¿Wa pārau k'iirjuawai meperau dau k'isum k'llnja dajuā wa jaug hapiju haai s̄iwa? haajeejim, hich Jesuu bi heewe dau k'isu t'aabatarr monaautarr higwia.

Jesuu mag hiek'atarr mag p'iesta Las Enramadas hanlm dichtarr k'ur hajim.

Judionaan chi pörnaanau Jesús hisegtarr

²²Maimua hag k'ur n̄la hawia Jerusalén p'öbör hee deeum p'iesta wau naajim, Haai hi jēejem di hēu haaipawia di t'eert'agtarr p'iesta. Magtarra hewag pawiajā hich hag hedau paawai hich mag p'iesta waaujeejim. Mag p'iesta noseg jaar hajim.

²³Maigta Jesús p'llaardl n̄lrrajim daaugaljā Haai hi jēejem di bigaau, “Pórtico de Salomón” ha t'xr sim hee, dijājō nem pōm wēu wējōm hee. ²⁴Hi mag n̄lrramta judionaan k'apan hi haig pos haichēwia hirig, —¿Jāagwaita pua marag meerba r̄lch jaaujuuta jāg s̄ima? R̄lta chadcha warrgarwe hich Hēwandamaucha r̄lijū haajerr k'ai, warre marag jaaubá hajierram, marau k'ap haag.

²⁵Magbaawai hich Jesuu hamag, —Mua k'abá ya pārag jaaubarm, pari pārau hāk'amap'a n̄lmgui hajim. Ma Hayau m̄lchig waupitarrjō wau chitlm hoo n̄lm gaaimua pārau k'ap'a haju haai n̄lm, m̄l chadcha hichdēu pāittar.

²⁶Pari chaig m̄lchdēu jaau chirarrjō, pāar m̄l higar k'aba naawai, mua mag m̄l Hayau m̄l r̄lijim ha jaau chiramjā pārau hāk'aba n̄lmgui hajim.

²⁷Chadcha m̄l dēnk'a n̄lm k'llnau, jāg ovejanaanau hiek gaaipai hamach pastor k'aug haaujemjō, m̄ljā k'ap'l n̄lm, m̄l k'ai hagá; maagwai m̄lchdēujā mua ham k'ap'l chitamgui hajim. Mag m̄l k'ap'l naawai m̄llta ham na d̄lpaism̄l, hamachdēujā m̄l hēudee weetjemgui hajim. ²⁸Magbaawai m̄lchdēuta m̄lch Haai haar ham hōbērju haai hapiejem, tag hok'ooba sīi hi chaaink'a hich mag wēnlrramk'iir. Ya magbarm chan ni hābmuajā m̄l juu heem k'echt'ag haubamgui hajim. ²⁹Ma Haai hichta t'umaam k'lln k'āaijā hārpai s̄ierramuata m̄lrāg mak'lln deejimgui hajim. Mag hichta hārpai s̄ierramua deetarr haawai hābmuajā hi juu heemjā pōd k'echuebamgui hajim.

³⁰Magnaa, Ma m̄lch Haai dāin maran hich hābampaiugui hajim.

³¹Hamachig magbaawai chará chi judionaan hūwaai sereu p'öbaadéwi deeu hi mokou barm hig naajim. ³²Pari mag n̄lm hee Jesuu hamag magjim:

—Ma Hayau hich juu t'eeeg m̄lrāg deetarrau mua chadcha pāar dak'iir nem wajap'am pōm k'iir pogk'e wauwia chiram. Pari mag nem k'iir pogk'e wautarr hee, ¿chijāg gaaimuata pārau m̄l mokou barm hig n̄l? hajim.

³³Magbaawai chi judionaan chi pörnaanau, —Marau chan mag pua nem wajap'a waaujem gaaimuata r̄l mokou baraagpam haba n̄lm. Marau chadcha r̄l mokou barm hig n̄lm, r̄lch hiek gaaimuapaita r̄l barm hig n̄lmgui hajierram hirig, m̄ag maach hāba t'um hagdaujöpai t'lnlmta r̄l hiek mag r̄l n̄l Hēwandamaau hanaawai.

³⁴ Magbaawai hich Jesuu hamag, —¿Pārau hoowai mua magju k'aba chirá? hajim. ¿Pārau k'íir heyaa k'aba nλ, har Hēwandamau pāar jöoinag hich hiek p'apitarr gaai, “Pāran hēwandamnaanau” ha p'ā sim? ³⁵ Hirua magtarran hich hi jaaumk'íir jar hautarr k'λλn higwiata mag siejimgui hajim. Pari mak'λλnja hagjö mλig heegarm k'λλn k'abai? Magua maadēu k'ap'λ nλmgui hajim, hich Hēwandamauta mag p'apitarr haawai mua mag mλλn Hēwandam Hiewaau ha chirλm haig pārau mua k'aigba hiek'a chirλm haju k'aba nλmgui hajim. ³⁶ Hich Hēwandamauta hich haarmua mλ jar hauwia mλg jēb gaai pāitarrta, ejäga pārau mλrlg mag mua k'aigba hiek'a chirλm habarju, mua Hēwandamag Haai hicheewai? ³⁷ Pāachdēu hoowai mua mλch Hayau nem waaujem k'íir waubata chirλm k'ai, magan hoob mλ hiek hāk'amiet hajim. ³⁸ Pari pāachdēu hoowai muajā hirua nem waaujemta wau chirλm k'ai, mλ hiek hāk'aba hawiajā k'ap'λ habat hajim: hich Hēwandam chi Haajjā mλ dāi sim, maagwai mλchjā mλch Haai dāi chirλm.

³⁹ Pari hich Jesuu magbaawai hūwaii hi pλr hauju hēk'ajierram. Pari hich pλr haupiba, hāu peerdλ k'eerbaadējim.

⁴⁰ Maimua mawia hag na Juan chi hōor pōr choomieu Jordán hee hōor pōr choo sīerr gar dλrbawia maig sīsijim, hedau höbeerjem gar. ⁴¹ Mag hi maig sīeimaawai hōor pōm hi haar wētwia hamach heepai, —Keena, chadcha Juanau chan mλg Jesús dēnjö hag na hōrau nem hooba haajemjā wauba k'itajim. Mamλ hirua hich mλg woun higwia nem jaaujerran, chadcha t'umaa hich hag heeta jaaumajimgui hajierram.

⁴² Maig hirua Hēwandam hiek jaau sim hūrwia hōor k'apank'am k'λλnau hi hiek hāk'ajierram.

Lázaro meetarr

11 ¹Biek hāb p'öbördam Betania hanλm hee woundam Lázaro hanλm mor machpajim haajem. Hich Lázaro hāp'λlin numí wai sīejim, María Marta dāi. Mak'λλn dāita sīejeejim hich. ²Hich mag Lázaro hāp'λi Mariaau hajim, maach Pōr Jesús bā hār jāgdeeu choonaa hich pōrbālupai jālluprālitarr. ³Mag hamach hēp'emk'öi mor machpawia warag heeg pamaawaita hamach numiim k'λλnau hōor jar hauwia hich Jesús haig pāijierram, jawaan mamk'íir. Magbaawai chadcha bēewia, —Señor, pλ k'apk'λλn chi wajap'am pua hārcha hiijemjā pōdba k'ērgimgui ha jaauchējim Jesuug.

⁴Pari hichig mag jaaubaa sīi warag, —Jāg k'amor machagau chan hi meem hiek meebamgui hajim. Jāan sīi jāg k'amor machag gaaimua Hēwandamta t'umaa mλk'λn k'āaijā hārpai sim hanaa mλchjā hi Hiewaa haawai hagjö chirλm ha k'ap hamk'íirta jāgpijimgui hajim hich Jesuu mag hichig hiek jauchētarrag.

⁵Jesuu chadcha Marta dāi Mariajā hoomap k'aba ni hich Lazarojā hoomap k'aba haajeejim. ⁶Mamλ mag simta mag Lázaro mor mas sim hichig jaubaichēmjā maba, warag k'āai numí mag maach narr haig sīsijim. ⁷Maimua hag k'ur ya k'āai numí naata marag hichdēu, —Deeu Judeaag wēttarraugui hajim.

⁸ Magbaawai marau hirig, —Maestro, ¿hīschapai hich jamaam k'llaanau peer pach mokou bar t'ootarr k'llaan haarta deeu pa mam hig si? hanaajim.

⁹ Magbaawai jūrr hichdēu marag, —Pari hagt'a hamau ma t'ooju hora k'aba sīebahab hajim. ¿Pārau hoowai mag hedau hāspapak'am doce horas sīeba haajē? hajim. Hāsdawan maach dichmam haig mawiajā bā waaur t'at'lāgag maba haajemgui hajim, hāsdaau haawai. ¹⁰Pari maach hedarta chitaju hat'een, sīi bāhēu subaadeeu k'ājā buudimajugui hajim, k'ichag hee haawai. Mag hagt'a hag hora k'aba sīewai hararagaga chitamjō hōrau ma chig habajugui hajim.

¹¹ Maimuata sīi hawia, —Maach k'apk'llaan Lázaro ya k'āibaadēm; pari mua deeu hi p'iriupäain majugui hajim.

¹² Magbaata marau hirig mag naajim:

—Señor, mag k'āibaadēm k'ai, magan hāu hi k'iirdam hinaa haadēm. Mag k'ai magan hāu pör k'oordajugui hanaajim.

¹³ Pari Jesuu mag Lázaro k'āibaadēm ha sierran, maan hiin ya hi meebaaradēmta jaau sim hajiebma. Pari mag simta maraun k'augba, sīi k'āai chaar k'āibaadēmta jaau simpii naajim.

¹⁴ Maimuata ya warre marag, —Lázaro meejimgui hajim. ¹⁵Pari hāuta ma hi haar k'aba chirajimgui hajim. Magba hak'iin nau jäg chi mee sim mua pāach dak'iir p'iriu hauujā hoobak'am. Mamā chadcha Hēwandam juu t'eeeg ma gaai sim k'ap hamk'iir, hi haarcha hoon wēttarau hajim marag.

¹⁶ Mag hirua hoon wēttarau habaawai maar heem hāb maar k'apeer ham dēn hibllr wauwia Meís ha t'ālārjerrau, —Keena, magan maachjā hi dāi wēttarau hajim, hi dāi hāba k'ēchimaag.

Hirua mag sierran, Judeapienau peer hich Jesús t'ootarr haarta deeu högk'aba maagpam higwiata mag sīejim. Mag Meís hanam, hi t'ār chaar Tomás hajim.

Mag, chadcha Jesús mam dāi maarjā hi dāi wētjim.

Jesuu hōor p'iriu hauwia hich mag wēnārrapiejem

¹⁷ Mag wētwia hūrimaawaijāh, ya k'āai jayap sim ha jaau naajim, chi Lázaro hauk'ertarr. ¹⁸ Mag chi meetarr p'óbör Betania hanam Jerusalén dak'a kilómetros t'ārjupjō sīejim baraag. ¹⁹ Jerusalenmua mag dak'a sīewai judionaan k'apan weetjeejim haajem, Marta María dāi nām haar, mag hamach numpai hap'ōbaadeewai hamach hēp'emk'ōi k'īirjuwia hatcha gaai machgau hōk'īirjuu hapimaaugau hawia. ²⁰ Mag nām hee Martaau hūr hat'ajim haajem, ya Jesús hamach dakpamam. Mag k'aug hat'aawai hi k'īirp'ee hoon bēejim. Pari María maba, deg sīsijim. ²¹ Mag bēewia ya Jesús dāi t'ēubaicheewai chi Martaau hirig, —Señor, pa māig sīerr hak'iin, ma hēp'emk'ōi mag dau hap'ālhabak'amgui hajim. ²² Pari mua k'ap'āl hāmgui hajim, pua Hēwandamag jēeubaawai pachdēu jēeubarmpierri hirua hajim.

²³ Magbaawai Jesuu hirig, —Marta, pa hēp'emk'ōi deeu hiiu p'iidajugui hajim.

²⁴ Magbaa Martaau, —Chadcha mua k'ap'a h̄amgui hajim, m̄ag hatag hötarr k'ɻan t'um deeu p'iidl̄tk'a n̄am hedan hijā d̄ai p'iidl̄ju.

²⁵ Magbaawai hirig Jesuu magjim:

—Muata hōr p'iriū haunaa hich mag wai chirsiejem. Chi m̄a hiekta h̄ak'a sim k'ɻan meewiajā deeu hiijugui hajim. ²⁶ Maimua har m̄aig heegarwejā m̄a hiekta t̄raucha h̄ak'awia m̄a d̄enk'a t̄l̄n̄am k'ɻan chan meem hiek meebam. Mak'ɻanan meewiajā deeu p'iidl̄tk'awia hich mag n̄aisijugui hajim. Magnaa hirig, —¿Pua m̄a mag hiek'a chiram chadcha h̄ak'a h̄awi? hajim chi Martaag.

²⁷ Magbaawai chi Martaau, —Señor, mua k'ap'a h̄amgui hajim, p̄a chadcha hich Hēwandam Hiewaau. P̄l̄ta warrgarwe hich Hēwandamau hich hiek jaaumk'iir m̄ag jēb gaai p̄aiju haajerr k'abahab hajim hirig.

Jesús Lázaro hauk'ërtarr haar mawia b̄ietarr

²⁸ Maimua Jesús d̄ai mag hiek'a d̄anaawia, chi Martaau hich heeum haar mawia, hōk'arii hi kach gawaa, —María, maach Maestro ya chum p'öbör higaaus sīechém. Hi hiek p̄a d̄ai hiek'aag haajemgui haimajim haajem.

²⁹ Mag chadcha hichig mag jaaubaimam bärre Jesús haig bēejim.

³⁰ Maagwai chan hagt'a Jesús p'öbör hee dubba, Marta d̄ai hootarr haigpai sīejim. ³¹ Pari mag María hapuraa hōberbaadém hoobaawai judionaan ham k'iir jāsenk'aag ham haig bēewia narr k'ɻanau chi binaandam hauk'ërtarr haarta b̄ien mampii hawia d̄ai hi hēudee pochag bēejim.

³² Mag bēewi, Jesús haig barchéwi, hi bäl'karr p'öbk'anaa hirig, —Señor, p̄a maig sierr hak'iin, m̄a hēplemk'öi mag dau hap'la habak'amgui hajim, biemamua.

³³ Mag warag hich dak'iir b̄iebaadém d̄ai chi judionaan hi d̄ai bēetarr k'ɻanjā b̄iep'öbaadém hoobaawai hichpa hö jāsenaaga haadémua gaai machaaga haadéjim. ³⁴ Mag warag hich haig narr k'ɻanagta, ¿Jampaita hauk'ërjierrá? ha jēeujim.

Magbaa hamachdēu, —Señor, hachum k'abahab; hoomierrau hajierram hirig.

³⁵ Mag gaai machag haadémua hich Jesujā b̄ejim. ³⁶ Mag Jesús b̄iebaadém hoowia chi judionaanau, —Keena, p̄aadē hoobat: Jāgan chadchata hirua hi jāsene haajeejimwai haajeejim jūrram k'ɻanau. ³⁷ Pari mak'ɻanau mag n̄am hee, hagjō bigaaum k'ɻanau jūrr, —Hichta m̄aig sierr hak'iin, jäg dau k'is u k'itam monaautarrjō, ¿m̄ag Lazarojā hirua monaubaik'am k'ai? haajeejim.

Jesuu Lázaro p'iriū hautarr

³⁸ Mag mawia ya chi hauk'ërtarr haar pabaimeawai deeu gaai machag haadéjim. Chi binaan hauk'ërtarr jēbdi, nawe durrbä hee chi k'orm hajim. Mag simta mok pör pōm simuata sīi chi jēbdi hi hee joot'a wai naajim. ³⁹ Mag haig pachéwia Jesuu chi haig narr k'ɻanag chi mokpör chawag p̄réupäipi jaaujim. Magbaawai Martaau hirig, —Señor ya maach hauk'ërtarr k'āai jayap sim haawai ya maach hār k'érabahab hajim.

⁴⁰ Magbaawai Jesuu hirig, —Mamλ mua k'abá chaigjā pλrλg, mua hi p'iriū hauju pλch t'āar hee k'ap'λ hλm k'ai, pua chadcha Hēwandum jua t'eeg hooju ha chirajimgui hajim.

⁴¹ Mag chi mok chawag pλrēupi jaautarr haawai chadcha chawag pλrēupλijjierram. Magbaawai Jesuu hλgt'aag heirpanaa Hēwandumag, —Tata, mua pλrλg häu hajim ha chirλmgui hajim, mλg mλchdēu jēeu chirλm pua häu mλ hiek häk'abaawai. ⁴² Mua k'ap'λ chirλmgui hajim, mua pλchig jēeuwai pua mλ hiek häk'aajem. Pari magλm hāba, hichiita t'umaam k'λλn jāg daar mua t'et mag häu hajim ha chirλmgui hajim, t'umaam k'λλnag chadcha pλchdēuta mλ pλjim ha k'ap hamk'iir.

⁴³ Mag hiek'awia deeu hichdēupai jūrr mag chi meem jēb deg sīerragta hi t'λrcha t'λrt'λrnaa t'et, —Lázaro, dawag höbérbaichē hajim.

⁴⁴ Magbaawai maach chi meem harrta chadcha dawag höbérchējim. Hoowai hich hauk'ērtarr hich mag bλ haarmua k'ieb mor t'um dīes baúa pλrēunaa hödi haigmua hλgt'aag pōrpa k'īir jāarjemua pλrēu simta höbérchējim. Mag höbérbaicheewai haig narr k'λλnag, —Jāimua jāg put hēerk'abap'āit hajim, hidēu hich diig mamk'iir.

Jesús pλr hawaag hibēptarr
(Mt. 26:1-5; Mr. 14:1-2; Lc. 22:1-2)

⁴⁵ Mag Jesuu Lázaro p'iriū hautarr hamach daúacha hootarr gaaimua, judionaan k'apan María dāi bēetarr k'λλnau k'ap'λ nλisijim, chadcha Jesús hich Hēwandumau pāitarr. Mag warag hi higar nλisijim. ⁴⁶ Pari mag t'λnλm hee, häaur k'λλn warag fariseonaan haar wētjim. Mag wētwi Jesuu mag hōor p'iriū hat'amta hīgk'aimajierram haajem. ⁴⁷ Magbaawai chi fariseonaan, p'adnaan chi pōrk'a narr k'λλn dāi hāba, tagam k'λλn chi t'ierrnaanpa biirdλjierram haajem. Mag biirdλnaa hamach heepai jūrr hamach k'apeenagta, —Keena, ḡmaadēu jāga hajuma jāg woun dāi? hajierram hanλm. Jāguan chadchata maach dauderraag hag na hōrau nem hooba hajempata wau nλrrλm. ⁴⁸ Maadēu hλdλraa hirig jāgλm nem waipi nλmλ, t'umaam k'λλnta hi higar paauk'awia hamach reik'apiju. Magbaawai Romapien chi t'et'emnaan bēewia, jūrr maach Haai hi jēeujem diita pogueupλinaa, maachjā dau haug waujugui hajierram haajem.

⁴⁹ Mamλ häaur k'λλnau mamagk'am hee, hāb mag añaou p'adnaan t'um t'λnarr k'λλn pōrk'a sīerr Caifás ha t'λλrjerrau hich k'apeenag, —Pārau chan bλλrjā k'īirjubata hiek'a nλmgui hajim hanλm. ⁵⁰ Magnaa hichdēupai, Mua hoowai wajapcha hajuun, mag pārau jaau nλmjo maach t'umaam k'λλnta dau hap'λλ hapiju k'āai, jāg happaita maach t'umaam k'λλn kōit t'ōpiju haai simgui hajim hanaabá, Jesús higwia.

⁵¹ Pari wajapcharan Caifaau mag hiek'atarr chan hich k'īirjugjā k'abajim. Wajapcharan mag añaou hichta t'um p'adnaan t'λnarr k'λλn pōr harr haawai hich Hēwandumau mag hiek'apibaawaита mag hiek'ajim, Jesuita judionaan t'λnλm kōit t'ōju higwia. ⁵² Pari magbarm chan hīchab judionaan kōitpai k'aba, hewag

(Jn 11.39-44)

paawai t'um hich chaaink'aju k'lln kōitpa t'ōju ha sim hajim, judionaan k'abam k'lln hawiajā, magbarmua hich chaain durrpierram k'llanta k'od hābamk'a hawaag. ⁵³ Ya Caifaau mag hiek'atarr haawai magtarr haigmua judionaan chi t'et'emetnaanau hāba hibēpwia warre Jesús t'ōju k'ūrjugta wai naisijim.

⁵⁴ Jesuu ya mag hich t'ōju k'ūrju n̄lm k'ap'l sierr haawai ya tag judionaan hee parhooba n̄rraba haajeejim. Mag gaaimua hichta warag Judea durrmuwa warp petajim, p'öbördam Efraín hanlmag. Mam chan hōor pömcha k'aba naajeejim. Maig maar hi dāi naaimajim, hi k'a hogdaba wēnarrabajer haawai.

⁵⁵ Mag p'öbör Efraín hanlmag weetwai judionaan p'iesta Pascua haajem burruj dakpapa k'ajim. Hamach hi harr haawai, mag p'iesta hñrla harr

haawai, hōor pōm Jerusalenag hērērēu k'ajim, Pascua burruj nawe k'īir k'augag, hamach jōoinau jaaujerrjō domer nāmua hamach k'aibag barpāain. ⁵⁶ Mag wēt t'Λnāmuān Jesuuta j̄arp'ōo haajeejim. Maimua ya Haai hi jēeujem degcha paauk'aimawiajā hi bēebaju k'īirjuwia jūrr hamach k'apeenagta,

—Keena, ḷpārau k'īirjuawai māg p'iesta hee hi bēeju k'ai? haajeejim haajem.

⁵⁷ Maagwai chi fariseonaanau p'adnaan chi pōrk'a narr k'Λnā dāimua ya hōrag jaauk'a wai naajim haajem, chi Jesús sim k'aug hat'aawai hamachig jaaumk'īir, mag hamachig jaaubaawai sīi hi p̄r hawaan wētaag.

Нллірау я́гдееу Іесус бă сăгтарр

(Mt. 26:6-13; Mr. 14:3-9)

12

¹ Maimua mag p'iestat Pascua burraag seis diaspai waaur nām heeta, hich Jesús Betania hanlām mām dāi maarjā wētjim. Mag Betania p'öbör heeta mag woundam Lázaro hanlām hichdēu p'īriu hautarrjā sīejeejim. ² Mag hi barbaimaawai maiguim k'Λnā wajap p'iejāb wauwia Jesús k'öpiku hap'öbaadēwia chadcha waujierram. Maimua ya t'um wau haaipa sīsiewai chi Lázaro hāp'li Martaau chi nemek t'ōi jjig k'ajim. Maagwai maar t'ach k'ō nām haig hīchab hich Lazarojā dāi t'ach k'ō sīejim. ³ Mag nāmta hich Lázaro hāp'li hābak'ai María jāgdee narrdo chaar dēn nem parhēpagk'am dāi dubchējim. Mag dubchēwia, chigagjā higba, hagua Jesús bă sūgnaa deeu hich pōrbăluprai jăllupřijim. Mag nem t'üpag sīewai mag hirua Jesús bă hagua sūgbadee sīi dijā hēntēr t'āp jōisijim. ⁴⁻⁵ Mag hoobaawai maar heem hāb maar k'apeer Judas Iscariote ha t'Λlārjerrau magim:

—Hēh, jāg jāgdee trescientos denariom gaaí pērpāiju haai sīerrta, ḷk'ant'ee sīi jāg hār choobaadēma, hagua hap'Λnām k'Λndamag nemdam haudeeju haai sīerrtā? hajim.

Hich mag Judaauta hewag pawiajā hich Jesús hoomap'a haajerr k'Λnānag hi p̄r deeju hajiebma. ⁶ Pari Judaau mag hiek'atarr chan sīi chadcha hap'Λnām k'Λndam k'īirjuwia k'aba, nem jīgmie harr haawaita mag hiek'a sīejim. Hichdēuta maach t'umaam k'Λnān p'atk'on di wai nārraajerr haawai hōrāu maachig deemam hauk'ērmamjā hichdēu jīgk'am haig jīgk'aajeejim.

⁷ Judaau mag hiek'abaawai Jesuu hirig, —Hidēu hirig jāgdeeu mā bă sūgpibá hajim. Jā hi dēn nau jōpcha mā meeбаadeewai hagua mā k'a p'uraag sīi hāk'a wai sīerr k'abahab hajim hirig. ⁸ Magnaa, Hap'Λnām k'Λnān hich mag pārau pāach hee hoo wai wēnłrraju; pari mā chan hich mag pāar k'īir chitabajugui hajim.

Judionaan chi pōrnaanau Lázaro t'ōoju k'īirju narr

⁹ Mag Jesús Betania sīeichēmjā chi judionaan Pascua dichaag bēetarr k'Λnānau k'aug hat'aawai k'apan hi hoon bēejerram. Pari mag bēe t'Λnām chan hi hoogpajā k'aba, hich Jesuu Lázaro p'īriu hauwia maach hich māg sim hoogpata bēe naajim. ¹⁰⁻¹¹ Pari mag Jesuu hi hiiu hautarr gaaimua, judionaan

pöm tag hamach higar k'aba jürr Jesuu jaau nñrramta häk'a t'lñlisierr haawai, chi p'adnaan pörnaanau jürr hich Lazaropata däi t'öopüijugui hap'öbaadëjim.

Jesús Jerusalén p'öbör hee dubimatarr

(Mt. 21:1-11; Mr. 11:1-11; Lc. 19:28-40)

¹² Mag Jesús däi maar Betania paauk'achétarr noram Jerusalenmua hürp'öbaadëjim haajem, hi barju. Maagwai ya höor pöoma Jerusalén p'öbör hee t'lñnaajim haajem, mag p'iesta hat'ee wëttarr k'llan. ¹³ Mag hürp'öbaadeewai hõrau sot'ark piujom t'arrp'ënaa hag juu panhap'a hi k'üirp'ee bëejierram. Maimua hich däicha hoobaicheewai serereuk'amua honegau, "Häucha habarm Hëwandam. Hich mñta pachdëu maar israelnaan hat'ee pach jürr päibarmäu. Hichta maar Reik'aju haawai pachdëuta hi häu wai chitajugi" haajeejim jürram k'llanau.

¹⁴ Mag wëtumua ya hag nawe Hëwandam hiek p'ä sim gaai hich Jesús higwia jaau simjö, burrodam hñr waaidawia warag hag gaaita mamua p'öbör hee hich mag dubjim. Mag chi Hëwandam hiek p'ä sim gaai:

¹⁵ "Sionpien, honee habat.

Päädë hoobat: har pääar Rey sii parhoobam k'llanjö burrodam gaaita hurum" ha sim.

(Zac. 9:9)

¹⁶ Heeu hi mamag k'abaadeewai chan maach chi däi wënlrraajerr k'llnau chan marau bñlrgä k'augba naajim, jägwiata mamag k'ají. Maimua ya nassi pawia hich Haai haar hñgt'ar petarr k'urta marau k'ap'a hap'öbaadëjim, ya hag nawe hi jägju Hëwandam hiek p'ä sñidam gaai jäg jaau sim haawai juaujö jägtarr.

¹⁷⁻¹⁸ Mag höor pöm Jesús k'üirp'lee hoon bëetarran, hirua Lázaro chi meem ya jëbdeg sierra deeu p'iriu hautarr chi hootarr k'llnau jajaauk'am hürwia hi hoom k'öchgauta mag hi k'üirp'ee bëejierram. ¹⁹ Pari maagwain jürr chi fariseonaanau hamach k'apeenagpaita, —Keena, päräu hoo nám, jäg sii hamag hiek'a nñmuapai chan maadëu pöd maachig paa haubamgui haajeejim. Magnaa, Hoojurauma, jäg t'umaam k'llnta sii hi higar paauk'amamgui haajeejim.

Judionaan k'abam k'llnau Jesús jłraan bëetarr

²⁰ Mag Pascua hee höor pöm Jerusalén wëttarr k'llan hee hichab judionaan k'abam k'llanjä t'lñnaajim, Haai hi jëwaan bëetarr k'llan. ²¹ Mak'llnau Felipe haig bëewia hirigta, —Kakë, marau Jesús däi hiyäla ham k'osi nñmgu haichëjierram.

Mag Felipeegta jëeuchétarran hamachjö judionaan k'abam hee bääutarr haawai hajim, hamach köit Jesuug hiek'amk'iir. Chi Felipe p'öbödam Betsaida hanläm heem hajim.

²² Magbaawai Felipeeu jürr hagjö maar k'apeer häb Andrés hanlämag jaauwia hamach numiim k'llnau jürr hich Jesús haarcha jawaan wëtjim. ²³ Mag wëtwia judionaan k'abam k'llnau hich jar wënlrram ha jaubaicheewai hamjä peerda hawaag hñdaraa hich t'öopiju jaubaadëmua magjim:

—Ya h̄ista chadcha m̄ach chi Hemk'ooi Hiewaa chik'amnau t'ōoju gayaa pamangui hajim, mag hamau m̄a t'ōobarmua m̄achta Hēwandamau t'umaam k'ɻɻan k'āajjā h̄ārpai hapieg. ²⁴ Ḷārau hooba haajē hajim, nemjiir dau h̄iiu hawaagjā jāga haajē? Jēb hee jiirbam chan maan hich mag s̄isim, b̄l̄rjā h̄iiuba. Magarrau jiir s̄iuwia hōber s̄isewain chadau chēbaadēmu hich jiirtarr k'āajjā h̄ār haaujem. Hich hagjōta m̄ajā meeju haai chirabahab hajim, mag m̄ach meebarma gaaimua hōor pōm peerdā hawaag. ²⁵ Hich hagjō k'ap'a habat hajim: Har m̄aig heegar haawai m̄a gaaimua b̄l̄rjā hich chig hapimap'a sim chan meewajā h̄āgt'ar hōberbam. Pari m̄a gaaimuata hich dau hap'ɻa hajujā k'īrjuba m̄a hiek h̄āk'a n̄llraman chadau meewajā h̄āgt'archata hōberwia m̄ag hatagjā hich mag hiiu sierrajgui hajim. ²⁶ Maimua h̄ichab chi chadcha m̄a chogk'anāa m̄a d̄ai n̄llram k'ōsi siman, hichdēu k'ōchagpierr nem wauba, m̄achdēu nem waupim k'ōsimpaita wau n̄llraju haai sim. Mag haman magan ham wēnllrampierr m̄achjā ham d̄ai chitajgui hajim. Hābmua magta m̄a chogk'a nem wau n̄llraman, m̄a Hayaujā hich k'īrcha hi t'ō hiek'ajugui hajim.

Judionaana hich t'ōoju Jesuu jaautarr

²⁷ Maimua mag jaaumamua h̄ichab, 'H̄is chadcha t'umaam k'īrjuwia m̄a hōk'īrjug pōoma chiramgui hajim, chik'amnau m̄ach t'ōoju dakk'a pamaawai. Mag chirab mama ham jua hee t'ōmaaugaujā mua m̄ach Hayag, "Tata, m̄a peerdā hat'ājā" habamgui hajim, warrjā mag hat'eeta m̄a b̄etarr haawai.

²⁸ Maimua s̄ii hich Hayag, —Tata, muan m̄ach gaaimuata s̄ii t'umaam k'ɻɻnaujā p̄rlagta hāba hee hapim k'ōsi chiramgui hajim.

Pari hirua magbaawai h̄āgt'armuata woun hiekjō, —Ya p̄a gaaimua hōrau m̄al̄rag hee habarm; pari hichiita warag m̄achig hee hapijugui hajim.

²⁹ Pari hedjā heemua Hēwandamauta woun hiekjō hirig magbarm hūrbaawai haig hōor narr k'ɻɻnau s̄ii pagt'ampii naajim. Maagwai hāaur k'ɻɻnau jūr, —Hēwandam chogauta h̄āgt'armuata hirig hiek'a sim k'abahab haajeejim.

³⁰ Pari hamau mag n̄am hee, hich Jesuu t'umaam k'ɻɻnag hiek'amamua magjim:

—Mag pārau woun hiekjō hūrbarm chan s̄ii m̄achigpai hich hiek hūrmk'īr k'abamgui hajim. Jāan jāg hich hiek hūrpitarr gaaimua hichdēu m̄a hiek h̄āk'a sim pārag k'ap hamk'īrta pārag jāg hiek'ajimgui hajim. ³¹ Ya h̄ista chik'amnau m̄a t'ōoju gayaa pamam. Mag m̄a hisegwi m̄a t'ōobarm gaaimuata k'aibgam k'ɻɻan t'umaam k'ɻɻan d̄ai Hēwandamau hichdēu k'ap hajugui hajim. Mag hōor kōit m̄a t'ōobarm gaaimuata h̄ichab mepeer m̄ag durr gaai hichta chi pōrk'a sierramjā Hēwandamau pōdpāim hiek pōdpāijgui hajim. ³² Pari h̄ichab mag h̄āgt'aa hōor k'apanag dak'īr m̄a jiirjop s̄iuwia t'ōobarmuata m̄ach hiek h̄āk'amam k'ɻɻnan mua t'umaam m̄achig paa haumajugui hajim.

³³ Jesuu mag hiek'amarran mag dau hap'ɻa pakuls gaai hich t'ōju jaau sim hajim. ³⁴ Mama hirua mag hiek'abarm hūrwia hōrau hirig, —Hēwandam hiek p̄ā sim gaaimua marau k'ap'a n̄amgui hajierram, hich Hēwandamaucha p̄l̄barm

chan meeба hich mag sierraju ha sim. Pari mag simta, pa hiek mag paлta hich Hemk'ooи Hiewaa hanлmta, ejäga mag Hemk'ooи Hiewaata hãgt'aa pakuls gaai t'õbarju? Magan, cma k'anim Hemk'ooи Hiewaa hagá? hajierram hirig.

35 Magbaawai Jesuu hamag ejemplo jaaumamua warag hichta Hemk'ooи Hiewaa hich Hëwandamau pãitarr k'ap hamk'iir magjim:
—Hisweran pãrau hagt'a hõtdau paa dñlñmjo mla hoo wai nñmgui hajim. Pari nau jöpcha ya tag pãar k'iir mla chitabaju. Magua hagt'a mla hiek hür nñwe hãk'abat hajim, k'iirjug k'aigbamta pãach gaai hãrpam hugua. Pãrau hooba haajé k'ichag hee wëtum k'llan? Hamau hamach wënlrramjä k'augba haajem. Chi mla hiek hãk'aba nñm k'llanjä hich hagjöta t'ñlñmgui hajim, hamach hok'oo nñmjjä k'augba. 36 Magnaa hichd'epai hich higwia, Mag hõtdaujö sim hagt'a pãach hee wai nñwe hãk'abat hajim, hich mag mla däi hararag hee wënlrraag.

Mag hiek'a siewia hõor heemua higbaadeeu hi sëimamjä tag hõrau k'augba, hãba maach happaita hi däi naaimajim.

Jägwi judionaanau Jesús hiek hãk'amap'a naají

37 Parii Jesuu maach meeun judionaan k'apan t'ñlñm dak'iir nem k'iir pogk'e waumamua hich jua hoopipi haajerrjä wajappai hi hiek hãk'aba haajeejim. 38 Pari mag hamau hãk'amap'a narran, hich Hëwandam hi jaaumie Isaías k'ararrau p'ä pñarr heyaa hõbermk'iir hajim. Hirua p'ä pñarr mñg hajim: “Señor, parií pa hiek jaau nñmjjä hõrau hãk'amap'a hajugui” hajim.
“Hamau k'aug haubajugui” hajim, “mag nem wau nñm gaaimua puata pñch jua t'eeg hoopi sim.”

(Is. 53:1)

39 Magta chadcha hãk'aba naajim. Hamau mag hãk'abaju higwia hich Isaiaaupai hñchab,

40 “Hëwandamau ham dau k'ipinaa kach t'eegjä hapiju” ha p'ajim, “hoo nñmjo nñmpta hoobamjö hamk'iir, maimua hür nñmjjö nñmpta hñrbamjö hamk'iir. Magba hak'iin hamau hamachdëu hoonaa hür nñmjjä k'ap'la haawai, hamach k'aibag hãsie hewag k'iirjuwia Hëwandamag hamach peerda haupiju” ha p'ajim Isaiaau hich Hëwandamaucha hichig jaaumatarr.

(Is. 6:10)

Pari Hëwandamau judionaan mag t'âar t'eeg hapitarran, año k'apan par hich hiek hñrpitarrijä hãk'amap'a harr haawaita magpijim.

41 Isaiaau hag nawe hichd'eu hootarrjö magta p'ä pñajim, ya Cristo mñig heegar maach hich mñg sëicheewaijä hõrau hi dau hap'la wauwia t'õoju k'ap'la sëerr haawai. Pari mag ñm hãba, Hëwandamau hichta t'umaam k'llan k'âajä hñrpai hapijuja k'ap'la sëejim. 42 Mag judionaan t'umaam k'llanau chan Jesús hiek hãk'abajierrab ñm, hãaur k'llanaun hñu hi hiek hãk'ajierram; chi hãk'a narr k'llan hee chi t'ierrnaanpa t'Anaajim. Pari mag hãk'a nñmpta chi fariseonaanau, tag hamach culto hee dubpimaaugau hamach jär

wērpp'āju högk'awia, hamach k'augpiba haajeejim. ⁴³ Maagjeejieb tamał hamachdēu mag häk'a nəm hanəmjā tagam k'ɻənagjā k'augpimap'a narran, Hēwandumau k'ōsimjö haju k'āyau, sii məg dich k'apeen häba t'ɻənəm k'ɻənagta hamach hēugar k'aigba hiek'apimaaugau hajim.

Hamachdēu hisegtarr hiek higwiapai Hēwandumau deeu ham k'īir p'ɻərju

⁴⁴ Biek hāb hijējēbk'amua judionaan hich hiek hūr narr k'ɻənag Jesuu t'et magjim:

—Chi mə hiek häk'a simuan mə hiek happai häk'aba hīchab mə Haai hiekpata häk'a simgui hajim, hich hiek jaaupitarrta mua jaau chitaawai. ⁴⁵ Maagwai mə hoobarmuan hīchab hich chi mə pāitarrchata ya hoobarmjö simgui hajim, maar hich häba naawai. ⁴⁶ Məlta məg durr gaai t'um k'īchag heemjö jooba nəm k'ɻən hat'ee hōtdaujö bēejimgui hajim, maagwai chi mə hiekta häk'a nəm k'ɻən chan sii tag k'īchag hee hok'oo wēnərrəmjö k'aba hararag heeta wēnərrramk'iir. ⁴⁷ Pari har mə hiek hūr nəmja mə hipierra haba nəm k'ɻən chan, mə mag warrjä məg durr k'aibag wawaagta bēeba harr haawai, mua k'abam hajim ham k'aibag waupi jaauju. Məlta sii hōor peerda hawaagta bēejimgui hajim. ⁴⁸ Pari mag chi mə hisegnaa mua nem jaau chirəm hipierraajä k'aba nəm k'ɻənan, sii hamachdēupaita wir haig hamach k'aibag waupi jaaubarm, hamachdēu hisegtarr hiek'aupaita Hēwandumau hōor hi hagk'am hedjä deeu ham k'īir p'ɻərju haawai. ⁴⁹ Chi mə hiek hiseg nəm k'ɻənnaun k'ap'la haju haai nəmgui hajim, sii məch k'īrauta məch hiek'am haig hiek'aba chitəm. Mə Hayauta mə pāitarr haawai, hichdēuta mua hiek'amajüä jajawag maawai, hich hagpierrpaita jaau chitəmgu hajim. ⁵⁰ Mua məchdēujä k'ap'la chirəmgu hajim, chi mə Hayau nem jaaupäi sim hipierra haba nəm k'ɻənan hāgt'ar hōbērwiäjä hich mag hi däi hiiu wēnərraju. Magua, mua nem jaau chitəmən, məch Hayau məchig jaaupi jaautarrjöta jaau chitəmgu hajim.

Jesuu hich k'apeen bā hətarr

13 ¹ Ya p'iesta Pascua hanəm burru k'āai hābpai waaur siējim. Maagwai Jesuu k'ap'la siējim, ya hichdēu məg durr werplawi deeu hich Haai däi häba siēimaju hed pabaadēm. T'um məg jēb gaai maar hich dēnk'a durrarr k'ɻənan bələrjä chig haba jāsehne haajeejim. Maagjerr haawai ya hābmiecha hamau hi t'ōoju hed paawaijä hagt'a hichdēu maar k'ōsi sim k'ap'la hapijim. ² Hamau hi magju hed maar hi däi t'um häba t'ach k'ö naajim, ya k'eeuraa pamamua. Maagwain Judas Iscarioteen ya meperau pör meu t'λnaajim, Jesús hoomap'a haajem k'ɻənag hi par deeg. Chi Judas woun hāb Simón hanəm hiewaa hajim.

³ Jesuu k'ap'la siējim, hich Hayau hichigta nem t'um jaaunaa hāgt'armua hich pāitarr haawai deeu hi haar maju. ⁴ Mag k'ap'la siēr haawai t'ach k'ö hoo siēwi, p'iidəbaadēwi, hich k'ajūa hārəm hēernaa, jūrr toayaauta hāi jā

sīsijim. ⁵Magnaa t'ëp pör pömaam hee dö choonaa maar bä hlaadéjim. Mag hñnaa hichdëupai deeu mag toayaau wajap'a jaser jàluräimajim.

⁶Mag hñk'apäräigmamua ya Simón Pedro dën hñag habaawai chi Simón Pedroou hirig magjim:

—Señor, ¿puedo yo bá hñagá? hajim.

⁷Magbaawai Jesuu hirig, —Mua hñs päär däi mág chirlm pua pöd k'augba k'abahab; pari hñk'arta pua k'ap habajup hajim, jägwiata mua mág päär bá hñ chirají.

⁸Magbaawai chará warag Pedroou hirig, —Señor, plata yo k'ääi hñrpai siewai plräg chan mua mäch bá hñrpibamgui hajim.

Magbaawai jürr Jesuu chi Simón Pedroog, —Pua plräg plach bá hñrimap'a chirlm k'ai, magan ya tag pl yo däi nllrraju k'aba simgui hajim hirig.

⁹Magbaawaita Simón Pedroou hirig, —Señor, mag k'ai magan hoob yo bá happai hñm. Yo bájá hñnaa, yo juajá hñnaa yo pörpa súurbapäi hajim.

¹⁰Pari magbaawai Jesuu hirig, —Har ya wajap'a domerwia nñm k'ñln tag domerju higba naabahab, hñba bá happai hñju haai nñmgui hajim. Päär t'um k'abahab mamä ya päär wajap'a domer nñmjö t'är wajap'a naabahab; hñba hñbpaita päär hee domerbamjö t'är wajap k'aba simgui hajim.

¹¹Hirua mag maar hee hñb t'är wajap k'aba sim ha sierran, maach heem hñbmua himeraa wir haig hich plr deeju k'ap'a síerr haawaita mag sñejim.

¹²Mag Jesuu maar bá hñk'apäiwia, hñwaai hich k'ajúa júapäinaa deeu mes gaai jupchëjim. Mag jupchëwia marag, —Hñsin chadau mua päräg jaauk'imgui hajim, k'ant'eeta mua päär däi mág chirají. ¹³Chadcha päräu plräg Maestro hanaa Señor haajem; päräu mag nñm haig hagchata hiek'a nñmgui hajim.

¹⁴Mag yo päär Maestro hanaa päär Pörk'a chirlmuata päär bá mág hñbarpi, päräujá hagjö jürr chik'am chogk'a nñmjö hagdaujö dich k'apeen bá hñju haai naabahab hajim. ¹⁵Mág päär bá hñbarmua mua päräg ejemplota dee chirlmgui hajim, pärägjá mäch dënjo hamk'lir. ¹⁶Päädë k'tirjubat. Sii chik'am chogk'a nñm k'ñln chan hamach pörnaan k'ääi hñrpai k'aba, ni sii piyonnaank'a nñm k'ñlnjá hamach patronnaan k'ääi hñrpai k'aba haajemgui hajim. Hich hagjöta naabahab hajim maachjá. Yo päär Pörk'a chirlmuata pääch däi jägbarm hoowia hoob päächta pääch k'apeen k'ääjä hñrpai nñm ha k'tirjuwia, “Maar chan chik'am chogk'aju k'aba nñm” ha k'tirjumiet hajim. ¹⁷Päräu yo yo hiek hñrbarm; pärauta mua nem jaautarr k'tirjuna chadcha yo hipieraa mäch dënjo nem wau wénllrramn, päär honee wénllrrajugui hajim.

¹⁸'Mag päär honee wénllrraju ha chirlm chan, päär t'umaam k'ñln higwiata mag jauba chirlmgui hajim, hñb päär heem cha mächdëu jaau chirlmjö honee k'abaju haawai. Mua k'ap'a chirlmgui hajim, chadcha mächdëucha jär hauitarr k'ñln t'är. Pari hichiita Hëwandam hiek pää sim gaai “Yo däi hñbam mes gaai t'ach k'oojerraupaita hñsie yo k'aibag wauju” ha p'ä simjö, chadcha hich hag hee hñbërmk'lirta mua jäjä jär haujimgui hajim. ¹⁹Yo mua hag nawe päräg jaau chirlmgui hajim, maagwai ya heeupemjö magbaadeewajá päräg plata chadcha

hich Hēwandamaucha jʌr hauwia pāitarrau ha k'ap hamk'iir. ²⁰Hābmua mag wir haig mλ k'aibag waujup mamλ, hichiita pāran mua pāi chiramgui hajim. Magua k'ap'λ habat: Mua mλch hiek jaauumk'iir pāi chiramta hōraujā hāu pāar hiek hūrm k'ōsi hūrnanā hāk'a nλmλn magan mλchdēucha jaaubarmta hāk'abarmjö habarmgui hajim. Mag mλ hiek hūrm k'ōsi hūr nλm k'λlnaun magan hīchab hich mλ pāitarr hiekchata hūr nλmgui hajim hich Jesuu marag.

**Jesuu jaauwai Judaauta hi pλr deeju hajim
(Mt. 26:20-25; Mr. 14:17-21; Lc. 22:21-23)**

²¹Marag mag hiek'awia warag hichta gaai machaaga haadēmu,
—Chadcha mλ cha hiek'a chiram hiek'au pāar heem k'λlnaau hābmua wir haig himeraa sii chik'amnag mλ pλr deejugui hajim.

²²Pari hirua warre chi t'λrcha jauba harr haawai marau k'augba, sii jūrr chik'am k'īrta hagdaujö heerpag heerpag naajim. ²³Maagwai mλ hi bigaau hi dāi hāba t'ach k'ō hoo chirajim, mλlta hārcha hichdēu jāsene haajerr haawai. ²⁴Mag mλchta hi bigaau chirarr haawai Simón Pedroou mλrlag juaupai jaaujim, k'ai higwiata mag sī ha k'ap jēeumk'iir.

²⁵Magbaawai mua chi Jesús simλgaacha hīiudλnaa hirig, —Señor, mag pua jaau sim, ¿k'ai higwiata mag sīwi? ha chirajim.

²⁶Magbaawai hich Jesuu mλrlag, —Hoobá, pλrlag hoomk'iir mua pan homnaa hagλgcha deek'imgui hajim.

Magnaa chadcha pan k'ōreunaa, homnaa, Judaagta deejim, woun hāb Simón Iscariote hanλm hag hiewaag.

²⁷Mag Jesuu hichig pan homnaa hλabaawai hat'am bärre mepeer mag chi Judas pör hee dubtarra warag hλrpabaadējim. Magbaawai Jesuu hirig, —Pλchdēu wauju k'īrju simjö jöpai waubá hajim.

²⁸Pari mλ k'apeen dāi hāba t'ach k'ō narr k'λlnaau pöd k'augbajierram, jāgwiata hirig mag sīejim k'ai. ²⁹Hich chi Judaauta maar t'umaam k'λλn p'atk'on dijā wai nλrraajerr haawai maraun sīita hirig p'iesta hee nem higjuuta pér hawaan mamk'iir jaau simpii naajim; wa magbam k'ai, hap'λλm k'λλndamag k'āijā hag heem deepi jaau sim k'āijā hanaajim.

³⁰Mag hichig pan hλabapääiwai, hauwia, k'ōpλiwig, warre höbérbaadējim maar haigmua. Maagwai ya hedaar hajim.

Jesuu hiek hiiur jaautarr

³¹Mag ya Judas höbérbaadeewai Jesuu magjim marag:

—Hīsta ya chadcha mλch chi Hemk'ooi Hiewaa jua t'eeg chiram t'umaam k'λlnaau hoogpam. Maagwai jūrr mλ gaaimua Hēwandama hich jua t'eegjā hoopiegpamgui hajim. ³²Mλch chi Hemk'ooi Hiewaa Hēwandam jua t'eeg mλg hoopi chiramjö, hich Hēwandamaujā hīchab nau jöpcha mλ jua t'eeg hoopijugui hajim.

³³ Mag hiek'amamua hich t'ōoju higwia, 'Chaaina, mɬan sīi k'ūchpaita pāar dāi chirajugui hajim. MΛ petaawai parii pārau mΛ jl̄ju. Pari na mɬchdēu judionaan chi t'ierrnaan dak'iir hiek'a chirarrjö, mɬagwaiwe chan pāar mΛ chiraimam haar pōd barju k'aba naawai ³⁴pārag hiek hiiurta jaau rlak'im. Ma, mɬaugui hajim: Jūrr hagdaujö chik'am k'a k'ōsi habat. Mua jäg pāach k'ōsi wai chitamjö, pāraujā hagjöta pāach k'apeen k'a k'ōsi habat. ³⁵ Magta pārau chadcha hagdaujö chik'am k'a k'ōsi hamλn, t'umaam k'ɬlnau k'ap'la hajugui hajim, chadcha pāar mΛ k'apeenk'a nλm.

Jesuu jaauwai Pedroou bɬlrjā hi k'augbam haju jaautarr
(Mt. 26:31-35; Mr. 14:27-31; Lc. 22:31-34)

³⁶ Mag hi hiek'a höpinaa Simón Pedroou hirig, —Señor, ¿pλ jamag mamta mag sī? hajim.

Magbaawai hich Jesuu hirig, —Hīswe chan pōd pλ mΛ dāi mabam; pari hök'arta hich hagjö pλ mΛ hēudee majugui hajim Pedroog.

³⁷ Magbaawai deeu hich Pedrooupai hirig, —Señor, pari ik'an jāgwí hīswe pλ dāi pōd maju k'aba chirá? hajim. Pλ gaaimuan t'ōju hak'iinjā mɬan t'ōju chiramgui hajim.

³⁸ Magbaawai Jesuu hirig, —¿Chadcha mΛ gaaimua pua hλdlraa pλch t'ōopiju chiráwi? hajim. MΛ cha hiek'a chiram hiek'a nau hōrau pλchig jēeuwai hāt'ārr bieju nawe biek t'ārjup pua hamag bɬlrjā mΛ k'augba chitam hajugui hajim.

Jesús gaaimuapaita hōor hāgt'ar hōbérju haai nλm

14 ¹Maimua maach t'umaam k'ɬlnag, —Hoob jäg tag hök'iirjuunaa hatcha k'iirju nλλ hamiet hajim. MΛ chan chadcha tag pāar k'iir chitabaju; pari mua pāach rlavajeewai hoob Hēwandamaujā pāach hiseg sim hamiet. Magju k'āai mua pāachig jawaagpamta k'iir heyaa habat hajim. ²Magnaa, MΛ Haai sim durran di k'apan hōor joobaju pōoma t'λnλmgui hajim. Mag hōor joobaju pōm chuk'u hak'iin, mua pārag, “Mɬan pāar naaimamk'iir di k'iir k'augaagta pāar na mam” habak'amgui hajim. ³MΛ pāar na mamgui hajim; maimua ya nem t'um k'iir k'aug sisiewai hūwaai mΛ bēejugui hajim, pāar p'ē hawaan, mɬch chiram haig dāi hogdāba hich mag wēnlrramk'iir. ⁴Ya pārau k'ap'la nλmgui hajim, mΛ jamag ma, maimua mag mΛ chiraimam haarjā jāga barju.

⁵ Magbaawai maar heem hāb maar k'apeer Tomás haajerrau jūrr hirig, —Señor, marau k'augba nλmgui hajim, pλ jamagta ma; mag nλm, ejāga marau pλ haar barjujā k'ap'habarju? hajim.

⁶ Magbaawai hich Jesuu, —Mɬchpaita hāgt'ar maajem k'ād k'abahab hajim. MΛ gaaimuata chadam hiekjā pārau k'ap'la nλm. Mɬchdēuta mɬg jēb gaaiwe hōor Hēwandam dēnk'apiejem. Hāba mΛ gaaimuapaita hōran mΛ Haai haar barju haai nλmgui hajim. ⁷Magua, pārau ya mΛ k'ap'la nλm k'ai, magan hīchab mΛ Haaijā k'ap'la nλmgui hajim. Mag hi k'ap'la naab mamaλ,

nau hamau mλ t'ōobarm haigmua hatagta wajapcha hi k'ap'λ hajugui hajim, hi jāga sīerrá, mλ hoo nλm gaaimua hichchata hoo nλmjö naawai.

⁸ Magbaawai jūrr Felipeeu hich Jesuug, —Señor, magan marag maach daúachata pλch Haai hoopibá, mag hoobaawai marau k'ap'λ nλisijugui hajim, hi jāga sīerrá.

⁹ Magbaawaita Jesuu hirig, —Nawe pāar dāi mλ hich mag chitaajemta, chagt'a pārau mλ k'augbata nλwi? hajim. Chi mλ hoojemuau ya mλ Haaijā hoowia sīebahab. Mag nλmta ɔk'an hatchata warag mλch Haaipata pāachig hoopim k'ōchk'a nλma? hajim maach t'umaam k'λλnagta. ¹⁰ Magnaa chi Felipeeg, ɔPua hālk'abata sī hajim, mua mag mλ mλch Haai dāi chiraawai mλ Haaijā mλ dāi sim ha chirλm? Maguata mua nem jaau chitλm chan sīi mλch hipaita jaau chitλm k'abam. Mua nem wau chitλm jā mλchdēuta mag wau chitλm haju k'abam; hajapcharan hich mλ Haai mag mλ dāi sīejemuata waaujemgui hajim. ¹¹ Magnaa deeu maach t'umaam k'λλnag, Chadcharau keena; mλ chadcha mλch Haai dāi chirλm, maagwai hich mλ Haaijā mλ dāita simgui hajim. Mua mag jaau chirλm pārau hālk'amap'a nλm k'ai, sīi mua nem wau chirλm gaaimua k'āijā chadcha Hēwandum mλ dāi sim habat hajim. ¹² Pāadē mλ hiek hūrbat: Chadcha chi mλ hiekta hālk'a simuan mua nem wau chirλm jöwaunaa hag k'āai hālrlachajā waumajugui hajim, mλch Haai haar pawia mammuajā mua mλch juapá deeju haawai. ¹³ Pāar chadcha mλch dēnk'a naawai pārau pāachdēu nem k'ōsim t'um mλ Hayagta mλ hiek gaai t'λwiata jēeumλn, mua pāar dāi mag pāachdēu jēeu nλmjö hajugui hajim, mλchdēu pāar dāi mag chirλm gaaimua hich mλ Haaita chi jua t'ierriu ha k'ap hamk'iir. ¹⁴ Mag pāar chadcha mλ dēnk'a naawai pārau mλ Hayagta nem jēeu nλmλn, muajā chadcha jerrba mag pāachdēu jēeu nλmjö hajugui hajim pāar dāi.

Hēwandum Hak'aar pλiju jaautarr

¹⁵ Mag hiek'ak'agmamua hīchab marag, 'Pārau chadcha mλ daupii nλm k'ai, mua pāachig nem jaautarr t'um hipieraa habat hajim. ¹⁶ Pārau magmλn, mλch Haai haar paawai mua hirig pāar hat'ee dewam mλch jūrr pāipi jaaujugui hajim, pāar dāi hogdλba hich mag pāar k'īir jāsenk'a wai nλrramk'iir. Ma hich Hēwandum Hak'araugui hajim. ¹⁷ Magbaawai hirua hich Hak'aar pλiju. Pari ma, mλg jēb gaai sīi parhoobam k'λλnau pōd haubajugui hajim, hamau hi hoojā hoobanaa k'augjā k'augba naawai. Mag hamau hi k'augba nλm hee, hichdēun pārag hich k'augpinā chadam hiekjā k'ap'λ hapijugui hajim, hichta pāar t'āar hee sienaa mλg hatagjā hich mag pāar dāi sīerraju haawai.

¹⁸ Mag hiek'ak'agmamua, 'Wouchnaanjö chan mua pāar dau hap'λλ p'ērlabamgui hajim. Mawiajā mλlln hūwaai deeu pāar dāi chiraichéjegui hajim. ¹⁹ Nau mλigmua jöpcha pōm k'aba nλm hee, mλg jēb gaai mλ hiek hālk'aba nλm k'λλnau tag mλ hoobaju. Pari mag hamau mλ hooba hawiajā pāar dāin deeu maach hoojugui hajim. Mag deeu maach hoobaawaita pārau k'ap'λ hajugui hajim, pāachjā mλchjö hich mag hiiu wēnλrraju. ²⁰ Mag mλ hiiubarm

hedta chadcha mλ mλch Haai gaaita chirλm pārau wajapcha k'ap'λ nλisiju. Hich mag hedta hīchab pārau k'ap'λ nλisijugui hajim, pāachjā mλ dāi naawai mλchjā jūrr pāar dāi chitaju. ²¹ Chi mua nem jaautarr hūrnaa mλ hipierra simuan magan chadcha mλ daupii sim ha sim. Mag chi mλ daupii simλn, hīchab mλ Hayaujā hi daupii hajugui hajim. Mag mλ Hayau hi daupii habaawai mλchdēujā hi k'ōsinaa warag mλch k'īirjugchata k'ap hapijugui hajim.

²² Magbaawaita Judaau (chi Iscarioteeu k'aba mamaλ) hirig, —Señor, ējāga mag maragpaita pua rλch k'augpijuma hajim, rλch hiek hāk'aba nλm k'λλnagpa rλch k'augpiba?

²³ Magbaawai Jesuu hirig, —Chi mλ daupii simuata mλ hipierra nem wauju haawaima hajim; maagwai hiita mλ Hayaujā hīchab daupii habajup hajim. Mag maata mλ Hayaujā daupii wai sīewai maach numiita hi dāi hāba hi t'āar hee jooba wēnlrrajugui hajim. ²⁴ Mamaλ chi mλ hipierraata nem wauba sim chan mλ k'ōchk'aba haawaiugui hajim. Magnaa, Cha pārau mλ hiek'a chirλm hūr nλm chan mλch hiekpai k'aba, jāan mλch pāitarrau hiek jaaupitarr hiek'augui hajim. ²⁵ Pāar dāi hagt'a chirλwe ya mua pārag t'umaa jaaubarm. ²⁶ Pari mλ jūrr mλ Hayau hich Hak'aar pāar k'īir jāsenk'lamk'īir pλibaawai maguata jūrr pārag nem t'umaa jaaunaa mua pāachig jaaujerrjā deeu t'umaa pārag k'īir heyaa hapijugui hajim.

²⁷ Mag hiek'amamua, 'Mλchjā honee chiraawai mλch petaawai pāarjā mua honeenaa k'ōinaata p'ērlajugui hajim. Mag pāar honeenaa k'ōinaa nλisim chan sīi mλg jēb gayamjō k'ūchpai k'aba, hich mag nλisim hiek'au hajim. Mag mλ mam ha chirλm hūrwiaa hoob hōk'īirjuu hamiet, ni nem hōk'ōjā hamiet hajim marag. ²⁸ Pārau mλ hiek hūrjierramgui hajim, mλ mλch Haai haar mawia deeu pāach haig bēeju ha chirλm, pāar dāi chitaag. Pārau chadcha mλ k'ōsi nλm hak'iin, mag mλ mam ha chirλm hūrwiajā pāar honee naak'amgui hajim, mλch Haai mλch k'āaijā hārpai sim dāita chiraimaaawai mλch Haai dāi hāba mλchpata hōrau t'ō hiek'aju haawai. ²⁹ Hiswe hag nawe ya pārag jaaau chirλmgui hajim, heeupemjō chadcha mag mλch mawi deeu pierrwaijā mλchdēu pāachig jaaujerr k'īir heyanaa hag hiek gaaita warag hubλ hāk'ala nλisimk'īir.

³⁰ Mapeerta mag mλ k'āai hārpai sīewai k'abam, pari mλg jēb gaai hichta chi pōrk'a sierramua hich hōor pāliwia mλ rλr hawaan wēdurum haawai ya pōmcha pāar k'īir chitabajugui hajim. ³¹ Pari hichiita hich mag hādlraa mλch t'ōopijū haai chirλmgui hajim, mλch hiek hāk'ala nλm k'λλnau mua chadcha mλch Haai k'ōsi chitaawai hichdēu mλchig jaautarrpierrta wau chitλm k'ap hamk'īir.

Mag hiek'apλiwigia warag, —Maachta mλigmua wēttarraugui hajim.

Cristo gaaita k'aark'aju haai nλm

15 ¹ Mamaλ mag wēttarrau hatarrta warag hiyāl nλmuia magjim Jesuu, hichpai higwia:

—Mλlta chi uva k'arau, maagwai mλ Haai chi jīirjem hanaa chi jaarjemλugui hajim. ² Pāar sīi mλ k'āu nenergau. Wajapcharan pāran mλ Hayau k'ōsi simjō nem

wawaagta mλ dēnk'a nλmgui hajim. Pari mag mλ k'āu nenergk'a nλmta k'āu hāb k'āijā pōd jopba simλn, mλ Hayau warag t'λarpnaa barpāiju. Pari häuta chëwia jop simλn, warag wajap'ata hirua jar k'ēk'ér hajugui hajim, warag chëmk'īir. ³Pāran ya nemjūr harg hee nλmjöta nλmgui hajim, mua pāachig nem jaautarr t'um hipierraas hāk'a nλm gaaimua. ⁴Mag pāachta mλ k'āu nenergk'a naawai hoob mλ hogdλmiet hajim. Jāg chi k'āu chaar gaaimua t'λadλbaadeewai chi neer hich happai pōd chéba warag p'uajemjö, pāarjā hich hagjö mλ dāita k'apeer k'aba nλm chan, pōd Hēwandam hat'ee nem wajap'a waubamgui hajim. Magua mλ dāita hich jāg hogdλba nλsit hajim, mλch garmuajā jāg pāar hogdλba chitaajemjö.

⁵Mag hiek'amamua deeui hichdēu jaautarjö, 'Mλltä chi uva k'aar charaugui hajim, hich higwia. Maagwai pāar sii mλ k'āu nenergau. Chi mλ dāita hogdλba simλn chadcha Hēwandam hat'ee nem wajap'am pōoma waujogui hajim, mλch garmuajā hi hogdλba chiraawai. Mλ gaaimua k'abam chan bλlrljā pārau pōd nem wajap'am waubajogui hajim. ⁶Chi mλ dāi narr k'λlna hamach garmua mλ k'a hogdλ nλm k'λlnan warag uva k'āu bλlrljā chéba haajemjö hisegpāijugui hajim, mλ gaaita k'aar k'aba naawai. Magλm k'λlnan mλ Hayau hoowajā, chi k'āu t'λrrptarr p'uubaadeewai hörpāajemjöta nλmgui hajim, hi hat'ee nem wauba sii parta naawai.

⁷Pārau mλ k'a hogdλba mua pāachig jaautarr hipierraata wēnλrrλmλn, pāachdēu nem waupim k'ōsimta mλrλg jaaubat, magbaa mua waub k'aba waujogui hajim. ⁸Har pārau mλ Hayau nem waupim k'ōsi simjöta wajap'a nem waauwain pārau warag hi t'λrp'öota hapi nλmgui hajim. Pāach mag nλm gaaimua hōrau k'ap'λ haju, pāar chadcha mλ k'apeenk'a nλm. ⁹Hich jāg mλ Hayaujā mλch k'ōsi wai sīejemjö, muajā pāar k'ōsi chitλm. Hich jāg pāach nλmjöta nλsit hajim, mua hich jāg pāar k'ōsi chitaag. ¹⁰Hich jāg mλjā mλch Hayau jaautarr hipierraas chitλm gaaimua mλ Hayau mλch k'ōsi wai sīejemjö, pāraujā mua pāachig jaautarr hipierraata wēnλrrλmλn, pārau k'ap'λ hajugui hajim, chadcha mua pāach k'ōsi chirλm.

¹¹Mua pārag mag hiek'a chirλmλn, mλch honee chirλmjö pāachjā warag wajapcha honee hamk'īraugui hajim. Pāar mag mλjöta honee nλmλn magan mλg heegarm honeg k'aba, honeg chaarta wai nλisim. ¹²Mua pārag jaau pλa chirλmλn, mλchdēujā hich jāg pāar daupii chirλmjö pāach heepajā jūr

(Jn 15.5)

hagdaujö chik'amnaan daupii habat ha chiramtaugui hajim. ¹³ Maadëu dich k'apeen hat'ee nem waauwai hamag k'ap'l hapiejem, chadcha maadëu ham k'osi nám; pari mag nem wau nám k'ääi hârpai simän, ham kõitjä hâdaraa dich t'öopi chiramta chadcha ham daupii chiram hanamtaugui hajim. ¹⁴ Pârau mua nem jaau chiramta hipierraam hamän, magan päärtä mä k'apeenaugui hajim.

¹⁵ 'Sii chik'am chogk'a nám k'ällnau chan hamach patronnaanau nem wau námjä k'augba haajeewai ya mua tag pääar sii mäch chognaan gaai t'ärbam. Mag t'ärju k'ääi sii mua mäch k'apeen hata t'ärjugui hajim, ya mäch Hayau jaaupitarrijä t'umaa meerba päärag jaau wai chiraawai. ¹⁶ Warrijä pârau pääch garmuata pääch Pörk'amk'iir mä jär hauba mäch garmuata pääar jär hautarr haawai, mua pääar pääi chiramgui hajim, wëtwia hõrag mä hiek haaidä jaaumamua hõor mäch higar paa haumamk'iir. Pârau magmän, magan mä hiek gaai t'awiä mä Hayag nem jëeuwaijä t'um hirua deeb k'aba deejugui hajim. ¹⁷ Deeu mua päärag, hagdaujö jürr dich k'apeen daupii habat ha chiramgui hajim.

Jesús higar nám k'älln hoomap'a haju

¹⁸ 'Har mä hiek hæk'ab nám k'ällnau pääch hoomap'a haawai k'iir heyaa habat hajim: pääar hoomap'a haju nawe mällta hamau nacha hoomap'a hajierram.

¹⁹ Pâraujä ham dënjo mä hiek hæk'aba nám hak'iin, hamau pääar daupii hak'am, hamach higar nám k'älln däi haajemjö. Pari pääar ham heemua mua mäch hat'ee jär hautarr haawai hamau pääar hoomap'a námgui hajim, ya pääar hamach däi k'aba naawai. ²⁰ ¿Chaig mua jaau chirarr pârau k'iir heyaa k'aba ná? Sii chik'am chogk'a nám k'älln hamach patronnaan k'ääi hârpai k'aba haajem. Magua, hamau mä däi k'aigba haajerr haawai pääarjä hich hagjö hamau k'aibag waujugui hajim. Maagwai hich jäg mua jaau chitäm hiek hääur k'ällnau hæk'atarr haawai pääar hiekjä hagjö hamau hæk'ajgui hajim. ²¹ Hamau mag hamachdëu ham haig pääar k'aibag wauju ha chiramän, pääch mä däi k'apeerk'a nám gaaimuata pääar däi hamau magju. Pari mag námän, mä pääitarr Hëwandam hamachdëu k'augbam gaaimuata pääar däi hamau magjugui hajim marag.

²² 'Mä bëebanaa mua hamag bâlrjä mällta Hëwandam Hiewaau hanaa ham peerdä haujujä jaauchëbamuan, hamachdëu mä hisegtarr gaaimua Hëwandam däi ham hiekk'ör chuk'u naak'amgui hajim. Pari mua hamag mäch meerba jaautarrta hamau mä hisegtarr haawai häämuajä k'augba haawaita mä hiek hæk'abajim haju k'aba simgui hajim. ²³ Pari hamau k'augba námgui hajim, mä hoomap'a nám haig hichab hich mä Haaipata hamachdëu hoomap'a nám. ²⁴ Hôrau hag na wauba haajem nempa mua ham dak'iir waujimgui hajim, magäm gaaimua k'äijä hæk'amk'iir. Mua mag wauba harr hak'iin, hamachdëu mä hisegtarr gaaimua chadcha ham Hëwandam däi hiekk'ör chuk'u naak'am. Pari ya hamach daúacha mag hootarrjä hæk'abanaa warag mä hoomap nám haig, hich chi mä pääitarrpata hoomap'a námgui hajim. ²⁵ Pari juaujö hamau mag námän, hamachdëu wajap'a hâlruk'aajem

hiek gaai p'ā simjö, “B  lrj   hiekk'  r chuk'  m paarta m   hoomap hajurau” ha simj  , chadcha hich hag hee h  b  rmk'  rau ha jaaumajim hich Jesuu marag.

26-27 Pari h  rau mag p  ar hoomap'a n  m hee, m  chd  u jaau chirarrj  , m  ch hiparmua m  ch Hayag hich Hak'  ar p  ipi jaaujugui hajim, p  ar k'  ir j  senk'  amk'  ir. Mag pierrwain chadau hichta m   destigk'  ajugui hajim, hichd  uta p  rau h  rag chadam hiek jaaupimamua h  chab m  j   j  ga chit   ha k'  augpimaju haawai. Pari wajapcharan p  achj   m   destignaanaugui hajim, mua warrcha m  ch Haai hiek jaaubaaderr haigmua p  achta m   d  i hogd  ba w  n  rraawai.

16 ¹Mua p  rag hag nawe mag h  rau p  ar hoomap'a haju ha chir  ml  , ya p  ach d  i chadcha magp'  baadeewaij   mua p  achig jaaujerrta k'  ir heyanaa warag hub   n  isimk'  rau hajim. ² Ya hamauta p  ar d  i magp'  baad  ml  , p  aran hamau hamach heemua j  r w  rpp  liwia hamach culto waaujem heej   tag dubpibajugui hajim. Mamag n  l   hawia juauchaj   p  ar k'  echmaju. Mag p  ar k'  ech n  m k'  llnau hamachd  upain H  wandamau p  ar d  i magpi s  iewaita mag n  m hajurau. ³ Mag hamau p  ar dau haug wau n  ml  n, hagt'a b  lrj   m   Haai k'  augba ni m  j   k'  augba haawaiu. ⁴ Ya mua p  rag hag nawe mag jaau chir  ml  , ya chadcha p  ach mag ham jua hee dau hap'  l   haadeewaij   mua p  achig hamau p  ach d  i magju ha jaaujerr k'  ap hamk'  raugui hajim.

J  ga haich  ju H  wandam Hak'  ar h  or t  ar hee s  iecheewai

'Mag m  ch gaaimua p  ar dau hap'  l   hajuj   warrcha m  ch k'  apeenk'a hawaag p  ar t  rk'a haauwaiwe mua chadcha p  rag jaaubajimgui hajim, hagt'a p  ar d  i hamau magju waj   narr haawai; mag n  m d  i h  chab m  chcha p  ar d  i chitaawai. ⁵ Pari hi  s ya m  ch chirarr haar m  ch p  aitarr d  i h  ba chiraan mam haawai warre p  rag jaau chir  ml   hajim. Pari mag m  m mam ha chir  m h  rwiahoneenaa ni h  b  muaj  , “J  gata s   mag pa s  iemaju durrij  ?” haba, ⁶s  iita warag h  k'  irjuu n  m, p  ach happai hap'  baadeewai p  ach dau hap'  l   haju k'  irjuwia. ⁷ Pari mag m  l   maju ha chir  ml  , chadcha p  ach wajapcha hamk'  raugui hajim. M  l   maba hak'iin, H  wandam Hak'  ar mag p  ar k'  ir j  senk'  ajuj   b  ebaju. Magarrau m  l   petaawain chadau m  chd  uchata m  ch j  urr mag p  ar k'  ir j  senk'  ajuj   p  ijugui hajim. ⁸ Mag hichcha pierrwain chadau hichd  uta wajap'a h  rag k'  ap'   hapiijugui hajim, k'  an gaaimuata H  wandam d  i mag hiekk'  r paraa n  l  , k'  an hag   H  wandam dau na hagpierra nem wau n  m, maimua j  ga hich H  wandamauj   hichd  u k'  ap haju hich hiek h  k'  aba n  m k'  lln d  i. ⁹ Hichd  uta hamag k'  aug haupijugui hajim, hamachd  u m  l   hiek h  k'  aba n  m gaaimua mag H  wandam d  i hiekk'  r paraa n  m. ¹⁰ Hichd  uta hamag k'  irjupi haujugui hajim, chadcha m  chj   hagierra H  wandam dau na nem wau chitarr gaaimua h  w  ai m  ch Haai haar chiraimam. Mag m  m mam pabaadeewai p  rau tag m  l   hoobamgui hajim. ¹¹ Maigt   hich hag H  wandam Hak'  araupai h  chab mag d  s  t m  g durr gaai chi p  rk'a sierr  mj   hich higar n  m k'  lln d  i H  wandamau hich garmua ya p  odb  p  l  mj   k'  ap'   hapiijugui hajim.

¹² Mag jajawagmamua, 'Hagt'a pārag hiek jaauju pöoma wai chirʌmgui hajim, pari mɻlgwaiwe par pārag jaauk'iinjā pöd pārau k'augbaju. ¹³ Hich Hēwandam Hak'aarcha pierrwain chadau, hichdēuta mag chadam hiekjā k'ap hapiejeeawai, Hēwandamau pāachig jaaumam t'umaa pārau k'ap'la hajugui hajim. Mag hirua jaaumamjā chadam hiek'augui hajim, hirua sii hich k'iraupaita nem jaauba chi Hayau hichig jaaumamta jūrr pārag jaaumaawai. Mag siewai mɻg hatag nem höbēberg majujā pārag k'ap'la hapijugui hajim, hichdēupai. ¹⁴ Hiruata mɻ jaauju haai chirʌm haawai hichdēuta mua jaaujerr hiekjā mɻchdēu jaaujerrjō hūwaai pārag k'ir heyaa hapinaa wajapcha k'ap hapiju. Mag sim haig chan hichta t'ō hiek'apiba, mɻlta hirua pārag t'ō hiek'api simgui hajim. ¹⁵ Wajapcharan mag mua jaaujerr hiek k'ap'la hapi sim haiguin, mɻ Haai hiekpata hīchab k'ap'la hapi simgui hajim, mɻchdēujā hi hiekta jaaujerr haawai.

Hök'iirjug harrta jūrr honegag paju

¹⁶ Maimua marag, 'Nau mɻgtarr k'ur nɻlpai hawia, tag pārau mɻ hoobajugui hajim. Pari hagtarr k'ur nɻlpai hawia deeu maach hoojugui hajim.

¹⁷ Hirua magbaawai maar k'apeen häaur k'ɻlnau hamach wir haigpai, —Keena, ɭk'an haawaiuma haajeejim, mag nau nɻlpai hawia tag maadēu hi hoobam hanɻm; pari mag simta, wa hag k'ur nɻlpai hawia deeu maach hooju hanɻm? Magnaa hi hiek mag hich Haai haar maju haawaita mag hi hoobam haajem, ¹⁸ ɭk'an haawai k'ai mag nau nɻlpai hawia haawai? Mua chan pöd k'augbamgui haajeejim jūrram k'ɻlnau.

¹⁹ Pari maar k'apeenau hamach heepai mamagk'amua hichig jēeum hig nɻmjā hich Jesuu k'ap'la sierr haawai hich garmuata jūrr marag magjim:

—Chadcha mua pārag, nau mɻgtarr k'ur nɻlpai hawia pārau tag mɻ hoobam, pari hag k'ur nɻlpai hawia deeu maach hooju ha chirʌmgui hajim. ɭMua mag hiek'atarr higwiata pāar mag k'augbabamk'arrá? ²⁰ Mua mɻ jaau chirʌwe chan pārau pöd k'aug hauba nɻm, pari ya chadcha pāach dak'iir magbaadeewaita mɻ hiek häk'aba nɻm k'ɻln honee t'ɻnɻm daar, pāar mɻ hat'ee hicharaucha biewia hök'iirjuu hajugui hajim. Mag pāar hök'iirjug pöoma hajup mamɻ, ya deeu pāach daúacha mɻ hoop'öbaadeewai jūrr pāar honeeta hap'öbaadējugui hajim. ²¹ Pārau k'ap'la nɻmgui hajim, hll̄i chaai hawaagpaawai bi machgau honee k'aba haadeejem; pari mag t'ɻnɻl hawia ya chi chaaidam hat'aawai, tag gaai machag t'anarrjā k'iirjuba, jūrr honeeta haadeejem. ²² Hich jāg hll̄i chaai machgau noobaadeejemjō, pāarjā nau nɻlpai hawia hagjō dau nowaa hap'öbaadēbjup, pari mag nɻm deeu maach hoobaawai hūwaai pāar t'āar honee hap'öbaadējugui hajim. Mag pāar honee hap'öbaadēm chan häbmujā tag pāar hök'iirjuu hapibajugui ha jaaumajim marag hich Jesuupai.

²³⁻²⁴ 'Ya mag hed paawai, cha mua jaau chirʌm pārau k'ap'la naaju haawai, tag h̄isimjō mɻrl̄g jēeue habajugui hajim. Pāar mɻ dēnk'a naawai mɻ Hayag nem jēeu nɻm t'um hirua pārag deejugui hajim. Pari mag mɻ dēnk'a nɻm hawiajā hagt'a pārau b̄l̄rjā mɻ Hayag mɻ hiek gaai

t'awia nem jéeuba nəm. Magta jéeubat hajim, pāachdēu nem jēeu nəm deebaawai wajapcha honee haag.

Jesuuta mág durr gayam juu t'eeg t'um pödbapläim

²⁵ H̄isin mua sii pārag dawaacha k'aba, bigawaapaita jaau chiramjö chiramgui hajim, k'augpimap'amjö. Pari jäg nəl hawia ya hag hed pabaadeewai tag jäg jaauba, warre dawaata pārag məch Haai higwia jaaumajugui hajim. ²⁶⁻²⁷ Mag hed paawai ya tag pāar kōit mua məch Hayag hich jäg jēeu chitaju k'aba chiramgui hajim. Magju k'ääi pāachdēuchata warre mə hiek gaai t'awia hirig jēeuju haai nəlisijugui hajim, hichdēujä pāar k'ösi siewai. Hirua mag pāar k'ösi simən, chadcha mə hi haarmua bëetarr pārau k'ap'l naa mə k'ösi naawaiugui hajim. ²⁸ Məlln chadcha məch Haai haar hi däi hāba chirawiata mág durr gaai bëejim. Magtarr haawai mág durr plawia hūwaai məch Haai haar maagpamgui hajim.

²⁹ Magbaawaita marau, —H̄isin chadau pua warre dawaata jaauabma hanaajim hirig, jäg sii k'augpimap'amjö bigawaapai k'aba. ³⁰ Ya h̄isin chad marau k'ap'l nəmgui hanaajim, pua chadchata nem t'um k'ap'l sim. Maguata bllrjä plachig jēeubamjä pua maar k'ürgjug k'ap'l jaaubapläim. Maguata marau k'ap'l nəmgui hajim, plach chadcha H̄ewandam sim haarmuachata bëejim.

³¹ Magbaawaita hich Jesuu magjim marag:

—Hista pārau mag k'ap'l nəm hanaabma, ³² pari magtarrau hoo chirak'imgui hajim. Ya pāar jierraugwia məch happai barplaju hora paagpam. Mag pārau məch happai mə barplawiajä məch hap k'aba chiramgui hajim, mə Haai mə däi siewai. ³³ Hoob k'ürgjumiet, mua hag nawe t'um pārag mag jaau chiramən, pāach warag mə dën'k'a wēnlrram gaaimua honee hamk'üraugui hajim. Mäig heegar nəweran pāar chadcha dau hap'lən wēnlrraju; pari k'ürdam honee habat hajim; mua məch garmuata mág durr gayam juu t'eeg t'um pödpäiwia pāar heeg hoo wai chitajugui hajim.

Jesuu hich k'apeen kōit H̄ewandamag jēeutarr

17

¹ Maimua mag jaau dichwia hāgt'aag heirpanaa hich Hayag magjim:

“Tata, ya hag hora pabaadém. Mág plach hipieraa chiram gaaimua chadcha plach Hiewaaak'a chiram hōrag k'ap'l hapibá hajim, magbaawai muajä hīchab plachta hamag t'ö hiek'apieg. ² Mä plach Hiewaa haawai plachdēuta mərlag mág durr gaai t'umaam k'əln k'ääijä hiek t'eeg hārpai hapinaa, plachdēu məch hiek hāk'apimam k'əlnjä hīchab məch däi hich mag wēnlrraju haai hapieg hāu pua mərlag plach juu t'eegjä deejimgui hajim. ³ Mag ham hich mag mə däi wēnlrragan, hamau pajä k'ap'l naa mäjä k'ap'l haju haai nəmgui hajim: hāba plalta H̄ewandam charau, maagwai mə Jesucristo, plachdēu plaitarr.

⁴ Pua məchig p'lidag deetarr t'um mág jēb gaai waubarmua mua hōrag k'ap'l hapibarmgui hajim, plalta chadcha H̄ewandam chi juu t'ierriu. ⁵ Nau məgtarr k'ur deeu mə plach haar pabaimaawai, warr mág durr hompaaju

nawe mächta pach däi hāba nem hiek t'eeg chi Pörk'a chirarrjö, hūwaai märlag hagjö hiek t'eeg hapinaa chi Pörk'apibá ha jéeumajim hich köitpai.

⁶ Maimua jürr maar kōit hich mag Hēwandamag jéeumamua magjim: 'Sii mäg durr gaai parhooba t'lñnlm k'lñln heemua pachdëucha jal hauwia pach hiek hāk'api hautarr k'lñnagan ya mua jaaujimgui hajim, pñ jäga sierrá. Warrgarwe pach dënök'a hauju harr k'lñln haawai pua märlag deejimgui hajim, mñ däi mäg hogdaba wénlrramk'iir. Pua märlag hamag jaaupitarr mua jaauwi, hāk'awi, hīsin häu pachdëu k'ösimjöta wénlrramgui hajim, maar higwia. ⁷ Ya hīsin hamau k'ap'ñ nñmgui hajim, nem t'um mua waunaa jaaujerr pachdëu mächig jaauampierr mua wau chitarr. ⁸ Pua jaaupitarr hiek ya mua hamag jaaujim; mag jaaubaawai hamachdëujä hāk'am k'ösi hāk'ajierramgui hajim. Magnaa hich Hayag maar kōit hiek'ämamua, Ya hamau hāk'a nñmgui hajim, chadcha pñ haarmuata mñ bëejim, pachdëu mñ räiwia.

⁹ Mag hiek'ak'agmamua warag, 'Tata, mäg mäch däi durrum k'lñln kōitta muan pñræg jéeu chiramgui hajim. Mua chan sii mäg durr gaai sii mäch hiekjä hāk'aba nñlm k'lñln kōit jéeuuba, pachdëu märlag deewia pach hiek hāk'api hautarr k'lñln kōitta jéeu chiramgui hajim, hamjä hichab pñ dënök'a durraawai. ¹⁰ Pua k'ap'ñ chiramgui hajim, mñ hoor t'um pñ dënök'a t'lñnlm; maagwai t'um pñ hoor'ñ t'lñnlm k'lñlnjä mñ dënök'a t'lñnlm. Maguata hamau pua k'ösimjö wénlrram gaaimua, pñ t'ö hiek'ämam däi mñjä hõrau wajap'a t'ö hiek'aajemgui hajim.

¹¹ Magnaa, 'Tata, mñ chan tag mäg durr gaai chitabajugui hajim, deeu pñ däi hāba chiraag hūwaai pñ haar maagpaawai. Pari mñ k'apeen chan wëtba, hich mñig heegar nñsijugui hajim, maar higwia. Maagwai pñrægta ham kōit mua jéeu chiramgui hajim, pachpaita t'umaam k'lñlnau hee haju haai naawai. Pach hiek'au pua ham chig hapiba, pachdëu märlag deetarr juu t'leegau ham t'laa wai chirsí hajim, hich jäg maach numijä hö hāba nñmjö hamjä hich mag hö hāba wénlrramk'iir. ¹² Mäg jëb gaai mächta ham k'a hogdaba chitaawain pua märlag juu t'leeg deetarrau mua ham chig hapiba t'laa wai chitajimgui hajim, magamk'iirta pua hamag mñ hiek hāk'apitarr haawai. Mag ham t'laa wai chitaawai hābjä hok'ooba, hāba ya hag nawe chi hok'oom harr happaita hok'oobarmgui hajim. Dau hāb jägbarmñ, jääan pach hiek p'ä sim gaai jaau simjö hich jägju harr haawai hajimgui hajim, Judas higwia.

¹³ Mag hich Hayag jéeumamua, 'Tata, mñ hūwaai deeu pñ haar mam, pari mua mag ham kōit jéeu chiramgui hajim, hamach dak'iircha. Mñig hagt'a ham däi heegar chirawe mag jéeu chiramgui hajim, hamach jāglucha hür naawai mäch honee chiramjö hichab hamjä honee nñsikm'iir. ¹⁴ Pua hamag pach hiek jaaupitarr ya mua hamag jaauwia hāk'atarr haawai ya ham maach dënëugui hajim. Mag gaaimua pñ hiek hāk'aba nñlm k'lñlnau jürr ham k'a k'öchk'aba wai nñmgui hajim, tag hamach higar k'aba naawai. ¹⁵ Mua chan pñræg, mäg durr gaaimua warre ham chawag p'ë hat'aad haba, muan sñita pñræg, ham t'laabá ha chiramgui hajim, dösätau ham k'ügurwia hamachdëu hāk'atarr hiekta deeu hisegam hugua. ¹⁶ Tata, pua k'ap'ñ simgui hajim, mñ mñig heegarm k'aba

chirlm. Magua mλ k'apeenjā ya sii mλig heegar parhoobam k'λλnjō k'aba t'λnlm, ham mλ dλita wēnlrraawai. ¹⁷Magua mua pλrlgta ham kōit jēeu chirlmgui hajim, pλch hiek jaau pλm p'itag gaaita ham p'ē wai chitamk'iir. Magnaa, Tata, häba pλch hiekta chadam hiek'augui hajim. ¹⁸Hich jāg pλch hiekta mλg durr gayam k'λλnag jaaumk'iir pλchdēu mλ pλitarrijō, hich hagjō pλch hiek häk'aba t'λnlm k'λλnag hich hag hiek jaaumk'iirta muajā jūrr ham pλi chirlmgui hajim. ¹⁹Machdēu mag pλrlg pλch hiek jaau pλm p'itag gaaita ham p'ē wai chitapi chirlmλn, mλg pλ hipierraai ham kōit hλdlraa mλch t'ōopi chirlm gaaimuata magpi chirlmgui hajim, magbaawai hamaujā mλchdēu hamag jaaupi chirlmjō chadcha pλ hiekta jaau wēnlrramk'iir.

²⁰Tata, mua mλg pλrlg jēeu chirlm chan sii cha mλch dλi wēnlrram k'λλn kōitpai k'aba, mλg hatag hamau jaau wētum hūrwia mλch hiek häk'aju k'λλn kōitpata pλrlg jēeu chirlmgui hajim. ²¹Tata, jāg maach numijā hō häba naajemjō, hich hagjō hīchab hamjā maach dλi hō häbata p'ē wai chitapim k'ōsi chirlmgui hajim. Mag hamλn magan bigaaum k'λλnaujā mag hoowia k'ap'l haju, puata mλ pāijim. ²²Pλchdēu mλ pλiwig mau heegar chirlmjā hagt'a pλch dλi häba hägt'ar chirlmjō hapitarrjō, ya hamjā mua mλch dλi hōor häbpaimjōta p'ē wai chirlmgui hajim, maachjō hō häba hich mag naamk'iir. ²³Magua, mλ ham dλi chirlm haig, pλjā mλ dλi sim, mag pλmuua maach t'um hō häba naag. Maagwai pλ hiek häk'aba pλm k'λλnaujā k'ap'l haju, puata chadcha mλ pāijim. Mag gaaimua hīchab k'ap'l hajugui hajim, hich jāg pλchdēu mλ k'ōsi simjō hamjā pua k'ōsi chirlm.

²⁴Magnaa deeu hūwaai, 'Tata, mua k'ap'l chirlmgui hajim, mλ hūwaai pλ haar chiraimaawai hich jāg warr mλg jēb hompaaju nawe pua chadcha mλ k'ōsi pλch dλi häba chi jua t'ierrk'a wai chirarrjō deeu pua mλrlg hich hag jua t'eeg deeju. Pari mag pλ haar chiraimaawai mλch k'apeenjā hīchab mλch chirlm haigta mλch dλi p'ē wai chitam k'ōsi chirlmgui hajim, mag jua t'eeg pua deeu mλrlg deebarm hamag hoomk'iir. ²⁵Tata, puata t'umaam k'λλn dλi chadcha nem hagcha waaujeewai pλrlgta jēeu chirlmgui hajim. Har pλ hiek häk'aba pλm k'λλnau chan pλ k'augba pλm, mag hamachdēu häk'aba pλm gaaimua. Pari hōor pōm sii pλ k'augba t'λnlm daar, muan pλ k'ap'l chirlm; maagwai cha mλ dλi durrum k'λλnaujā puata mλ pāitarr k'ap'l pλmguai hajim hīchab. ²⁶Ya mua hamag jaaujim, pλ jāga sierrā. Pari hichiita warag mua hamag hich jāg jaau chitajugui hajim, hich jāg pλchdēu mλ daupii wai simjō hamaujā jūrr hagdaujō hamach k'apeen k'a k'ōsi hamk'iir. Hamag magamk'iran, mλchta ham dλi chitajugui" ha hiek'amajim hich Hayag maar kōit.

Jesús pλr harrtarr

(Mt. 26:47-56; Mr. 14:43-50; Lc. 22:47-53)

18

¹Mag maar kōit Hēwandamag jēeu sii hawi haigmua hērēubaadeeu hag hatag dösīgdam Cedrón hanλmλg maar p'ē harrjim. Maimua t'oom

higar dərbagk'a dichwia maig nemjíirdö sīerr hee maar hat'aadéjim. ²Mag maar naaimatarr haig hich Judaaujā k'ap'ʌ sīejim, hag nawejā maach t'um hich Jesús däi häba maig naaimapp'ʌ haajerr haawai. Hich mag Judaauta Jesús himeraa par deeju hajiebma. ³Mag maig Jesús däi maar nəm hichdëu k'ap'ʌ sīerr haawai sīi warre soldaaun eshaar k'ijiir sīsidəm däi guardianaan Haai hi jēeujem di t'lajerr k'lənprata hich däi Jesús haig p'ebëejim. Mak'ʌn, p'adnaan chi pörernaanau fariseonaan däimua pätarr k'lən hajim. Mag bée t'lənləm, sīi juu parjā k'aba, lamparapa p'up'up bée t'lənləm däi pa juu panhap'ata bée t'lənajim. ⁴Pari mag bëewia hamau hich däi magchëju hich Jesuu k'ap'ʌ sīerrjā, warag ham k'iiр'ee mawia hamag, —đPäär k'aita jar wënərrä? ha jēeujim hamag.

⁵Magbaawai hamachdëu, —Maran Jesús Nazaretpierra ja r nəmgui hajim. Hichig magbaawai, —Mʌ k'abahab hajim hich Jesuu.

⁶Pari hamachig Jesuu mag “mʌ k'abahab” habaawai, waa hewag k'ləjēu jēk'at t'ūpl'āau haimajieram. ⁷Magbaawai deeu hich Jesús garmua hamag, —¿Ma päär k'aita jar wënərrämma? hajim.

Magbaawai deeu hamachdëu, —Maran Jesús Nazaretpierra ja r wënərrämmgui hajim.

⁸Magbaawaita hich Jesuu hūwaai, —Mua k'abá, pārag mʌ haruugui ha chirəm; pārau məlta ja r nəm k'ai, hidëu mʌ k'apeen wëtpibat hajim.

⁹Jesuu mag “Hidëu mʌ k'apeen wëtpibat” hatarran, hag nawe hichdëu maar higwia, “Tata, pachdëu mʌ hiek häk'apitarr k'lən chan häbjā hok'ooba habarm” hatarr haawai hajim, maar heem k'lən häbjā chig ham hugua. ¹⁰Mag nəm hee, Simón Pedroou eshaar wai sīerr haawai sərr ha jēu hat'awi, t'ubaraau, waa p'adnaan pör chog Malco ha t'är sīerr kachta juachaar garm warre hoort'ubapäijim. ¹¹Magbaawai hich Jesuu Pedroog, —Pʌch eshaar deeu hich deg p'ī sīubá, hoob mʌ kōit jāgam hajim. ¿Pua k'iiрjuawai mʌ Hayau mərlag mag dau hap'ʌ hapi sim hisegwi mua hi hichaaur haju haai chirá? Mua pöd magju k'aba chirəm, hichiita ham juu hee hap'ʌ haju haai chirəmgui hajim.

Jesús Anás haar warrtarr

(Mt. 26:57-58; Mr. 14:53-54; Lc. 22:54)

¹²Mag, warag chi soldaaunau hamach pör däimua tagam k'lən hagjö judionaan chi t'ierrnaan bëetarr k'lən däimua pərp'öbaadëwi hewag hich bʌlr harrjiieram. ¹³Magnaa nacha Caifás chaijöoi Anás hanəm di haarta warrtierram, maagwai chi Anasta p'adnaan pör harr haawai. ¹⁴Hich mag Caifás hanəmuua hajim, hag nawe hich k'apeen judionaanag, “Maach t'umaam k'lənta dau hap'ʌ haju k'āai, woun häbpaita maach t'umaam k'lən kōit t'ōopiju haai simgui” ha hiek'atarr, Jesús higwia.

Pedroou “Jesús k'augba chitam” ha hiek'atarr

(Mt. 26:69-70; Mr. 14:66-68; Lc. 22:55-57)

15 Mag Anás haar hamau hi hat'aadeewaijā Simón Pedro däi maach numpaimuata warp'aapaimua hi hoopärlig majim. Mlchin chi p'adnaan pöröujā k'ap'l haajerr haawai mag chi p'adnaan pör haar Jesú s wai dubp'öbaadeewaijā mlchin hierr nem póm wëu wëjöm heejā däi dubjim. **16** Pari maagwai Pedro pöd dubba, daaugajärpai sīsijim. Magbaawai mua deeu dawag bëewi chi hllí mag puertdi t'la sìerr däi hiek'abaawai hñu Pedrojā dubpijim. **17** Mag hi dubpinaa hirig, —¿Pajā har woun hierr wai nám däi wënlrraajem k'lan heem k'abá? hajim chi hllirau.

Magbaawai Pedroou hirig, —Hñññ, mñ chan ham heem k'abam, mua hi k'augba chitamgui hajim.

18 Maagwai hñor jïchk'ap'l t'lnarr haawai maiguim k'lan chi p'adnaan ham chognaanau mag chi Haai hi jëeujem di t'ajerr k'lan däimua di hñjärr hñt hörwia hagag hñt k'aa naajim. Maig hich Pedrojā däi ham haig hñt k'ak'ääi k'ajim.

P'adnaan pöröu Jesuug jëeumatarr

(Mt. 26:59-66; Mr. 14:55-64; Lc. 22:66-71)

19 Mag chi Jesú s hich haar wai barbaimaawai chi p'adnaan pör Anás hanamua hirig maar hi däi wënlrraajem k'lanjä jëeunaa hirua marag jaaujemjä jëeumajim haajem, k'anta marag jaaujë ha k'ap haag. Maagwai mñ Pedro däi daaugajär di hñjärr chirajim.

20 Magbaawai Jesuu hirig, —Mñññ t'umaam k'lan dak'iirta nem jaau chitaajemgui hajim hanam: judionaan Hñwandam hiek hñraag hñba biirdlajem deg, maimua Haai hi jëeujem deg t'umaam k'lan hñba biirdlajem heejä hagjö. Maagjeewai mñ bñlrjä nem meraa jaautarr chuk'u chitamgui hajim hanam. **21** Magnaa, ¿K'ant'ee pua mñrlgta jëeu sñ? Hamauta jaauju haai naabá hajim hanam, k'anta mua hamag jaaujeejñ. Hamau meraa k'aba nñmgu hajim hanam, mua hamachig jaaujerr.

22 Pari Jesuu mag hiek'abaawai Haai hi jëeujem di t'ajem heem hñbmua hi k'iidadcha juajäau p'ot ha sñunaa, —K'iujä hñrbanaa magta haajeeba p'adnaan pör däi hajim hanam.

23 Magbaawai deeu chi Jesú s garmua, —Mñ k'aigbata hiek'atarr k'ai, mñrlg jaaubá hajim hanam, k'an gaaimua mñ mag k'aigba hiek'abar. Pari mñ hagchata hiek'a chiram k'ai, ¿k'ant'ee mñ gaai jäg sñ? hajim hanam Jesuu.

24 Mag, hag'ta jñgadau juu ják'a simta chi Anás hanamua jürr hagjö p'adnaan pör Caifás haar deepñjim haajem, hag bigaaupai; hajapcharan hich hñig haarma.

**Pedroou deeu “Jesús k'augba chitam” ha hiek'atarr
(Mt. 26:71-75; Mr. 14:69-72; Lc. 22:58-62)**

25 Mag mam Jesús däi mamag k'aawai Pedroon hagt'a jíchgau hōt k'ák'ääi k'ajim. Mag hi hōt k'ák'ääik'am heeta häbmua hirig, —¿Pajä har woun hierr wai nám däi wénarraajem k'älln heem k'abá? hajim.

Magbaawai Pedroou söuk'a, —Hähä, mä chan ham heem k'abam, mua hi k'augba chitamgui hajim.

26 Maimua hag k'ur nllrai hawi hichdëu hi kach hoort'upäitarr k'od hagjö haiguim k'älln chogk'a simuajä hagjö jürr hirig, —Har chum nemjiirdö hee Jesús pär hawaan wénarraawai pajä mua hi däi hootarr k'abamá hajim hirig.

27 Pari hichig magbaawai, Pedroou deeu, —Mua chan hi k'augba chitamgui hajim.

Hirua mag hiek'abapäim däicha chi hât'ärraujä däi kekerekee hajim.

**Pilato haar Jesús harrtarr
(Mt. 27:1-2,11-14; Mr. 15:1-5; Lc. 23:1-5)**

28 Maimua mag Caifás haig wai nll hawia häspa hurumua hōor mor dawaa haadëm hee, jürr Romaam chi gobernador haar hat'aadëjierram. Mamä judionaan pöd judionaan k'abam k'älln deg dubju k'aba haajerr haawai chi gobernador degcha chan dubbajierram. Mag dubtarr hak'iin, mag p'iesta Pascua burru noram harr haawai mag p'iesta hee t'ach k'oojemjä pöd k'löju k'abak'am, mag dubtarr gaaimua Hëwandum dak'ir hár naisimjöta naisip haajerr haawai. **29** Hich Pilatooujä mag k'ap'l sìerr haawai warag hichta dawag höbörchëwia hich garmuata hamag, —¿Jägají jäg wounau? ¿K'an gaaimua pâraru hi k'aibag waupi nll? ha jeeujim.

30 Magbaawai hamachdëu chi Jesús higwia, —Mag woun hōor k'aigbam k'aba hak'iin, pa haig marau hi wai bëebak'amgui hajierram, hi k'aibag waupi jaaumk'ir.

31 Magbaawai Pilatoou warag hamag, —Hat'aadët, maimua pâachdëuta pâach ley gaai jaau simjö habat hajim hi däi.

Magbaawai sereu p'öbaadëwi chi judionaanau hirig, —Pari pâar Romapienau marag pöd hōor t'oopiba jaautarr haawai pâachdëuta hi t'ooju haai naabahab hajierram.

32 Pari mag Romapienagta hamachdëu hi t'öopi jaau námjä, hag nawe hich Jesuu pakuls gaai hich t'ooju jaautarrjö t'um hich hag heyaa höbörmk'ir jaau námta hamachdëujä k'augba naajim. **33** Chi judionaanau hichig magbaawai deeu hierrag dubwia, chi Jesús hich haigcha t'är haunaa hichigchata, —¿Pllta chadcha judionaan Re? hajim hanám Pilatoou.

34 Magbaawai Jesuu hirig, —¿Pach k'irjug heepai mag k'irjug hompaa hauwiata mllag mag chirá, wa deeum k'ällnau pachig mag jaautarr haawaita mag chiráwa? hajim haajem.

³⁵ Magbaawai Pilatoou hirig, —¿Mʌlta magan judiopa hajim hanʌm, magʌm nem tʌchig jaaubamjā k'ap haag? ¿Pʌch meeunaupai p'adnaan chi pörnaan däimuata mʌ haig pʌ haibëebajī? ¿Pua k'ani jãgjimma hajim hanʌm ham dak'īir, pʌch däi mʌgamk'īir?

³⁶ Magbaawai Jesuu hirig, —Mʌ chan mʌg durr gaai Reik'aagjā bëebajimgui hajim hanʌm. Mʌg durr gaai Reik'aagta mʌ bëetarr hak'iin, tʌch kōit wërbʌmk'īir mʌ hōor p'ē wai chirak'amgui hajim hanʌm, judionaan chi pörnaanag sii tʌch pʌr deem hugua. Pari mʌig heegar chan mʌ Reik'aju durr k'abamgui hajim hanʌm.

³⁷ Hi mag hiek'abarm hûrbaawai chi Pilatoou hirig, —¿Magan pʌlln chadcha reipamá? hajim hanʌm.

Magbaawai Jesuu, —Pua k'abá k'ap'ʌ jaaubär̄im; mʌ chadcha Reiu hajim haajem. Mʌ mʌg durr gaai parhoobam chaaidamjö t'aabachëtarran, mʌ Hayau chadcharam hiek jaaupi sim jawaanta bëejim. Maagwai t'um mag chadcharam hiek hæk'am k'ōsi hæk'a nʌm k'ʌllnaun mʌ hiek hûrm k'ōsi hûrjemgui hajim haajem Jesuu.

³⁸ Magbaawai Pilatoou hirig, —Mag chadcharam hiek hanʌm, ¿ma k'anime hiek'auma? hajim hanʌm.

Jesús t'ōopi jaautarr

(Mt. 27:15-31; Mr. 15:6-20; Lc. 23:13-25)

Mag “¿Ma k'anime hiek'auma?” ha jéeupet hawi deeu dawag hóbërbaadëjim, jürr chi judionaan däi hiek'aan. Mag hóbërwi hamag, —Mua mʌg woun bâlrjā kulp paraa sim hooba chiramgui hajim, pârau jaau nʌm jö. ³⁹ Pari mʌg p'iesta Pascuapierr pârau preso hâb pâachdëu k'ōsim hóbëerpi jaajeeewai, ¿mua mʌg pâar Rey hidéu mapiju jág chirá? hajim Pilatoou chi judionaanag.

⁴⁰ Pari magbaawai deeu sereu p'öbaadëwi, —Jā chan hoob pârap'äm. Jā pârap'iju k'ääi, Barrabaata hóbëerbär̄pli haajeejim jürram k'ʌllnau.

Pari chi Barrabás hōor t'oomie hanaa nem jígk'aajem gaaimuata preso siejim.

19 ¹Mamag nʌl paawai, Pilatoou warag Jesús pârnaa wʌpi jaaujim. ²Magbaawai soldaaunau chadcha wʌnaa miu dënta pörsir k'ap'öbaadëjim. Mag k'anaa, hi pör gaai jüapinaa, hîchab k'ajüa p'urii k'īir p'ap'aisi simjä jüapipäijierram. ³Magnaa hi haigcha bëenaa, “¿Jägpai chirá judionaan Rey?” haajeejim. Magnaa jürram k'ʌllnau hi k'iidachajä juajääu deemaajeejim.

⁴ Chi soldaaunau mamagk'am hee, chi Pilatoou deeu dawag hóbërchënaa chi judionaan pöm pos t'ʌnʌmʌg, —Pâadë hoobat: Cha mua hi dawag waipierrum, mua hoowai mʌg woun bâlrjā kulp chuk'u simgui hajim.

⁵ Mag chadcha Jesús dawag hóbërcheewai miu dën wërijchk'a simta pörsirk'a jüanaa k'ajüajä k'īir p'urii p'ap'aisimjö wajapp'a simta jüa hóbërchëjim. Mag dawag waibëenaa hamag, —Cha sim pâar hōor hig narr hajim chi Pilatoou.

⁶ Mag hamach dak'īir daaugajär dʌnʌlubaichëm hoobaawai chi p'adnaan pörnaanau guardianaan Haai hi jéeuem di t'laejerr k'ʌlln däimua hûwaai sereu

p'öbaadëwi warre pa gaaita meerpl'épi jajaau haajeejim. Magbaawai chi Pilatoou hamag, —Hí chadcha k'aigba k'aba siewai mua chan hi dichbamgui hajim.

Warrwia päächdëuta päächdëu jaau nłmjo pa gaai hi meerpl'épäijurauma hajim.

⁷Magbaawai chi judionaanau jürr hirig, —Hichdëucha jaauwaijä hiita Héwandam Hiewaa hanaawai hichiita t'öopäiju haai simgui hajierram, maar ley gaai jaauwai mäg maach hagdaujöpai nłmta mag hiek'a simän t'öopäiju haai nłm ha jaau siewai.

⁸Pari chi judionaanau mag hiek'abarm hürwia warag Pilato jämp'ierrbaadëjim. ⁹Mag jämp'ierr t'łnłmua deeu hich däi wai dubwi chi Jesuugta, —¿Pa jamaam hagá? hajim hanłm.

Pari hichig mag jéeubarmjä Jesuu błłrjä hi hiek jłł habajim haajem. ¹⁰Mag hich hiek hæk'aba habaawai chi Pilatoou hirig, —Płłag k'abá mł hiek'a chirłmgui hajim hanłm. ¿Wa pua k'augba sīwa hajim hanłm, młlta hiek t'eeg chirłm? Muata pł sii k'ajap'a plarläipi jaauju haai chirłm; wa magbam k'ai młchdëuta pa gaijä warag pł meerpl'épiju hak'iinjä jaauju haai chirłmgui hajim hanłm, młchta mag nem jawaagjä hiek t'eeg chiraawai.

¹¹Magbaawaita jürr hich Jesús garmua hirig, —Hich Héwandamauta jäg pł hiek t'eeg hapiba harr hamuan, hīs pł błłrjä mł däi hiek t'eeg chuk'u chirak'amgui hajim hanłm. Mag płchta chi t'ierr hawia mł däi mag chirłm gaaimua, płchjä däi kulp wai chirłmgui hajim hanłm. Pari har płłag mł däi młgamk'l'ir hoor k'aigbamjö mł mļig płr waiberr k'łłnta pł k'āajjä hłłrłcha kulp paraa nłmgui hajim hanłm, hamachdëu k'ap'ł nłmta mł däi jäg naawai.

¹²Jesuu hichig magbaawai chará Pilatoou Jesús chig haba sii mapiju hék'aajeejim. Pari mag nłm hee warag chi judionaanaujä k'apanaam k'łłnauta hirig, —Puata jäg woun sii k'ajap'a płimłn, pł chan magan tag emperador k'apeer k'abamgui hajierram. Har hichdëupai hiita reiu ha simän, magan jürr emperador däi hiekk'ör haum k'öchgauta mag simgui ha serereu haajeejim hirig.

¹³Mag serereuk'am hürwia, Pilatoou Jesús dawag warrpi jaaujim. Magwia, däi hichpa höbérchëwia sie gaai hoo sīsijim, warre t'umaam k'łłn dak'l'ir jawaag. Mag hi hoo sierr haig “Empedrado” ha t'łłrjem, mokdaúa joot'łt'łld wau sierr haawai; hich mapai hebreonaan meúa Gabata ha t'łłrjeejim. ¹⁴Hamau hi däi mamagk'am hed ya nemk'öju noram hajim, hedausié. Hich mag hora Pilatoou sii chi Jesús płapäim k'ösim hiek'au chi judionaanag, —Har sim pää Rey hajim.

¹⁵Mag hamachig, “Har sim pää Rey” habaawai chará, warag sereu p'öbaadëmua pa gaaita meerpl'énaa t'öopita jajaau haajeejim. Magbaawai hich Pilatoou hamag, —¿Magan mua pää Reyta pa gaai meerpl'ébaadëjupá? hajim.

Magbaawai hamachdëu jürr, —Maar tag rey chuk'u nłm. Maar rein, hăba emperador happaita maar reiugui hajierram.

¹⁶Magta chadcha warag Pilatoou ham hipierr Jesús pa gaai meerpl'é t'öomk'l'ir jaaujim. Mag jaaubaawai hamach däi hat'aadëjierram.

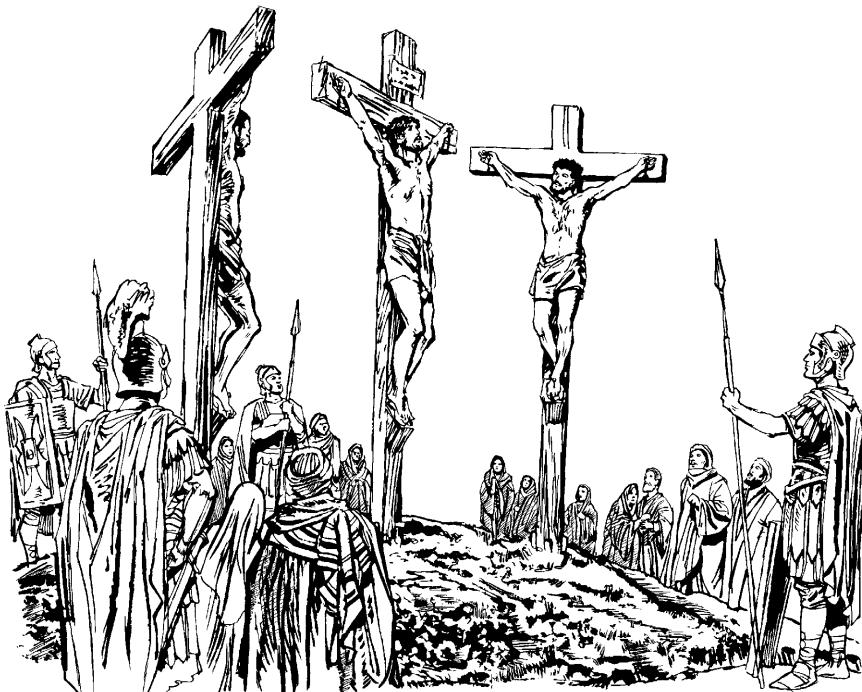
Jesús pakuls gaai meerp'ëtarr
(Mt. 27:32-44; Mr. 15:21-32; Lc. 23:26-43)

17 Mag hi hat'aadëwi soldaaunau hirig hag gaai hich meerp'ë jiirjopju pakulspai warrpibaawai hag däi höp'ëeu gaai maa hajim, Pörpá Durrsí hanlämäg. Hich mag durrsipai maach hebreonaan meúa Gólgota haajem.

18 Mag durrsidam gaaita soldaaunau pakuls gaai hi meerp'ënaa chi pakuls jëb hee dänälupi sïujim. Hi mag meerpl'ë siubarm däi hïchab hi bigaau hõor numí meerp'ëgk'a sïujierram: hâb hi juachaar gar, hâb hi juawë gar. **19** Mag jiirjop siubaawai hich Pilatooupai hësapdau p'äk'anaa hi pör hÃr meerp'ë sïupijim. Chi hësapdau "Jesús Nazaretpierr, judionaan Rey" ha p'ä sïejim.

20 Mag Jesús pakuls gaai meerp'ëtarr p'öbör dak'a harr haawai mag p'iesta hat'ee hõor põm bëetarr k'âlnaujä chi hësapdau hoo naajim. Chi hësapdau hebreonaan meúa p'ânaa, latín meúajä p'ânaa, griegonaan meúajä p'â sïejim.

21 Pari Pilatoou mag hamach dak'ir judionaan Rey ha p'ä siubarm hoobaawai chi judionaanaau hirig, —Hâlhâ, hoob jäg "judionaan Rey" ha p'äm. Mag k'ääi, "Hi hiek mag hiita judionaan Rey haajem" hata p'ä siubá hajieram.

(Jn 19.18)

22 Magbaawai Pilatoou ham hichaaur, —Ya p'ā sīsiewai pöd k'īet p'āju k'aba simgui hajim.

23 Chi soldaaunau mag pakuls gaai meerp'ënaa, hāgt'aa jiirjop sīwi, jūrr hi k'ajūa hābamag p'ënaa hamachpierr hāhābdö jig haujierram. Pari chi soldaaun jayappai narr haawai chi k'ajūa dau hāb hār sob sīsijim, heegarcha jūajem chi túnica hanlām. Pari ma sīi meupitarrjā chuk'u k'a sīerr haawai, **24** hārmmaaugau hawia, “Jāgan par t'larrēuju k'āai k'aíuta gan hat'aju k'ai” hawia, mokdaudam bar jemk'a nāmuia hābmua hag dāi sīsijim, chi gan hautarau. Pari hamau magtarran, magju nawe Hēwandam hiek p'ā sim gaai, “Hamachpierr mā k'ajūa jig hauwia mā túnica sīi jemk'a mok bar nāmuia gan hauju” ha p'ā simjö, hich hagjöö hōbérju harr haawai hajim. Magua chadcha hich hagjöota hajierram chi soldaaunau hi dāi. Māmag nām chan hamachdēu magju Hēwandam hiek gaai p'ā simjā k'augba naajim.

25 Mag chi Jesús sim pakuls hag bāk'arr dak'a hich Jesús hādjā sīejim. Mag tag hālin naajim: hich Jesús hād hag heeum, jöoi Cleofas hūan María, maimua hagjö hābak'ai María Magdalena hanlām. Maig mājā ham dāi chirajim, hi hād bigaau.

26 Maar hich dāi wēnllaajerr k'āln hee māchta hārcha hichdēu k'ōsi haajerr haawai, mag pakuls gaaimua maar hich hād dāi hāba dānlpplidā nām hoobaawai, mā higwia hich hādagta, —Har sim pa hiewaa; jāguata pa k'ap sīsijugui hajim.

27 Maimua jūrr mālagjā hoonaa hagjö, —Har plām mā hād, puata māg hatagjā hi k'ap chiramgui hajim.

Māchig magtarr haawai mua chadcha hich hag hedwe māch di haar hi harrwia, māch hādjö māch dāi wai chirsijim.

Jesús meetarr

(Mt. 27:45-56; Mr. 15:33-41; Lc. 23:44-49)

28 Māg jēb gaai hichdēu nem wauju harr t'umaa ya hichdēu waubarm k'ap'a sīerr haawai mag mālag hich hād māch dāi wai joot'āmk'iir jaautarr k'ur nāl hawia, —Mā hōbichaaga t'ānlamgui hajim chi Jesuu.

Pari magtarran hag nawe Hēwandam hiek p'ā sim gaai jaau simjö hich mag hiek'aju hatarr haawai hajim.

29 Magbaawai soldaaun hābmua bēewi, putjō hūhūp'ë k'itāmta hisopo hanlām piu gaai bālraana, haig jarr hee vino hadchuchúhu sīerr hee t'ānaa, hi hi haig hāa haujim, mag putjō hūhūp'ë k'itām hee dorrdā sim bereu dōmk'iir. **30** Mag hich hi haig hāa hat'aawai sīi hag gaai bereu hoowi, —Hīsin chad t'umaa haaipa sīsimgui ha k'itawia, mā dak'ira heeg hāt'ābaadēwi warag chaupabaadējim.

Jesús hāi hee t'utk'érēu sutarr

31 Mag hed nemk'öju noram hanaa jua hālijem noram harr haawai judionaanau pakuls gaai hōor sīumap'a naajim. Hamagan mag hed p'iestä pömaam hajim, sīi tagam jua hāi nām hedam k'āaijā. Mag gaaimua maar jöoin judionaan chi t'et'ēmnaanau Pilatoog jaaujierram

haajem, mag pakuls gaai narr k'ɻɻn bā bābréutk'api jaauumk'iiir; mag bā bābréutk'abapääiwai, jöpk'arraa k'échbaadee heeg paak'a hauwia p'ë harramk'iiir. ³²Magbaawai chadcha Pilatoou soldaaunag jaaujim haajem. Mag jaubaawai bëewi mag Jesús bigaau narr k'ɻɻn bā bābréutk'apäijim; nacha hābak'ai dën, maimua mag k'ur hagjö hābak'ai dën. ³³Pari Jesús dënjā hagjö bābréwaag hawi hoowai, ya chi meemta jiir jöchk'ërajim. Mag hoobaimaawai hi bā bābréubajierram.

³⁴Pari mag mee k'érəm hāba, soldaaunau chadcha mee sim k'ap haag hawi, hābmua hi hāi hee t'utk'érēu su hoojim. Magbaawai bag choorbabaadém däi maach chödamta döjö dau bāl choorba t'ɻnplisijim. ³⁵Məch chi mag jaau chirəmuān məch daúacha hootarr haawaita chadcha mag jaau chirəm. Mua k'ap'la chirəm, məchdēu chadchata nem jaau chirəm. Mag chadcha harr nemta jaau chiraawai pārag hāk'amk'ürrta məg p'ā chirəm. ³⁶Soldaaunau hi däi magtarran, hich Jesús higwia hag nawe Hēwandam hiek gaai hi hi jaauinenau p'ātarrijö t'um hag heyaa höbérju harr haawai hajim. Chi Hēwandam hiek p'ā sim gaai, "Hi pa chan hābjā buyëubaju" ha sim, hich chi Hēwandamaucha pāitarr higwi; hajapcharan hich Jesús higwima. ³⁷Maimua hich hag Hēwandam hiek gaai, hich Hēwandamaau hagjö mag hichdēu pāitarr higwia p'āpitarr gaai, "Chi t'utk'érēu hi sutarr k'ɻɻnaujā deeu hi däi hooju" ha p'ā sim. Magua, soldaaunau hi däi magtarr higwia warrgarwe Hēwandamaau p'āpitarrjö chadcha t'umaa hich hag hee höbértarr haawai chadcha maadēu hāk'aju haai nəm.

Jesús hauk'ërtarr

(Mt. 27:57-61; Mr. 15:42-47; Lc. 23:50-56)

³⁸Hamau hi däi mamag k'aawai hīchab siejim woun hāb José ha t'ñr sieri. Chi José p'öbördam Arimatea hanəm heem hajim. Hichdēujā hīchab nawe Jesuu nem jaaujerr t'äraucha hāk'ajerrta, tagam judionaanag hich k'augpim hōk'ö haajeejim, hich däi k'aibaju k'ürrjuwia. Pari maagjerrta mag ya chi Jesús meebaraadém k'aug hat'aawai Pilato haar mawia hirig jéeuwimajim haajem, Jesús chi meemdam heeg pawia harraag. Magbaawai Pilatoou hirig harrju haai sim habaawai heeg paa hauwia hat'aadéjim. ³⁹Mag hat'aadém hee hīchab Nicodemojā bëejim. Hich hag Nicodemo hajim biek hāb hedhaar hich Jesús däi hiyñl hat'urtarr. Nicodemou jāgdee mirra hanəm däi áloe hanəmta sii jaser hābam hee waaurēu sim waibëejim, haguia hi k'a p'uraag. Mag jāgdee peer quintal hābpaim siejim. ⁴⁰Mag, Joseeu Nicodemo däimua hamach numiim k'ɻɻnau warre hich hauk'ërju haig mag jāgdee chi Nicodemou waibëetarr aceite hee waaurēunaa, haguia k'a p'uurnaa, put hee wajap'a pərēu k'ërjierram, maar judionaanaun hōor hauk'eerwai hich magta haajerr haawai hich hagjö. ⁴¹Mag hamau hi pakuls gaai meerpl'ë wai narr dak'a nemjiiirdö siejim. Maagwai mag nemjiiirdö heeta durrbä k'öpag hee jëbdi hiiur siejim, ya chi k'örm. Mag jëbdi hee hagt'a hōor hābjā hauk'ërba siejim. ⁴²Mag jëbdiita mag pa gaai hi meerpl'ë wai narr haigmua dak'acha sieri haawai mag heeta Jesús hauk'ërjierram. Maimua mag nəm däijā

hīchab ya judionaan jua hālajem hed dubaag pōm k'aba waaur sīerr haawai mag heeta hauk'ērierram, hedau k'ēuju nawe.

Jesús deeu p'iidlatarr
(Mt. 28:1-10; Mr. 16:1-8; Lc. 24:1-12)

20 ¹Maimua mag jua hālai k'ēutarr noram, domighed hedp'erre hagt'a p'ap'ärk k'itwe, María Magdalenaau hi hauk'ērtarr haar hoon majim haajem. Mag mawia hirua hooimaawai, chi jēbdi hi hee mokpōr pōm joot'l sīerr chawag rārēupläi t'lanlam hooimajim haajem. ²Hi hiek magbaawaita maach numpai Simón Pedro dāi narr haar k'ap'ig bēejim haajem. Mag heerpamjō bēewia, —Maach Pör hauk'ērtarr hee hooimaawaijā hag hee chukk'u t'lanlam. ¿Hōrau jamagta hat'aaderram k'ai? haichējim marag.

³Magbaawai hich hag bärre marau haar hoon wētjim. ⁴Warran maar hāba k'ap'ig p'öbaadējim. Pari mua Pedro rālawia māchta hi na chi jēbdi haar barimajim. ⁵Mag barwia, mua hag hee höbér hoowai, sīi chi rārēu sīerr put happai mua hooimajim; pari haarcha chan mā dubbajim. ⁶Mag mā bartarr k'urta Pedrojā barwia hichin chad warre hierrcha dubjim. Hiruajā hīchab mag hi gaai pārēutarr put hoowia ⁷hīchab chi binaandam pōr begpāitarr putjā hoojim. Pari mag hi pōr begpāitarr put tagam sīi mor gaii rārēupläitarr dāi hāba k'aba, k'ēetta wajap'a juurnaa rālar k'ērajim. ⁸Mag Pedro dubbaadēm hoobaawaita mājā dāi dubjim. Māchta hi na barimatarrra jūrr hi hēudeeta dubwi mag hi hauk'ērtarr hee k'āidu parii simjā māch daúacha hoobaawaita, "Chadcha Jesuun sūita p'iidawia petamgui" ha chirajim, māch hödegpai. ⁹Pari maagwaiwe chan Hēwandam hiek p'ā sim gaai deeu hi p'iidaju ha jaau sisidāmjā marau hagt'a bālajā k'augba, mag hi p'iidajuja k'īirjuba naajim. Maimua ya maach daúacha mag hich hauk'ērtarr hee chuk'u hoobaawaita mag hi p'iidabarmjā k'ap'la hap'öbaadējim. ¹⁰Ya maach daúacha mag hi hauk'ērtarr hee hooba habaawai deeu maar maach diig wētjim.

Jesuu María Magdalenaag hich hoopitarr
(Mr. 16:9-11)

¹¹Pari mag maar hērēubaadēmjā, hich María chan maba, daaugajār jēbdi hi haig hicharaucha bie sīsijim. Hi hiek mag hi biep jēhbā hāmuata hirua heeg bāchnaa hierrag höbér hoo nāla habaawai ¹²Hēwandam chognaan k'ajūa bāpp'ä sisidāmta hohoohdō naajim haajem, jūrr chi Jesús hauk'ērtarr k'āidu hee: dau hāb hi bā sīerr gar, maimua dau hāb hi pōr sīerr gar. ¹³Mag hamachig höbér hoo nāla habaawai mam hierrmuu hirig, —¿Pa k'ant'eeta bie hāma? hajierram haajem.

Magbaawai hirua, —Maar Pör Jesús māg hee wai narr chukk'u t'anaawaita bie hām. K'augbam jamagta hat'aaderram k'ai ha hālajim haajem jūrr hamag.

¹⁴Hi hiek hirua mag hiek'apäinaa hewag hoobaawai Jesuuta hi hēugar hoo dñanaajim haajem. Pari mag hi hoo hat'am bärre chan pōd hi k'aug hauba, sīi deuem k'ālapiita hālajim haajem. ¹⁵Mag hichig hoo nāla habaawai hich Jesús garmua hirig, —¿K'ant'ee bie hāma? ¿Pa k'aita jal hārrā? hajim hanām.

Hichig magbaawai sīi chi nemjīirdö t'laajempii hawia chi Mariaau hirigta, —Pachdēuta harrtarr k'ai, m̄lrag jaaubá, mua hi hawaan maag. ¿Jampaita pua hi deet'urjī? hajim hanłam.

¹⁶ Magbaawai Jesuu hich t'är gaaichata hirig, —María hajim hanłam.

Mag hich t'ärcha hich t'ärbaawaita wajapcha deeu hewag p'ärbanaa hirig hich meúata, “Raboni, pachpama” hawia, k'aug hat'aawai honegau hi gaai pachjopbaimajim haajem. Mag Raboni haawai maar judionaan meúata Maestro haawaiu.

¹⁷ Mag hich gaai pachjopbaimaawaita Jesuu hirig, —Hoob m̄l gaai pachm; hagt'a m̄l m̄lch Haai haar maba chirabahab hajim hanłam.

Magnaa jūrr maar hich däi wěnlrrajerr k'lan higwiata, —Mawia, jūrr m̄l k'odnaanag jaaubaimá hajim hanłam, “m̄l m̄lch Haai däi hāba chiraimaag hi haar mam; hich mag Hēwandampai hīchab pāar Haai hanaa pāar Hēwandamaugui” ha jaaubaimá hamag hajim haajem.

¹⁸ Hichig magtarr haawai chadcha maar haig bëewi, hich daúacha Jesús hootarrjā jaauchéjim. Mag jaaumamua, —Machigcha hiek'atarrjā hich hagjöota pārag jaau h̄amgui hajim hich María Magdalenaucha marag.

Jesuu hich bā däii haajerr k'lanagcha hich hoopitarr

(Mt. 28:16-20; Mr. 16:14-18; Lc. 24:36-49)

¹⁹ Hich hag hedpai ya hedau k'ëubaadäm hee, maar hich Jesús däicha wěnlrrajerr k'lan hābam haig hāba biirda naajim. Pari mag biirda n̄lmjā judionaan chi t'et'emnaan hökgau puertdi p'äark'a wai naajim. Mag n̄lm heeta, dubbaichémjā hooba harrta, dëgölp hich Jesuuta maar jārr dānllubaichéwia, —Jägpai n̄l keena? Hoob jāp'ierrmiet; m̄l k'abahab haichéjim.

²⁰ Magnaa chadcha marag hich jua hoopinää hich hāi hee t'utk'érēu sutarrjā hoopibaawai maarhonee hap'öbaadéjim, deeu maach daúacha maach Pör hoobaawai. ²¹ Magnaa deeu hichdēupai marag, —Keena, hoob jāp'ierrmiet. Hich jäg m̄l Hayau m̄lch pāitarrjö, muajā hōor hee pāar pāi chiramgui hajim, hich hag hiekpai m̄lchdēu jaaujerrjö hamag jaaumak'íir.

²² Magnaa “Hēwandam Hak'aar hat'at” hanaa maar hohoodö n̄lmag p'uasirjim. Mag p'uasirbarmua Hēwandam Hak'aar marag deebarm hajim. ²³ Magnaa marag magjim:

—Har hamach k'aibag hisegwi m̄l hiek hāk'a n̄lm k'lanag, “Chadcha pāar peku Hēwandamau chugpaabapläim” habat. Pari Hēwandam hiek hāk'aba n̄lm k'lanagan jūrr, “Hagt'a pāar peku chan chugpaaba simgui” habat hajim, hōor däi magamk'íirta pārag Hēwandam Hak'aar dee chiraawai.

Jesuu Tomaag hich hoopitarr

²⁴ Mag Jesuu marag hich hoopiewai maar k'apeer Tomás ham dën hirig Meís haajerr maar haig k'aba siejim. ²⁵ Mag haig k'aba sierr haawai hag k'ur marau hirig maachdēucha maach Pör hootarr jaau naajim. Pari magbaawai

hich Tomaau häk'amaaugau warag, —Mua mäch daúacha hoobam haigjä häk'abamgui hajim. Mua häk'ajuun, hi jua hee clabou meerpl'etarrjä mäch daúacha hoonaa, hag hee mäch juacha järk'a järk'anaa, hi hāi t'utk'eréeu sutarr heejä mäch juacha järk'a hoobaawain chadau häk'ajugui hajim.

²⁶ Maimua magtarr k'ur seman hāb dichwia hēudeem domighed deeu maar hich hag degcha hāba podpa naajim. Mag hed paawai hich Tomás maar däi haig siejim. Mag hedjä napemjö puertdi p'āark'a wai naajim. Pari mag sierrta, deeu hūwaii chuk'u sierr heemuata dēgölp Jesús maar järr dñalaluchewia, —¿Jägpai nλ keena? haichejim.

²⁷ Mag hiek'achewia, Tomaag heerpanaa, hi t'ärcha t'ärnaa, —Päde mλ jua hee lab meerpl'etarr hoobá; hag heecha juau järk'a hoobahur hajim. Magnaa mλ hāi t'utk'eréeu sutarr heejä hagjö järk'a hoobá hajim. Magnaa, Jägbawaii k'aita häk'aju. Hoob tag häk'abam ha chitamgui hajim hirig.

²⁸ Magbaawaita Tomaau hichigcha, —Señor, plata mλ Pör hanaa mλ Hēwandamaugui hajim.

²⁹ Magbaa Jesuu hirig, —Päch daúacha mλ p'iidbarm hoobaawai hista pua häk'a chirabma hajim. Har hamach daúacha mλ hooba nλmta pari sii jaaubarm hūrwiapai häk'a nλm k'λnta Hēwandamau häucha wai siejugui hajim.

K'an jägamk'íirta mλg hēsap p'ājī

³⁰ Mag tag Jesuu nem k'íir pogk'e hōrau hooba, ni waujā wauba haajem pöoma waaujeejim maar dak'íir, chadcha Hēwandamauta hich pätarr hōrag k'ap hamk'íir. Pari magtarra mua mλg hēsap gaai t'umjä p'āba, hāaurpaita p'ājim.

³¹ Pari mλg t'um mag mλg hēsap gaai jaau chiramλ, jāan chadcha Jesuun Hēwandamau hich Hiewaa hichdëucha jlr hauwia warrgarwe pāiju ha jaaujerrjö pätarrta pārag k'ap hamk'írau; mag k'ap'λnaa hi hiek häk'a p'ōbaadeewai mλg hatag pawiajā hi däi häba hich mag k'apeerk'a nλm gaaimua hiiu wēnλramk'íir.

Jesuu hich k'apeen sieteem k'λntag hich hoopitarr

21 ¹ Magtarr k'ur deeu hūwaii mag t'arrdö pöm sim Tiberias hanλm higaau marag hich hoopijim. Mag hich hoopitarr mλg hajim:

² Maar maig naajim: Simón Pedro, Tomás ham dën hi Meís ha t'λλrjerr, Natanael chi Galilea durr p'öbördam Caná hanλm heem, Santiago, mλ, maimua mag tag maar k'apeen hagjö hich Jesús k'apeen numí naajim.

³ Mag nλmta Simón Pedroou maar na, —Mλ dö hlaak'emgui hajim.

Magbaawai marau, —Magan maarjā pλ däi wētjugui hajim.

Mag, chadcha marau hērubaadëwi bote hee döjärr paauk'abaadëjim. Pari mag hed chan par hich mag hla hēetarrjä ni häbjä t'ōobajim. ⁴ Mag hla hēedλtk'amia hawia ya häspa hōor mor dawaa haadëm hee döhieg hoowai, Jesuuta dö higaau hoo dñnaajim; pari mag hoobaawai maraun hich k'abampii naajim. ⁵ Mag nλm hee, maar döhi dak'a narr haawai, hich garmuata marag, —Keena, iħāwarr t'ōojierrá? hajim.

Magbaawai marau, —B  lrj   t'  oba n  m per   hanaajim j  rr hirig.

⁶Magbaawaita deeu hich garmua marag, —Magan p  ach red p  ach juachaar gar dubp  inaa h  r  ejurauma; j  iguin chadau nau p  rau par haujogui hajim.

Magbaawai chadcha hi hipier marau maachig jaautarrj   dubp  inaa h  r  ebaawain chadau par marau h  eud  d  k'amj   p  od jiir hauba haajeejim, h  warr p  omta t'  narr haawai. ⁷Mag n  m hee ya m  achd  un k'aug wai chirarr haawai Pedroog, —J   maach P  r Jes  s k'abahab ha chirajim.

Hichig magbaawai s  i k'aj  a k'omariipai j  ua s  ierr haawai hag b  rre hich k'aj  ua wajap'a j  uapet hawi warag d  o hee d  arbbaad  ejim, j  opk'arraa hichta chi Jes  s sim haar baraag hawia. ⁸Chi redj  a jua miebaadee p  od jiir hauba, warag s  iita jap heemuapai h  eud  a harrumua hag d  ai d  o higaau p  eueubaimajim, warpcha k'aba d  o higaauumua maar narr haar cien metroj  opai s  ierr haawai. ⁹Mag d  o higaau panaa hoocheewai hichd  eu maar na h  ot h  orwia h  awarrta hag hee t'a wai s  ejim; panj  a h  chab wai sim marau hooimajim. ¹⁰Mag maar hich haig paauk'abaimaawai hich garmua marag, —J  rr p  ach d  en heem hagi   h  aur p  e haipidut hajim.

¹¹Magbaawai Simonau petwi, deeu j  ap hee waaid  baad  ewia, chi red hich j  ag chi h  awarrpa mosj   hee h  eud  a hajim. H  awarr dap'  ampa hag hee t'  narrmta ciento cincuenta y tres naajim, chi k'apanag. Mag h  awarr p  om t'  narrj  a h  u chi red t'  rr  ebajim. ¹²Maimua ya chi h  awarr p'aak'a hat'aawai hich d  ai t'ach k'  omk  iir maar hich haig t'  rk'a hajim. Pari ya marau hi k'aug wai narr haawai h  abmuaj   hirig “  Pa k'aiuj  ?” haba haajeejim. ¹³Mag maar t'  rk'a hauwi, pan haunaa, hichd  eucha marag jigg  iwi, chi h  warrij  a hich hagi   jigg  ijim. ¹⁴Mag mosj   hee maar hich k'apeenag hich hoopitarr, hich hiiu p'iid  tarr k'ur biek jayapam hajim mag hich hoopi sim.

(JHN 21.9)

Jesuu Simón Pedroog jaautarr

15 Mag t'ach k'ö nlla hawia ya k'ö haaipagk'abaadee Simón Pedroogta hich Jesuu, —Simón, Juan hiewaa, ¿puata chadcha pach k'apeen k'ääijä härcha mla daupii chiráwi? hajim.

Magbaawai Pedroou hirig, —Héera Señor, pua k'ap'la simgui hajim, mua pach daupii chitam.

Magbaawai deeu chi Jesuupai hirig, —Magan mla hiek hæk'a durrum k'ällnta oveja chaain t'lajemjö wajap'a t'la wai chitá hajim, mag hamachdëu mla hiek hæk'a nlam gaaita hich mag hubla wënärramk'iir.

16 Maimua deeu hüwaaai hirig hi t'ärcha t'ärts'ärnaa, —Simón, Juan hiewaa, ¿chadchata pua mla daupii chiráwi? hajim.

Magbaawai Pedroou hirig, —Héera Señor, pua k'ap'la simgui hajim, mua chadchata pa daupii chitam.

Magbaa deeu hirig, —Magan mla hiek hæk'a nlam k'ällnta oveja t'lajemjö wajap'a t'la wai chitá hajim.

17 Magnaa deeu hüwaaai biek t'ärjupamua hirig hich hag hiekpai p'ällrba, —Simón, Juan hiewaa, ¿chadchata pua mla k'ösi chirá? hajim.

Mag hich hag hiekpai biek t'ärjup hichig p'ällrba jéjëeu k'abaadeewai Pedro warag hichta hök'iirjuu haadëmua hirig magjim:

—Señor, puata nem t'um k'ap'la haajeewai pua k'ap chirabahab hajim, mua chadchata pach k'ösi chitam.

Magbaawai Jesuu, —Magan mla ovejanaandamta chig hapiba t'la wai chitá hajim.

18 Magnaa hichdëupai hiek'amamua hirig magjim:

—Pädé mla hiek hürbarí: Warrgur pua pach juadamau pach k'ajüa jüawai pach mam k'ösimalg maajeejim. Pari mla cha hiek'a chiräm hiek'au malg hatag pa jöoiraa haadeewai pöd pach juau k'ajüadamjä jüaba, chik'amnauta pa k'ajüa jüapijugui hajim. Magnaa pa juajä hamau bllrk'a siunaa pa mamap'a k'itam haar hajués hamau pa harrjugui hajim.

19 Jesuu Pedroog mag hiek'atarran, jäga höräu hich gaaimua mag hi t'ooju jaawiata mag hiek'a sim hajim, mag hich gaaimua meebaawai Hëwandamta hörag t'ö hiek'amk'iir. Magnaa hirig warag, —Mla hiekta hogdëba hich jäg hæk'a chitá hajim.

Jesuu hich däi naajerr heem hääb härcha daupii haajerr

20 Maimua hérëubaadëwi Pedroou deeu hewag hoo nlla haawai hich Jesuu härcha daupii haajerrta ham hëudee hurajim. Hich hag wounau hajim hi t'ooju noram häbmiecha t'ach k'ö naawaijä, hichta higarcha hoo sierr haawai, hirig “*K'aíuta mag pa hoomap'a haajem k'ällnag pa prl deeju hagá?*” ha jéeutarr. Wajapcharan magan mla chma, mla chta ham hëudee

maa hajim. ²¹ Mag hewag hoo nɻɻ hawia hich Pedroou mɻ hoo hat'aawai mɻ higwia Jesuug, —Señor, ¿magan Juanjāma? ¿Jā jāga meejuma? hajim.

²² Magbaawaita Jesuu hirig, —Mua hi meeriba deeu mɻach bēe nɻam hora hich jāg nɻarrapiju hak'iinjā, ¿pua hi jägbarju? hajim. Mag chirabnaa pɻchta k'īirjunaa hich jāg mɻ hiek gaaita hubɻ chitá hajim hich Pedroog.

²³ Pari Jesuu mag hiek'atarr higwia hermanonaanau hamach heepain mɻ higwia, “Magan mag woun chan meeiba hich mag nɻrrajugui” ha hiek'aajeejim. Pari mɻachdēucha hūurwai chan Jesuu mag mɻ meepiba hich mag chitaju haba, sīi har mɻachdēu jaau chiramjöpaita, “Mua hi meeriba deeu mɻach bēe nɻam hora hich jāg nɻarrapiju hak'iinjā, ¿pua hi jägbarju?” hajim. Magpaita hiek'ajim.

²⁴ Jesuu mɻ higwia mag hiek'atarr hich hag wounaupaita mag t'umaa cha jaau chiram mɻag hēsap gaai, mɻchjā hi dāi hogdla ba chitamua mɻach daúa hoojerr haawai. Maagwai tagam k'ɻɻanaujā k'ap'ɻ nɻam, mua mɻag p'ā chiram nem chadcha harrrta jaau chiram.

²⁵ Mua mɻag hēsap gaai p'ā chiram hatcha Jesuu nem hinag pöoma waaujeejim. Hirua mag nem waaujerr t'um hāhābdö jaauk'iin, libro k'apaanata höbērk'am, mak'ɻɻan t'umaa hōrag k'ak'apdö hamk'īir hīgk'apäyaag.

Maga hajim keena. Mak'ɻɻandamta pārag k'ap hamk'īir jaaum hig chirajim.
Juan, hich Jesús dāicha chitaajerr